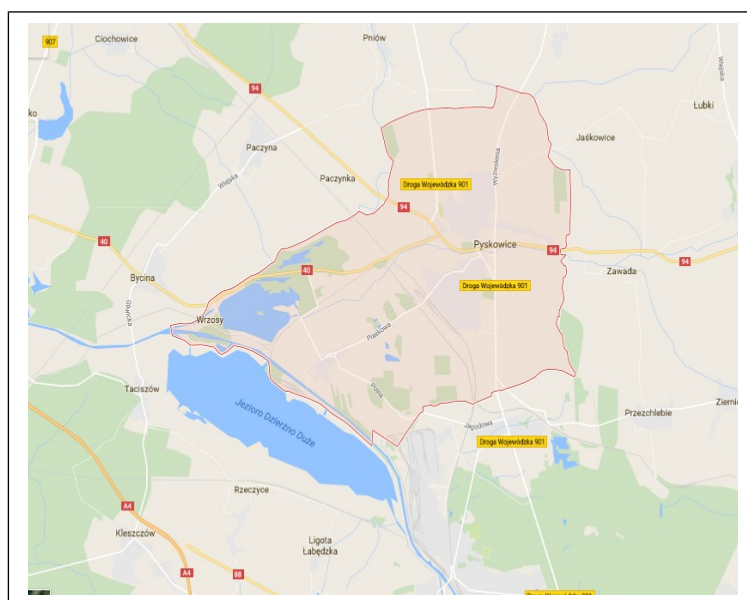

Zamawiający:

Gmina Pyskowice

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO FRAGMENTU GMINY PYSKOWICE DLA TERENU POŁOŻONEGO PO ZACHODNIEJ STRONIE ULICY MAGAZYNOWEJ W PYSKOWICACH

Opracowanie:

mgr inż. arch. Aleksandra Woźniak – Janeczek

Gliwice, LISTOPAD 2017

Spis treści

- I. Dane ogólne**
 1. Przedmiot opracowania
 2. Podstawa prawna opracowania prognozy
 3. Cel i zakres prognozy
 4. Metodyka, materiały wykorzystane do sporządzenia prognozy
 5. Powiązania z innymi dokumentami na poziomie UE, kraju i regionu
- II. Ogólna charakterystyka i lokalizacja terenu objętego opracowaniem**
- III. Charakterystyka środowiska obszaru**
 1. Położenie fizyczne – geograficzne, geomorfologia terenu
 2. Warunki geologiczne
 3. Warunki hydrogeologiczne
 4. Złoża kopalin
 5. Klimat i warunki meteorologiczne
 6. Zasoby przyrodnicze i krajobrazowe
 7. Zasoby kulturowe i zabytki
 8. Jakość powietrza
 9. Hałas
 10. Promieniowanie elektromagnetyczne
 11. Obszary chronione na mocy przepisów ustawy o ochronie przyrody i dyrektyw unijnych
 12. Obszary chronione na mocy przepisów ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych
 13. Obszary zagrożone powodzią i ochrona przeciwpowodziowa
 14. Obszary zagrożone osuwaniem się mas ziemnych
- IV. Uwarunkowania ekofizjograficzne**
- V. Ustalenia projektu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Pyskowice**
- VI. Ustalenie projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego**
 1. Przeznaczenie terenów objętych projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
 2. Ustalenia projektu mpzp określające zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu
- VII. Kierunki i przewidywana intensywność niepożądanych przekształceń i degradacji środowiska przy dotychczasowym użytkowaniu i zagospodarowaniu obszaru, w sytuacji braku planu – wariant „0”**
- VIII. Identyfikacja oddziaływań związanych z planowanymi funkcjami obszaru**
- IX. Prognoza oddziaływania realizacji ustaleń projektu planu na komponenty środowiska**
 1. Wody powierzchniowe i podziemne
 2. Klimat
 3. Gleby
 4. Powietrze atmosferyczne
 5. Klimat akustyczny
 6. Promieniowanie elektromagnetyczne niejonizujące
 7. Odpady
 8. Zasoby przyrodnicze
 9. Krajobraz
- X. Zagrożenia związane z ustaleniami planu**
- XI. Propozycje rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego**
- XII. Transgraniczne oddziaływanie na środowisko**
- XIII. Prognozowany wpływ ustaleń planu na ryzyko wystąpienia poważnych awarii**
- XIV. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru natura 2000 oraz integralność tego obszaru**
- XV. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania**
 1. Analiza zgodności użytkowania i zagospodarowania terenów z ustaleniami miejscowego planu oraz dynamiki zmian w strukturze użytkowania
 2. Ocena skutków realizacji planu na środowisko
- XVI. Streszczenie w języku niespecjalistycznym.**
- XVII. Bibliografia**

I. DANE OGÓLNE

1. Przedmiot opracowania

Przedmiotem niniejszego opracowania jest identyfikacja i analiza prognozowanych oddziaływań na środowisko ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie uchwały Nr XXVII/187/2016 Rady Miejskiej w Pyskowicach z dnia 27 października 2016 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego po zachodniej stronie ul. Magazynowej. Projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego objęto teren położony w rejonie ul. Magazynowej w Pyskowicach w Dzielnicy Pyskowice Południe, o pow. ok. 8,6 ha.

W prognozie uwzględniono oddziaływania na środowisko w granicach ww. projektu planu miejscowego, jak również na tereny przyległe w zakresie, w jakim prognozuje się wpływ ustaleń planu na środowisko.

Opracowanie zostało wykonane na podstawie umowy zawartej z Gminą Pyskowice, działającą poprzez Burmistrza Miasta Pyskowice, zgodnie z umową Nr PPI.272.005.2017 z dnia 28.02.2017 roku.

2. Podstawa prawna opracowania prognozy

Podstawę prawną sporządzenia prognozy stanowią następujące przepisy:

- ustawy z dnia 27 marca 2003 roku *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* (tekst jedn. Dz. U. z 2017 r., poz. 1073 z późn. zm.),
- ustawy z dnia 3 października 2008 roku *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (tekst jedn. Dz. U. z 2016 r., poz. 353),
- ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku *Prawo ochrony środowiska* (tekst jedn. Dz.U. 2017 r., poz. 519 z późn. zm.),

oraz na szczeblu międzynarodowym:

- Dyrektywy 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko,
- Dyrektywy 2003/4/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2003 r. w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska.

3. Cel i zakres prognozy

Podstawowym celem niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko jest analiza rodzaju i zakresu możliwych oddziaływań na środowisko zawartych w ustaleniach projektu planu miejscowego, jak również wskazanie rozwiązań planistycznych zoptymalizowanych dla stanu środowiska, poprzez:

- identyfikację i ocenę najbardziej prawdopodobnych wpływów ustaleń planu na biofizyczne i zdrowotne komponenty środowiska przedmiotowego obszaru,

- eliminację lub optymalizację rozwiązań i ustaleń planu niewskazanych ze względu na ewentualne negatywne skutki dla środowiska lub zagrożenie dla zdrowia mieszkańców,
- pełne poinformowanie podmiotów planu, tj. wnioskodawców, społeczności lokalnej lub organów samorządu o skutkach wpływu ustaleń planu dla środowiska przyrodniczego.

Obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko dla przedmiotowego planu miejscowego wynika z przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 roku *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (tekst jedn. Dz. U. z 2016 r., poz. 353 z późn.zm.).

Stosownie do art. 46 pkt 1) ww. ustawy, projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy wymaga przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. W ramach tego postępowania, zgodnie z art. 51 ust. 1, organ opracowujący projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy jest zobowiązany do sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko, z uwzględnieniem wytycznych zawartych w art. 51 ust. 2 ustawy, zgodnie z którymi prognoza oddziaływania na środowisko:

1) zawiera:

- a) *informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,*
- b) *informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,*
- c) *propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,*
- d) *informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,*
- e) *streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym;*

2) określa, analizuje i ocenia:

- a) *istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,*
- b) *stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,*
- c) *istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,*
- d) *cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,*
- e) *przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne –*

z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy;

3) przedstawia:

- a) rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
- b) biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru - rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Zakres prognozy uzgodniony przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach (pismem z dnia 28.02.2017 r., znak: WOOŚ.411.39.2017.PB) oraz przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gliwicach (pismem z dnia 28.02.2017 r., znak: NS/ZNS-P-522-2(1)/17), obejmuje elementy, o których mowa w art. 51 ust. 2 wyżej wymienionej ustawy.

Zgodnie z art. 52 ustawy z o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko informacje zawarte w niniejszej prognozie oddziaływania na środowisko opracowano stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowano do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu oraz etapu przyjęcia tego dokumentu w procesie opracowywania projektów dokumentów powiązanych z tym dokumentem.

W prognozie uwzględniono informacje zawarte w prognozach oddziaływania na środowisko sporządzonych dla innych, przyjętych już, dokumentów powiązanych z projektem dokumentu będącego przedmiotem postępowania. Należy zaznaczyć, iż miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego jest dokumentem, którego docelowa realizacja jest trudna do przewidzenia, ponieważ de facto zawiera jedynie wytyczne do docelowego zagospodarowania terenów. Jako, że prognozowanie potencjalnych oddziaływań środowiskowych na terenie objętym projektem planu może okazać się nie w pełni wymierne i adekwatne do zachodzących zjawisk, w niniejszym opracowaniu wskazano jedynie na kierunki prognozowanych zmian w środowisku.

Prognoza opracowana została w języku niespecjalistycznym, co stanowi o przystępności zawartych w niej informacji dla wnioskodawców i osób zainteresowanych.

4. Metodyka, materiały wykorzystane do sporządzenia prognozy

Prognozę oddziaływania na środowisko sporządzono przy zastosowaniu metod opisowych dotyczących charakterystyki istniejącego stanu zasobów środowiska, ze szczególnym uwzględnieniem przewidywanych znaczących oddziaływań oraz obszarów prawnie chronionych i tendencji niektórych zjawisk, procesów przyrodniczych. Podczas analizy wykorzystano również metody analityczne, badania fizyczne, analizy map, zdjęć lotniczych i satelitarnych, zbiory statystyczne i meteorologiczne.

W pierwszej kolejności zdefiniowano zakres przestrzenny prognozy oraz stworzono ramy dla analizy i oceny obszaru badań, celem określenia powiązań i zależności obszaru objętego projektem planu z otoczeniem oraz oddziaływań, których przewidywany wpływ na środowisko może mieć niepożądane skutki. Następnie określono kierunki w zakresie optymalizacji rozwiązań dla obszarów funkcjonalnych przyjętych w projekcie planu. Istotnym elementem okazało się wskazanie metod monitorowania zjawisk zachodzących w analizowanych obszarach oraz skuteczności prowadzonej dla nich polityki ekologicznej.

Na podstawie analizy uwarunkowań środowiskowych, obejmujących zwłaszcza stopień wrażliwości i podatności środowiska na degradację oraz ustaleń planu dotyczących projektowanych sposobów użytkowania i zagospodarowania terenów – dokonano weryfikacji rozwiązań planistycznych oraz wskazano obszary oraz tereny o różnej wadze skutków środowiskowych.

Ponadto w prognozie uwzględniono informacje zawarte w dokumentach powiązanych z projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w rejonie ul. Młyńskiej w Pyskowicach, w tym:

- 1) „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Pyskowice”, uchwalonego uchwałą nr XLI/325/2014 z dnia 26 marca 2014 r.,
- 2) „Warunki ekofizjograficzne miasta Pyskowice”, Przedsiębiorstwo Usługowe „GEO- GRAF” 41-303 Dąbrowa Górnicza, Al. Piłsudskiego 30/34, marzec 2004;
- 3) „Program ochrony środowiska dla gminy Pyskowice”, Beskidzki Fundusz Ekorozwoju, Bielsko-Biała, maj 2004;
- 4) Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska Gminy Pyskowice, Instytut Mechanizacji Budownictwa i Górnictwa Skalnego Oddział Zamiejskowy w Katowicach „Centrum Gospodarki Odpadami”, ul. Kossutha 6, Katowice, sierpień 2008;
- 5) Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Pyskowice, Doradztwo Energetyczne, Piotr Leksy Tworóg, ul. Świniowicka 26, marzec 2016.

Ustalenia projektu planu miejscowego zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego po zachodniej stronie ulicy Magazynowej w Pyskowicach wpisują się w cele i kierunki określone w ww. dokumentach i są komplementarne względem jego zapisów.

5. Powiązania z innymi dokumentami na poziomie UE, kraju i regionu

Prognoza oddziaływania na środowisko tworzona jest w oparciu, m.in. o ustalenia innych dokumentów na szczeblu międzynarodowym, krajowym, regionalnym i lokalnym. W dokumentach tych istotne miejsce zajmują zagadnienia ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju.

5.1. Dokumenty na poziomie unijnym:

➤ PROGRAM DZIAŁAŃ WSPÓLNOTY EUROPEJSKIEJ

Wśród kluczowych dokumentów należy wyróżnić Program Działań Wspólnoty Europejskiej w Dziedzinie Środowiska. Okres obowiązywania szóstego EAP zakończył się w lipcu 2012 r., lecz wciąż trwa wdrażanie wielu działań i środków w ramach tego programu. W przeprowadzonej przez Komisję Europejską ocenie końcowej realizacji szóstego EAP (*Environmental Action Programme*) stwierdza się, że program ten wpłynął na poprawę stanu środowiska i wyznaczył nadrzędny kierunek strategiczny polityki ochrony środowiska.

Powstaniu projektu 7. EAP towarzyszą odmienne warunki – jednym z nich kryzys gospodarczy – dlatego też siódmy program nie jest prostą kontynuacją dotychczasowych działań, ale powinien skupiać się na osiągnięciu celów w sposób ekonomicznie efektywny. Obecnie trwają konsultacje społeczne nad projektem 7. EAP.

Rolą 7. Programu działań w zakresie środowiska „Dobrze żyć w granicach naszej planety”, jest zapewnienie, by w świetle problemów gospodarczych Unii Europejskiej i silnej konkurencji gospodarczej w wymiarze globalnym nie doszło do osłabienia efektywności działań na rzecz ochrony środowiska oraz aby uzgodnione dotychczas cele w zakresie ochrony środowiska do roku 2020, zarówno na poziomie unijnym jak też regionalnym oraz globalnym zostały osiągnięte. 7. EAP określa kompleksowe cele wraz z kierunkami działań do roku 2020 z perspektywą do roku 2050 w celu przekształcenia gospodarki Unii Europejskiej w gospodarkę efektywnie korzystającą z zasobów i niskoemisyjną z uwzględnieniem ograniczeń zasobów naturalnych oraz kwestii ich ochrony, sprzyjającą włączeniu społecznemu, zapewniającą wzrost gospodarczy i rozwój, uwzględniającą zagrożenia dla zdrowia i dobrostanu człowieka, zapewniającą godne miejsca pracy, a także zmniejszającą istniejące nierówności społeczne.

W siódmym Programie zostało zaproponowanych dziewięć celów priorytetowych, obejmujących następujące priorytety tematyczne:

- Cel priorytetowy 1: ochrona, zachowanie i poprawa kapitału naturalnego UE;
- Cel priorytetowy 2: Przekształcenie UE w zasobooszczędną, zieloną i konkurencyjną gospodarkę niskoemisyjną;
- Cel priorytetowy 3: Ochrona obywateli UE przed związanymi ze środowiskiem naciskami i zagrożeniami dla zdrowia i dobrostanu;
w tym, priorytety w zakresie sprzyjających uwarunkowań prawnych;
- Cel priorytetowy 4: Maksymalizacja korzyści płynących z prawodawstwa UE w zakresie ochrony środowiska;
- Cel priorytetowy 5: Poprawa dowodów stanowiących podstawę polityki ochrony środowiska;
- Cel priorytetowy 6: Zabezpieczenie inwestycji na rzecz polityki ochrony środowiska i przeciwdziałania zmianie klimatu oraz urealnienie cen;

- Cel priorytetowy 7: Lepsze uwzględnianie problematyki ochrony środowiska i większa spójność polityki oraz priorytety w zakresie podejmowania wyzwań o charakterze lokalnym, regionalnym i globalnym;
- Cel priorytetowy 8: Wspieranie zrównoważonego charakteru miast UE;
- Cel priorytetowy 9: Zwiększenie skuteczności działań unijnych mających na celu stawienie czoła wyzwaniom związanym z ochroną środowiska i klimatem na poziomie regionalnym i globalnym.

➤ **„EUROPA 2020 – STRATEGIA NA RZECZ INTELIGENTNEGO I ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU SPRZYJAJĄCEGO WŁĄCZENIU SPOŁECZNEMU”**

Europa 2020 – strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu „to nowy, długookresowy program rozwoju społeczno – gospodarczego Unii Europejskiej na lata 2010 – 2020. Został zatwierdzony przez Radę Europejską 17 czerwca 2010 r., zastępując w ten sposób realizowaną w latach 2000 – 2010 Strategię Lizbońską.

Nowa strategia otworzyła dyskusję na temat przyszłości gospodarki wspólnotowej oraz kierunków rozwoju Unii Europejskiej, bazując na doświadczeniach Strategii Lizbońskiej, której porażkę upatrywano zwłaszcza w zbyt obszernym programie, słabej koordynacji i sprzecznych celach oraz braku politycznej determinacji ze strony Państw Członkowskich. Przewodniczący Komisji Europejskiej José Manuel Barroso temat ww. strategii wypowiedział się następująco: *„Europa 2020 to unijna strategia wzrostu na najbliższe dziesięciolecie. W zmieniającym się świecie UE potrzebna jest inteligentna i zrównoważona gospodarka sprzyjająca włączeniu społecznemu. Równoległa praca nad tymi trzema priorytetami powinna pomóc UE i państwom członkowskim w uzyskaniu wzrostu zatrudnienia oraz zwiększeniu produktywności i spójności społecznej. Unia wyznaczyła sobie konkretny plan obejmujący pięć celów – w zakresie zatrudnienia, innowacji, edukacji, włączenia społecznego oraz zmian klimatu/energii – które należy osiągnąć do 2020 r. W każdym z tych obszarów wszystkie państwa członkowskie wyznaczyły z kolei własne cele krajowe. Konkretnie działania na poziomie zarówno unijnym, jak i krajowym wzmacniają realizację strategii.”*

5.2. Dokumenty na poziomie krajowym:

➤ **KONSTYTUCJA RZECZPOSPOLITEJ POLSKI z dnia 2 kwietnia 1997 roku**

W Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej znaleźć można szereg postanowień, które w sposób bezpośredni odnoszą się do ochrony środowiska. Największe jednak znaczenie ma **art. 5 Konstytucji RP**, który stanowi, iż **„Rzeczpospolita Polska (...) strzeże dziedzictwa narodowego oraz zapewnia ochronę środowiska, kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju”** co oznacza, iż jedną z podstawowych funkcji państwa polskiego jest zapewnienie ochrony środowiska, a u podstaw realizacji tej i innych funkcji leży zasada **zrównoważonego rozwoju** (ang. *sustainable development*) – takiego rozwoju społeczno – gospodarczego, w którym następuje proces integrowania działań politycznych, gospodarczych i społecznych, poprzez zapewnienie dostępu do zasobów zarówno odnawialnych, jak i nieodnawialnych, wzrostu jakości życia w czystym i naturalnym środowisku, wzrostu ekonomicznego dokonującego się poprzez bardziej efektywne wykorzystanie surowców i innych zasobów przyrody, racjonalizację zużycia energii i pracy, a także rozwój

proekologicznych technologii oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego – w celu zagwarantowania możliwości zaspokajania podstawowych potrzeb poszczególnych społeczności lub obywateli zarówno współczesnego pokolenia, jak i przyszłych pokoleń. Kryteria zrównoważonego rozwoju powinny być uwzględniane we wszystkich dokumentach związanych z planowaniem przestrzennym, jak również w politykach, strategiach, planach lub programach obejmujących strategiczne sektory gospodarki.

Do pojęcia trwałego i zrównoważonego rozwoju odwołują się ponadto traktaty Unii Europejskiej oraz liczne dokumenty i umowy międzynarodowe, w tym dokumenty ratyfikowane przez Polskę. Zgodnie z art. 74 KRP ochrona środowiska jest obowiązkiem władz publicznych, które prowadzą politykę zapewniającą bezpieczeństwo ekologiczne współczesnemu i przyszłym pokoleniom, jak również wspierają działania obywateli na rzecz ochrony i poprawy stanu środowiska. Jednocześnie każdy obywatel ma prawo do informacji o stanie i ochronie środowiska. Z kolei art. 86 wskazuje, iż każdy obywatel obowiązany jest do dbałości o stan środowiska i ponosi odpowiedzialność za spowodowane przez siebie jego pogorszenie. Zasady tej odpowiedzialności określa ustawa *Prawo ochrony środowiska*.

➤ **POLSKA 2025. NOWY MOTOR WZROSTU W EUROPIE. DŁUGOOKRESOWA STRATEGIA TRWAŁEGO**

I ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU

Dokument ten został opracowany jako rządowa strategia rozwoju. Jest to pierwszy w Polsce plan o takim charakterze, a jego uszczegółowieniem jest pożądana wizja Polski w roku 2025. Strategia określa podstawy i związki dla rozwoju wiążące politykę społeczną, gospodarczą, ochrony środowiska oraz gospodarki przestrzennej i regionalnej w Polsce. Cel nadrzędny wyznaczyła koncepcja trwałego i zrównoważonego rozwoju wraz z przyjętym paradygmatem ładu społecznego, opartym na poszanowaniu praw człowieka, akceptacji wartości rodziny, realizacji zasady subsydiarności oraz dbałości państwa o wspólne dobro, o tożsamość narodową i suwerenność.

Dokument Polska 2025 zakłada upodabnianie się struktury gospodarki polskiej do struktury gospodarek w wysoko rozwiniętych krajach Unii Europejskiej. Jednak z uwagi na odmienną uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych w stosunku do innych państw członkowskich założono, że realizacja i ew. weryfikacja stworzonych celów i zadań strategii będzie uzależniona od indywidualnej polityki państwa polskiego. Pomimo otwartego charakteru, strategia uzyskała jednocześnie status dokumentu nadrzędnego nad wszelkimi dokumentami planistycznymi, strategiami krótko i średnio terminowymi, politykami i programami sektorowymi opracowywanymi przez organy administracji publicznej. Kontekst zasady zrównoważonego rozwoju został ujęty m.in. w odniesieniu do procesów związanych z rozwojem społeczno – gospodarczym, który powinien dokonywać się w sposób jak najmniej zagrażający środowisku, przy czym pojęcie „środowiska” rozumiane jest tutaj szeroko, gdzie elementem środowiska jest nie tylko świat przyrodniczy, ale również człowiek – jako integralna jego część. W konsekwencji, jako jeden z priorytetów, wskazano sukcesywne eliminowanie działań gospodarczych szkodliwych dla środowiska i zdrowia ludzi oraz promowanie gospodarowania „przyjaznemu” środowisku, zmianę modelu produkcji i modelu konsumpcji oraz przywracanie środowiska do właściwego stanu

wszędzie tam, gdzie nastąpiło naruszenie równowagi przyrodniczej. Ochrona i racjonalne kształtowanie środowiska przyrodniczego jest bowiem jednym z niezbędnych warunków do zapewnienia człowiekowi egzystencji w czystym i naturalnym środowisku, które stanowi jednocześnie element dynamicznego rozwoju społeczno – gospodarczego.

➤ **KONCEPCJA PRZESTRZENNEGO ZAGOSPODAROWANIA KRAJU 2030 (KPZK 2030)**

Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 jest najważniejszym krajowym dokumentem strategicznym dotyczącym zagospodarowania przestrzennego kraju. Została opracowana zgodnie z zapisami ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z 27 marca 2003 roku. Proponowane w KPZK 2030 nowe ujęcie problematyki zagospodarowania przestrzennego kraju polega na zmianie podejścia do roli polityki przestrzennej państwa w osiągnięciu nakreślonych wizji rozwojowych.

KPZK 2030 wprowadza współzależność pomiędzy planowaniem przestrzennym a formułowaniem celów i zadań społeczno – gospodarczych na poziomie krajowym, wojewódzkim i lokalnym oraz w odniesieniu do obszarów funkcjonalnych. Wiąże planowanie strategiczne z programowaniem działań w ramach programów rozwoju i programów operacyjnych współfinansowanych ze środków UE, określa działania państwa w sferze legislacyjnej i instytucjonalnej dla wzmocnienia efektywności systemu planowania przestrzennego i działań rozwojowych (w tym inwestycyjnych) ukierunkowanych terytorialnie.

➤ **POLITYKA EKOLOGICZNA PAŃSTWA W LATACH 2009-2012 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2016**

Polityka ekologiczna to dokument strategiczny, który poprzez określenie celów i priorytetów ekologicznych wskazuje kierunek działań koniecznych dla zapewnienia właściwej ochrony środowiska naturalnego.

Wśród priorytetów polityki ekologicznej zawarto m.in. następujące działania:

- wspieranie platform technologicznych i ekoinnowacyjności w ochronie środowiska,
- przywrócenie podstawowej roli miejscowym planom zagospodarowania przestrzennego, jako podstawy lokalizacji inwestycji,
- zwiększenie retencji wody,
- opracowanie krajowej strategii ochrony gleb,
- promocja wykorzystania metanu z pokładu węgla,
- ochrona atmosfery,
- ochrona wód,
- gospodarka odpadami,
- modernizacja systemu energetycznego.

W lipcu 2014 r. Sejm przyjął Raport z realizacji Polityki ekologicznej państwa w latach 2009-2012 z perspektywą

do roku 2016. W dokumencie oceniono efekty Polityki Ekologicznej Państwa (PEP) w latach 2009-2012

z perspektywą do roku 2016, ze szczególnym uwzględnieniem stopnia i zakresu realizacji jej priorytetów. Oceniono także wpływ, jaki na tę politykę miały programy współfinansowane ze środków UE oraz fundusze ekologiczne – narodowy i wojewódzkie. Przedstawiono ponadto analizę zobowiązań Polski w obszarze środowiska w perspektywie 2020 roku oraz aktualny stan ich realizacji. W raporcie nakreślono ponadto najważniejsze kierunki przyszłych działań mające na celu trwały rozwój gospodarczy przy minimalizacji negatywnego oddziaływania na środowisko. Kluczowe obszary tematyczne objęte opracowaniem to: gospodarka wodno – ściekowa, gospodarka odpadami, ochrona powietrza, ochrona przyrody i leśnictwo.

➤ **STRATEGICZNY PLAN ADAPTACJI DLA SEKTORÓW I OBSZARÓW WRAŻLIWYCH NA ZMIANY KLIMATU DO ROKU 2020 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2030**

Głównym celem Planu jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmieniającego się klimatu. W dokumencie wskazano priorytetowe kierunki działań adaptacyjnych, które należy podjąć do 2020 roku w najbardziej wrażliwych na zmiany klimatu obszarach, takich jak: gospodarka wodna, rolnictwo, leśnictwo, różnorodność biologiczna, zdrowie, energetyka, budownictwo i gospodarka przestrzenna, obszary zurbanizowane, transport, obszary górskie i strefy wybrzeża. Działania te, podejmowane zarówno przez podmioty publiczne, jak i prywatne, będą dokonywane poprzez realizację polityk, inwestycje w infrastrukturę oraz rozwój technologii. Obejmują one zarówno przedsięwzięcia techniczne, takie jak np. budowa niezbędnej infrastruktury przeciwpowodziowej i ochrony wybrzeża, jak i zmiany regulacji prawnych, np. w systemie planowania przestrzennego ograniczające możliwość zabudowy terenów zagrożonych powodzią.

Ustalenia projektu planu miejscowego wpisują się w założenia „**Strategicznego planu adaptacji (...)**” w zakresie adaptacji do zmian klimatycznych, których konsekwencją są znaczące koszty środowiskowe i społeczno – ekonomiczne.

Oprócz powyższych dokumentów, szczególne znaczenie w kształtowaniu nowej polityki ekologicznej mają m.in.:

- Krajowy plan gospodarki odpadami;
- Krajowy program zwiększenia lesistości;
- Krajowy program oczyszczania ścieków komunalnych;
- Krajowa strategia ochrony i umiarkowanego użytkowania różnorodności biologicznej.

5.3. Dokumenty na poziomie regionalnym:

➤ **STRATEGIA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO – ŚLĄSKIE 2020**

Strategia jest narzędziem realizacji polityki rozwoju województwa i wypracowanym konsensusem pomiędzy interesami poszczególnych aktorów regionalnych, różnymi celami rozwoju wszystkich partnerów, a także uwarunkowaniami zewnętrznymi i wewnętrznymi, które determinują działania prowadzone w regionie. Stanowi informację o prowadzonej polityce rozwoju zarówno dla mieszkańców regionu jak i dla innych partnerów: województw, administracji rządowej czy inwestorów chcących podjąć działania w regionie.

Sformułowana w Strategii „Śląskie 2020” wizja rozwoju podkreśla konieczność podniesienia jakości usług publicznych, rozwój gospodarczy regionu, a jednocześnie stanowi kontynuację już realizowanych kierunków rozwoju województwa. Zakłada, że województwo śląskie w roku 2020 będzie regionem zapewniającym dostęp do usług publicznych o wysokim standardzie, o nowoczesnej i zaawansowanej technologicznie gospodarce oraz istotnym partnerem w procesie rozwoju Europy.

➤ **PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO 2020+**

Sejmik Województwa Śląskiego uchwałą Nr VI/26/2/2016 z dnia 29 sierpnia 2016 r. przyjął Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+ (Dz. Urz. Woj. Śl. z dnia 13.09.2016r., poz.4619). Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+ poprzez jego ścisłe powiązanie ze Strategią Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020+” stanowi kluczowy element zintegrowanego planowania strategicznego.

Plan 2020+ określa podstawowe elementy układu przestrzennego, ich zróżnicowanie i wzajemne relacje. Cele polityki przestrzennej województwa określone w Planie 2020+ dotyczą gospodarczego wzrostu i innowacyjności, metropolizacji, zapewnienia spójności społecznej i ekonomicznej oraz ochrony naturalnych zasobów środowiska

i kształtowania krajobrazów kulturowych. Jako dokument regionalny Plan 2020+ określa ramy i warunki merytoryczne dla podejmowania decyzji przestrzennych o charakterze strategicznym i koncentruje się na celach ważnych dla rozwoju województwa. Nie narusza przy tym uprawnień gmin w zakresie planowania miejscowego oraz nie stanowi podstawy wydawania decyzji administracyjnych ustalających lokalizacje inwestycji. Plan 2020+ uwzględnia zapisy dokumentów i programów rządowych oraz wojewódzkich, a także pozostaje w zgodności z dokumentami programowymi Unii Europejskiej. Plan jest adresowany do szerokiego grona odbiorców, obejmującego podmioty samorządowe, rządowe i pozarządowe, środowiska gospodarcze, stowarzyszenia, organizacje społeczne oraz wszystkich obywateli zainteresowanych przyszłością tego obszaru.

➤ **PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO DO ROKU 2019
Z UWZGLĘDNIENIEM PERSPEKTYWY DO ROKU 2024**

Podstawą prawną opracowania „Programu Ochrony Środowiska dla Województwa Śląskiego do roku 2019 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2024” jest art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo Ochrony Środowiska (tj. Dz.U. z 2013 r. poz. 1232 z późn. zm.), który nakłada na Zarząd Województwa, obowiązek sporządzenia wojewódzkiego Programu ochrony środowiska. Po zaopiniowaniu przez Ministra Środowiska program uchwalany jest przez Sejmik Województwa. Ostatni „Program Ochrony Środowiska dla Województwa Śląskiego do roku 2013 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2018” został przyjęty uchwałą Sejmiku Województwa Śląskiego nr IV/6/2/2011 z dnia 14 marca 2011 roku. Raport z wykonania ww. Programu został opracowany w roku 2014 i obejmował lata 2011 - 2012.

Głównym celem tworzenia Programu jest dążenie do poprawy stanu środowiska w województwie oraz ograniczenie negatywnego wpływu na środowisko źródeł zanieczyszczeń, ochrona i rozwój walorów środowiska

oraz racjonalne gospodarowanie jego zasobami. Dodatkowym celem przygotowania Programu jest realizacja założeń dokumentów strategicznych kraju, ze szczególnym uwzględnieniem Strategii „Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko”. Jego istotą jest skoordynowanie, zaplanowanych w Programie działań z administracją rządową, samorządową (Urząd Marszałkowski, Starostwa Powiatowe, Urzędy Miast i Gmin) oraz przedsiębiorcami i społeczeństwem.

➤ **PLAN GOSPODARKI ODPADAMI DLA WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO 2014**

Plan zawiera analizę i charakterystykę gospodarki wszelkimi odpadami powstającymi na terenie regionu oraz przywożonymi do województwa śląskiego. Zadaniem planu jest m.in. umożliwienie koordynacji działań gmin i powiatów w zakresie regionalnych bądź ponadlokalnych systemów gospodarki odpadami.

Istotnym elementem dokumentu są prognozowane zmiany w zakresie gospodarki odpadami oraz kierunki działań w zakresie zapobiegania powstawania odpadów oraz na rzecz zmniejszenia zagrożenia środowiska. Zdefiniowano kryteria rozmieszczenia obiektów przeznaczonych do gospodarowania odpadami oraz mocy przerobowych przyszłych instalacji do przetwarzania odpadów. Określono regiony gospodarki odpadami komunalnymi, podano wykaz regionalnych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych w poszczególnych regionach oraz instalacji przewidzianych do zastępczej obsługi tych regionów, względnie ich zamykania. W planie zawarto również informacje o strategicznej ocenie oddziaływania planu na środowisko oraz określono metody monitorowania działań.

Na etapie projektu jest *Plan gospodarki odpadami dla województwa śląskiego na lata 2016-2022*. Podstawą prawną opracowania „Programu Ochrony Środowiska dla Województwa Śląskiego do roku 2019 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2024” jest art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo Ochrony Środowiska (tj. Dz.U. z 2013 r. poz. 1232 z późn. zm.), który nakłada na Zarząd Województwa obowiązek sporządzenia wojewódzkiego Programu ochrony środowiska. Po zaopiniowaniu przez Ministra Środowiska, „Program” uchwalany jest przez Sejmik Województwa. Ostatni „Program Ochrony Środowiska dla Województwa Śląskiego do roku 2013 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2018” został przyjęty uchwałą Sejmiku Województwa Śląskiego nr IV/6/2/2011 z dnia 14 marca 2011 roku. Raport z wykonania ww. Programu został opracowany w roku 2014 i obejmował lata 2011 - 2012.

Głównym celem tworzenia wyżej wymienionego Programu jest dążenie do poprawy stanu środowiska w województwie oraz ograniczenie negatywnego wpływu na środowisko źródeł zanieczyszczeń, ochrona i rozwój walorów środowiska oraz racjonalne gospodarowanie jego zasobami. Dodatkowym celem przygotowania Programu jest realizacja założeń dokumentów strategicznych kraju, ze szczególnym uwzględnieniem Strategii „Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko”.

Jego istotą jest skoordynowanie, zaplanowanych w Programie działań z administracją rządową, samorządową (Urząd Marszałkowski, Starostwa Powiatowe, Urzędy Miast i Gmin) oraz przedsiębiorcami i społeczeństwem.

5.4. Dokumenty na poziomie powiatowym:

➤ **AKTUALIZACJA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA POWIATU GLIWICKIEGO NA LATA 2014 - 2017 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2021**

W celu realizacji polityki ekologicznej państwa, zarządy powiatów są zobligowane do sporządzania powiatowych Programów Ochrony Środowiska zgodnie z art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 519 z późn. zm.) i ich aktualizacji, co 4 lata. Cele Polityki Ekologicznej Państwa w powiązaniu ze specyfiką Powiatu Gliwickiego wyznaczają konkretne działania dla „Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Gliwickiego na lata 2014-2017 z perspektywą do roku 2021”.

Program Ochrony Środowiska dla Województwa Śląskiego jest dokumentem określającym cele i priorytety w obszarze poprawy stanu środowiska województwa śląskiego. Naczelną zasadą przyjętą w Programie jest zasada zrównoważonego rozwoju, która umożliwi zharmonizowany rozwój gospodarczy i społeczny zgodny z ochroną walorów środowiska.

Wyznaczone cele nakreślają konkretne wyzwania dla Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Gliwickiego. Są to:

- cel nadrzędny: rozwój gospodarczy przy zachowaniu i poprawie stanu środowiska naturalnego województwa,
- powietrze atmosferyczne: kontynuacja działań związanych z poprawą jakości powietrza oraz ograniczanie zużycia energii i wzrost wykorzystania energii z odnawialnych źródeł,
- zasoby wodne: przywrócenie wysokiej jakości wód powierzchniowych oraz ochrona jakości wód podziemnych i racjonalizacja ich wykorzystania,
- gospodarka odpadami: minimalizacja ilości powstających odpadów, wzrost wtórnego wykorzystania i ograniczenie składowania pozostałych odpadów,
- ochrona przyrody: zachowanie, odtworzenie i zrównoważone użytkowanie różnorodności biologicznej na różnych poziomach organizacji: na poziomie wewnątrzgatunkowym (genetycznym), gatunkowym oraz ponadgatunkowym (ekosystemowym) oraz georóżnorodności,
- tereny przemysłowe: przekształcenie terenów przemysłowych i zdegradowanych województwa śląskiego zgodnie z wymaganiami ekologicznymi oraz uwarunkowaniami społeczno-ekonomicznymi,
- hałas: zmniejszenie uciążliwości hałasu dla mieszkańców województwa śląskiego i środowiska poprzez obniżenie jego natężenia do poziomu obowiązujących standardów,
- elektromagnetyczne promieniowanie niejonizujące: ochrona przed promieniowaniem elektromagnetycznym,
- zapobieganie poważnym awariom przemysłowym: ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych oraz minimalizacja ich skutków,
- zasoby naturalne: zrównoważona gospodarka zasobami naturalnymi,
- gleby użytkowane rolniczo: racjonalne wykorzystywanie zasobów glebowych.

5.5. DOKUMENTY NA POZIOMIE LOKALNYM

➤ **STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO**

Dla gminy i miasta Pyskowice obowiązuje „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Pyskowice” przyjętego uchwałą nr XLI/325/2014 Rady Miejskiej w Pyskowicach z dnia 26 marca 2014 r.

Studium jest podstawowym dokumentem kreującym politykę przestrzenną gminy. Jest dokumentem strategicznym w zakresie planowania przestrzennego i jest podstawą do opracowywania planów miejscowych gminy. Nie jest aktem prawa miejscowego, a więc nie zawiera przepisów powszechnie obowiązujących i nie może być podstawą do wydania decyzji administracyjnych. Ma za to charakter aktu kierownictwa wewnętrznego, obowiązującego w systemie organów gminy. Wśród funkcji zadań studium wymieniane jest również ukazanie gospodarczych i przestrzennych perspektyw rozwoju.

➤ **PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA. AKTUALIZACJA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY PYSKOWICE**

„Program Ochrony Środowiska dla Gminy Pyskowice” oraz „Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Pyskowice” stanowią podstawowe narzędzia prowadzenia polityki ekologicznej w Gminie. Określają on politykę środowiskową, ustalają cele i zadania środowiskowe oraz szczegółowe programy zarządzania środowiskowego, odnoszące się do aspektów środowiskowych, usystematyzowanych według priorytetów. POŚ jest zgodny ze strategicznymi założeniami rozwoju Miasta Pyskowice, stworzonymi na podstawie przyjętej misji uwzględniającej potencjał własny i możliwości rozwoju: „Pyskowice – atrakcyjnym i przyjaznym do zamieszkania oraz wypoczynku ośrodkiem, łączącym wartości kulturowe i przyrodnicze z możliwością nowoczesnego inwestowania w oparciu o układ komunikacji drogowej i kolejowej.”

Projekt planu miejscowego uwzględnia ww. strategiczne założenia rozwoju gminy, obejmujące między innymi niniejsze zadania strategiczne:

1. Strefy inwestycyjne:
 - przystosowanie i uaktywnienie terenów inwestycyjnych.
2. Miejsce życia mieszkańców:
 - poprawa ekologii i ochrony środowiska (w tym m.in. rekultywacja i rewitalizacja zdegradowanych terenów przemysłowych oraz unieszkodliwianie odpadów),
 - usprawnienie „polityki mieszkaniowej”,
 - usprawnienie funkcjonowania układu uliczno – drogowych,
 - przystosowanie budynków miejskich do zmiany ich funkcjonowania.
3. Środowisko dla przedsiębiorców:
 - uaktywnienie terenów inwestycyjnych,
 - rozwój małej i średniej przedsiębiorczości na bazie lokalnych programów inwestycyjnych.

Wśród celów i zadań środowiskowych ujętych w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Pyskowice, wyróżnić należy:

1. W zakresie ochrony wód i gospodarki wodno – ściekowej (jako cele długoterminowe na lata 2004-2015):
 - a) przywrócenie czystości wód powierzchniowych,
 - b) ochrona zasobów wód podziemnych oraz zapewnienie mieszkańcom wody o wysokiej jakości- realizowane poprzez cele i zadania krótkoterminowe:
 - c) rozbudowa sieci kanalizacyjnej sanitarnej i deszczowej (budowa kanalizacji sanitarnej w gminie, modernizacja istniejącej sieci kanalizacyjnej, budowa rurociągu tłoczego lub modernizacja oczyszczalni ścieków w Pyskowicach, budowa kanalizacji deszczowej wraz z podczyszczalniami wód deszczowych,
 - d) ograniczenie ilości ścieków nieoczyszczonych (uregulowania w zakresie gospodarki wodno – ściekowej i racjonalnego gospodarowania wodą),
 - e) poprawa zaopatrzenia ludności w wodę oraz ograniczenie strat wody (budowa sieci wodociągowej oraz modernizacja istniejącej sieci),
 - f) ochrona wód powierzchniowych i podziemnych (budowa przydomowych oczyszczalni ścieków, ewidencja starych studni kopanych, ustalenie aktualnego sposobu korzystania ze studni, uregulowanie koryta rzeki Dramy).
2. W zakresie ochrony powierzchni ziemi i gleb (jako cele długoterminowe na lata 2004 – 2015):
 - a) poprawa jakości środowiska pod względem ziemi i gleb, w tym zwiększenie atrakcyjności Gminy,
 - b) racjonalne użytkowanie zasobów naturalnych,- realizowane poprzez cele i zadania krótkoterminowe:
 - c) ochrona gleb użytkowanych rolniczo,
 - d) zapobieganie zanieczyszczeniom gleb,
 - e) zagospodarowanie terenu w sposób racjonalny,
 - f) rekultywacja terenów zdegradowanych i rewitalizacja terenów przemysłowych.
3. W zakresie ochrony przeciwpowodziowej, jako cel długoterminowy na lata 2004 – 2015, przyjmuje się minimalizację zagrożeń spowodowanych klęskami powodzi, realizowany poprzez cele i zadania krótkoterminowe obejmujące ochronę przeciwpowodziową (opracowanie programu ochrony przed powodzią, w tym wyłączenie terenów z zabudowy).
3. W zakresie gospodarki odpadami, jako cel długoterminowy na lata 2004 – 2015, przyjmuje się ograniczenie do minimum uciążliwości odpadów dla środowiska przy maksymalnym ich wykorzystaniu gospodarczym, realizowany poprzez cele i zadania krótkoterminowe obejmujące:
 - a) usystematyzowanie gospodarki odpadami,
 - b) wzrost stopnia odzysku i recyklingu odpadów,
 - c) ograniczenie uciążliwości odpadów dla środowiska,
 - d) podnoszenie świadomości mieszkańców.
4. W zakresie ochrony powietrza atmosferycznego (jako cele długoterminowe na lata 2004 – 2015):
 - a) ograniczenie emisji zanieczyszczeń z procesów spalania paliw,
 - b) ograniczenie emisji ze źródeł komunikacyjnych,

- realizowane poprzez cele i zadania krótkoterminowe:
- c) ograniczenie niskiej emisji i zapotrzebowania na energię ciepłą,
 - d) ograniczenie emisji zanieczyszczeń ze źródeł energetycznych i przemysłowych,
 - e) termomodernizacja budynków wraz z modernizacją systemów grzewczych,
 - f) realizacja programu wykorzystania odnawialnych źródeł energii,
 - g) modernizacja systemu komunikacyjnego,
 - h) poprawa stanu technicznego dróg, modernizacja nawierzchni dróg gminnych,
 - i) budowa i organizacja tras rowerowych.
5. W zakresie ochrony przed hałasem, jako cel długoterminowy na lata 2004 – 2015, przyjmuje się zapewnienie sprzyjającego komfortu akustycznego środowiska, realizowany poprzez cele i zadania krótkoterminowe obejmujące:
- a) ograniczenie hałasu komunikacyjnego,
 - b) tworzenie terenów wolnych od oddziaływań akustycznych związanych z przemysłem i komunikacją.

➤ **PLAN GOSPODARKI NISKOEMISYJNEJ DLA GMINY PYSKOWICE**

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej (PGN) to strategiczny dokument dla gminy, mający wpływ na lokalną gospodarkę ekologiczną i energetyczną. PGN zawiera informacje o ilości wprowadzanych do powietrza pyłów i gazów cieplarnianych na terenie gminy, podając jednocześnie propozycje konkretnych i efektywnych działań ograniczających te ilości.

Potrzeba sporządzenia i realizacji Planu gospodarki niskoemisyjnej wynika ze zobowiązań, określonych w ratyfikowanym przez Polskę Protokole z Kioto oraz w pakiecie klimatyczno – energetycznym, przyjętym przez Komisję Europejską w grudniu 2008 roku. Ponadto jest zgodna z polityką Polski i wynika z Założeń Narodowego Programu Rozwoju Gospodarki Niskoemisyjnej, przyjętych przez Radę Ministrów 16 sierpnia 2011 roku. Niniejszy plan pomoże w spełnieniu obowiązków nałożonych na jednostki sektora publicznego w zakresie efektywności energetycznej, określonych w ustawie z dnia 20 maja 2016 r. o efektywności energetycznej (Dz. U. z 2016 r., poz. 831). Posiadanie Planu jest podstawą do uzyskania dotacji m.in. na cele termomodernizacyjne z budżetu Unii Europejskiej w perspektywie finansowej 2014-2020.

W dokumencie określono następujące cele strategiczne i cele szczegółowe:

Cel strategiczny 1. Redukcja emisji gazów cieplarnianych o 2,6 % w stosunku do roku bazowego.

Cele szczegółowe:

- 1.1. Ograniczenie i racjonalizacja zużycia energii elektrycznej.
- 1.2. Ograniczenie zużycia paliw stałych w tym węgla do celów grzewczych w mieszkalnictwie.

Cel strategiczny 2. Zwiększenie udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych o 4,86% w roku 2020 w stosunku do udziału OZE w roku bazowym.

Cele szczegółowe:

- 2.1. Promocja OZE w środowisku lokalnym.
- 2.2. Wsparcie organizacyjne i formalne instytucji i osób zainteresowanych wykorzystaniem OZE.

2.3. Przyjęcie przez Miasto roli lidera we wdrażaniu energooszczędnych i ograniczających emisję projektów w sferze publicznej.

Cel strategiczny 3. Redukcja zużycia energii finalnej o 2,6 %.

Cele szczegółowe:

3.1. Głęboka termomodernizacja obiektów publicznych i prywatnych z wykorzystaniem OZE do produkcji energii i ciepła.

3.2. Modernizacja źródła i przesyłu ciepła sieciowego.

3.3. Modernizacja na energooszczędne oświetlenia ulicznego i oświetlenia obiektów publicznych.

3.4. Kampanie społeczne informacyjno-promocyjne zachowań konsumenckich użytkowników energii.

Cel strategiczny 4. Redukcja emisji pyłu PM 2,5 o 1,4% w stosunku do roku bazowego, pyłu PM10 o 1,4% w stosunku do roku bazowego oraz pyłu B(a)P o 1,2% w stosunku do roku bazowego.

Cele szczegółowe:

4.1. Głęboka termomodernizacja obiektów publicznych i prywatnych z wykorzystaniem OZE do produkcji energii i ciepła.

4.2. Przyjęcie przez Miasto roli lidera we wdrażaniu energooszczędnych i ograniczających emisję projektów w sferze publicznej.

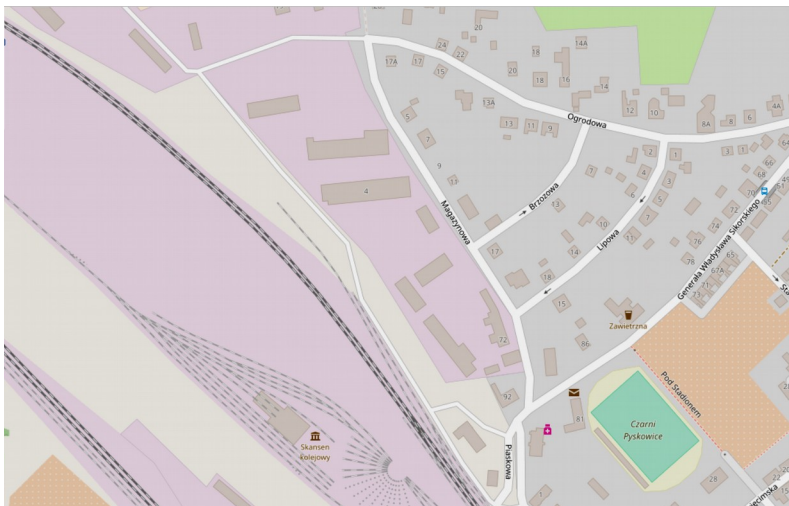
Realizacja ww. celów wymagać będzie zatem podjęcia szeregu różnorodnych i szeroko zakrojonych działań, nie tylko bezpośrednio sprzyjających ograniczeniu emisji gazów cieplarnianych i zanieczyszczeń, ale również tych które wpływają na redukcję w sposób pośredni sprzyjając zmniejszeniu zużyciu paliw i energii.

Zebrane dane w niniejszym planie dla gminy Pyskowice odnoszą się do stanu na koniec roku 2012 (rok bazowy), natomiast rokiem docelowym, dla którego będą przeprowadzane prognozy emisji ustala się na 2020.

II. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA I LOKALIZACJA TERENU OBJĘTEGO OPRACOWANIEM

Obszar objęty projektem miejscowego planu dotyczy terenu zlokalizowanego w obrębie ulic Magazynowej i Ogrodowej, w Dzielnicy Pyskowice Południe, w granicach określonych na rysunku planu, o łącznej pow. ok. 8,6 ha. Obszar objęty opracowaniem jest w przeważającej mierze zainwestowany, obejmuje istniejącą zabudowę przemysłową i składowo – magazynową. Wzdłuż ulicy Magazynowej usytuowane są tereny produkcyjno – usługowe. Od zachodu teren opracowania graniczy z terenami infrastruktury kolejowej, od północy z terenami usługowo – produkcyjnymi. Wschodnia granica opracowania biegnie w ulicy Magazynowej i stanowi umowną granicę pomiędzy terenami komercyjnymi, a mieszkaniowymi – po wschodniej stronie ul. Magazynowej są zlokalizowane tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (poza obszarem opracowania), o stałym wskaźniku rozwoju i rozbudowy.

Rysunek nr 1. Teren objęty opracowaniem

Źródło: <https://mapy.e-turysta.pl/>

III. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKOWA OBSZARU

1. Położenie fizyczno – geograficzne, geomorfologia terenu

Zgodnie z podziałem na jednostki geomorfologiczne obszar opracowania zlokalizowany jest w obrębie mezoregionu **Kotlina Raciborska**, która położona jest po obu stronach górnej Odry, pomiędzy Wyżyną Śląską na wschodzie a Płaskowyżem Głubczyckim na zachodzie i Równiną Niemodlińską na północnym zachodzie. Mezoregion jest najdalej na południe wysuniętą częścią Niziny Śląskiej, która rozciąga się wzdłuż biegu Odry na terenie powiatu wodzisławskiego i raciborskiego oraz dalej na północ w kierunku Kędzierzyna – Koźła i Krapkowic. Północno – wschodnią część Kotliny Raciborskiej przecina Kanał Gliwicki.

Powierzchnia Kotliny osiąga wysokości nieco poniżej 200 m n.p.m. Obszar ten jest bardzo słabo urozmaicony z przewagą rzeźby równinnej o różnicach wysokości z reguły nie przekraczających 3 metrów, a niewielkie urozmaicenia w rzeźbie tworzą zagłębienia w formie meandrycznych starorzeczy, często wypełnionych wodą lub podmokłych. Charakterystycznymi formami geomorfologicznymi w dolinie Odry są dwie tarasy akumulacyjne: zalewowy, który sięga 0,5 - 2,0 metrów nad poziomem rzeki oraz nadzalewowy, który sięga 4 – 7 metrów nad poziomem rzeki. Dno kotliny budują osady holoceniowe i są to twory gliniaste i pyłowe, rzadziej ilaste i piaszczyste o zróżnicowanej miąższości, natomiast pod nimi zalegają osady okrucowe w postaci piasków i żwirów.

Wg K. Klimek i L. Starkel (1972) obszar opracowania przynależy do regionu Wysoczyzny Przywżyenne subregion **Wysoczyzna Czechowicka**. Wysoczyzna Czechowicka leży na południe od Dramy. Płaskie lub faliste wierzchowiny wysoczyzn leżą w wysokości ok. 250-255 m n.p.m. Opadają one zazwyczaj stromym stokiem do otaczających je dolin. Krawędzie wysoczyzn w wielu miejscach rozcięte są głębokimi dolinami dopływów rzek głównych, co nadaje rzeźbie charakter pagórkowaty. W podłożu osadów plioceniowych i czwartorzędowych zalegają opisane wyżej osady triasu. Strop podłoża czwartorzędowego leży w wysokości od 140 do 240 m n.p.m. W spągu osadów czwartorzędowych występują zazwyczaj piaski lub żwiry fluwioglacjalne przykryte gliną morenową miejscami o znacznej miąższości. Ponad dolnym poziomem gliny morenowej

występują osady piaszczysto-żwirowe lub ilaste, przykryte drugim poziomem gliny morenowej. Ta ostatnia buduje duże powierzchnie wysoczyzn. Górną glinę morenową pokrywają miejscami piaski. Doliny rozcinające poziom wysoczyznowy mają płaskie i miejscami podmokłe dna ograniczone stromymi zboczami.

Zawilgocenia powierzchni, płytkie zaleganie poziomu wód gruntowych lub wypływy wody mogą pojawiać się na stokach na kontakcie utworów gliniastych i piaszczystych. W podłożu osadów dolinnych występują zazwyczaj głębokie formy erozyjne, wycięte w osadach przedczwartorzędowych.

2. Warunki geologiczne

Zgodnie z materiałami archiwalnymi obszar opracowania budują utwory karbonu, triasu, trzeciorzędu i czwartorzędu. Karbon na przedmiotowym terenie wykształcony jest w postaci naprzemianległych ławic iłowców, mułowców i piaskowców z pokładami węgla. Udział piaskowców jest niewielki i dochodzi do ok. 25%. Piaskowce są drobnoziarniste, silnie związane o spoiwie ilasto – krzemionkowym.

Osady triasu reprezentowane są głównie przez piaskowce o różnym stopniu zwięzłości oraz ropy pstry stratygraficznie zaliczane do pstrygo piaskowca, przykryte osadami wapienia muszlowego tj. silnie spękanymi wapieniami i dolomitami z nielicznymi wkładkami iłów i margli.

Osady trzeciorzędu wykształcone są jako przewarstwiające się nawzajem ławice iłów, piasków, wapieni i margli. Wyżej w profilu trzeciorzędu zalegają iłowce i ropy margliste oraz margle glaukonitowe przykryte iłowcami

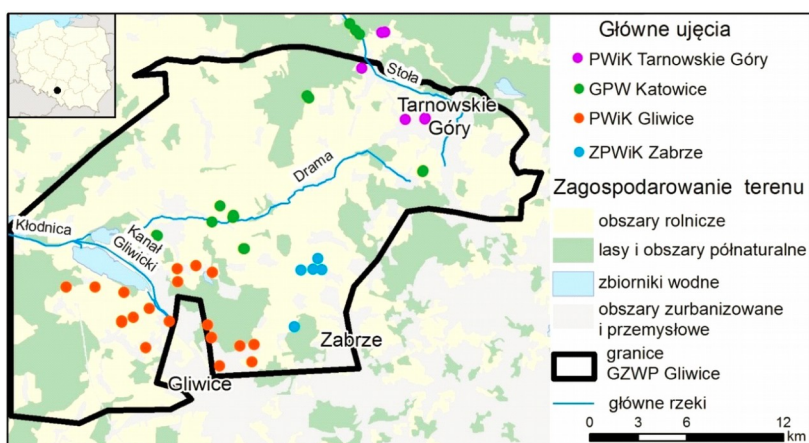
z anhydrytem i przewarstwieniami gipsów krystalicznych. Stropową partię trzeciorzędu budują ropy piaszczyste i pylaste z przewarstwieniami piasków i żwirów. Osady czwartorzędowe generalnie związane są z akumulacją wodno – lodowcową w plejstocenie oraz podrzędnie z działalnością współczesną wód powierzchniowych (osady holocenu). Plejstocenijskie piaski i żwiry wodnolodowcowe odsłaniają się głównie na zboczach dolin cieków oraz lokalnie w formie izolowanych płatów. Powyżej zalegają gliny zwałowe, często zapiaszczone, z domieszkami skał starszych i żwirów. Często występują wkładki iłów, podrzędnie występują osady wietrzelinowe. Doliny cieków wyścielają holocenijskie mułki, ropy, namuły organiczne, lokalnie piaski i pyły.

3. Warunki hydrogeologiczne. Hydrografia terenu

3.1. Zasoby wodne – wody podziemne

Obszar opracowania przynależy do bytomsko – olkuskiego regionu hydrogeologicznego z wodami porowymi i szczelinowo – porowymi w utworach kenozoiku i mezozoiku. Główny użytkowy poziom wodonośny występuje w utworach triasu dolnego i środkowego w wapiennikach i dolomitach, na głębokości ok. 200m. Miąższość warstw wodonośnych powyżej 100 m. Wydajności 2-100 m³/h, przeciętnie 10-70 m³/h. Wody znajdują się pod ciśnieniem do 3000 kPa. Poziom triasowy spełnia kryteria Głównych Zbiorników Wód Podziemnych – obszar opracowania w całości leży w zasięgu GZWP nr 330 Gliwice (T_{1,2} – trias dolny i środkowy). Jest to zbiornik o powierzchni ok. 330 km² w ośrodku szczelinowo – krasowym o wysokiej klasie czystości.

Rysunek nr 2. Położenie geograficzne GZWP nr 330

Źródło: <https://www.researchgate.net/publication/311935431>

Szczeliny i kanały krasowe tworzą drogi przepływu wód, natomiast przestrzeń porowa jest miejscem magazynowania wody. Szczególnie dużą ilość szczelin i pustek krasowych obserwuje się w strefach występowania uskoków i pęknięć tektonicznych. Szczeliny i pustki krasowe stanowią zasadnicze drogi migracji wód podziemnych. Różny stopień uszczelnienia i spękania skał oraz zróżnicowane w związku z tym występowanie form krasu podziemnego powoduje zróżnicowanie prędkości przepływu wody w górotworze. Analiza map hydrogeologicznych oraz danych obserwacyjnych z punktów hydrogeologicznych wykazuje, iż spływ wód podziemnych zbiornika triasowego odbywa się w kierunku południowo – zachodnim. W ostatnich latach, w związku ze zmniejszoną wielkością eksploatacji tego poziomu, prędkość przepływu tych wód maleje, a powstałe wcześniej leje depresyjne systematycznie zmniejszają swój zasięg. Zasilanie kompleksu wodonośnego triasu odbywa się w rejonie bezpośrednich wychodni, a także poprzez przepuszczalne utwory czwartorzędowe na całej powierzchni Gminy Pyskowice z poziomów czwartorzędowych wód podziemnych.

Drugorzędny poziom wodonośny występuje w utworach czwartorzędowych w piaskach i żwirach. Czwartorzędowe piętro wodonośne cechuje się zróżnicowanymi warunkami hydrogeologicznymi zależnymi od miąższości i wykształcenia litologicznego osadów. W profilu piętra wodonośnego czwartorzędu stwierdzono występowanie od 1 do 3 poziomów. Pierwszy z nich, poziom holoceniński związany jest głównie z aluwiami rzecznościami (piaski, gliny i mułki). Z uwagi na małą miąższość osadów, wykształcenie oraz ich skład granulometryczny, poziom ten zalega płytko (do 1 m) i występuje głównie w dolinie rzeki Dramy i w ujściowych odcinkach dolin jej większych dopływów. Utwory budujące ten poziom są nasiąkliwe, wodochłonne o zróżnicowanej wodoodporności (przepuszczalności), toteż dna tych dolin bywały także silnie podmokłe, z tendencją do zabagniania. Sytuacja zmieniła się dopiero po zmeliorowaniu doliny Dramy.

Kolejny poziom czwartorzędowy (1 lub 2) związane są z utworami rzecznołodowcowymi, piaskami międzymorenowymi o dużej miąższości oraz glinami lodowcowymi. Utwory te wypełniają przedczwartorzędową dolinę Dramy oraz zalegają zwartą pokrywą o znacznej miąższości na wierzchołkach i zboczach podłoża podczwartorzędowego. Wymienione poziomy są zasobne w wodę i tworzą często zwierciadło napięte. Poziom wody gruntowej w utworach glacialnych kształtuje się na głębokościach do ok. 5 m, nawiązując przy tym swoim kształtem do rzeźby terenu. Stąd w pobliżu dolin występuje on najczęściej do głębokości 2 m. Czwartorzędowe

poziomy wodonośne mają bezpośredni kontakt z wodami powierzchniowymi, zasilając je lub drenując. Spływ wód gruntowych w obrębie tych poziomów odbywa się w kierunku dolin. Zasilanie tych poziomów odbywa się przez opady atmosferyczne.

Teren Gminy jest obszarem wymagającym **najwyższej ochrony (ONO) wód podziemnych**¹. Szczególne związane jest to z ograniczeniem swobodnej lokalizacji inwestycji w obszarze zasobowym ujęć wody. Miasto Pyskowice zaopatrywane jest w wodę do picia m.in. z ujęć wód podziemnych pięttriasowego. Na terenie Pyskowic znajduje się ujęcie „Zawada”. Pięciorowe ujęcie wód podziemnych „Zawada” GPW S.A. w Katowicach jest rozlokowane w Karchowicach, Zawadzie i Pyskowicach. Ujęcie eksploatuje wody serii węglanowej triasu w obrębie GZWP Gliwice (nr 330) w ilości ok. 2,5 mln m³/rok, przy zatwierdzonych w 2014 roku zasobach eksploatacyjnych ujęcia 625 m³/h i depresji zwierciadła wody w otworach 12-27 m. Analiza podatności użytkowych wód podziemnych na zanieczyszczenie z uwzględnieniem wyników badań modelowych, aktualnego zagospodarowania terenu oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, wskazują na różnicowanie stopnia potencjalnego zagrożenia wód podziemnych.

W obszarze ograniczonym izochroną 25-letniego dopływu wody do studni Pyskowice I i II, ujmowany poziom wodonośny jest izolowany warstwą ilastych utworów miocenu, więc ustanowienie strefy ochronnej, rozumianej jako teren ochrony pośredniej, w tym obszarze jest bezprzedmiotowe. W obszarach ograniczonych izochroną 25-letniego dopływu wody do studni Zawada II i IV oraz Jelina stwierdzono brak dostatecznej izolacji poziomu wodonośnego (wychodnie i wychodnie podczwartorzędowe skał węglanowych triasu). Największym zagrożeniem dla studni Zawada II, IV, Jeliny są zagospodarowania rolnicze, nieskanalizowane obszary zabudowy wiejskiej oraz wody rzeki Drama, która niesie ładunek związków TCE i PCE wypłukiwany z obszaru Tarnowskich Gór.

Zgodnie z art. 155a ust. 2 ustawy z dnia 18 lipca 2001 roku – Prawo wodne (tekst jednolity Dz. U. z 2011 r., poz. 1121 z późn. zm.) badania i oceny stanu wód podziemnych dokonuje się w ramach państwowego monitoringu środowiska. Ustawa Prawo wodne zobowiązuje Państwową Służbę Hydrogeologiczną do wykonywania badań i ocen stanu wód podziemnych w zakresie elementów fizykochemicznych i ilościowych. **Fakt ten wymusza podejmowanie działań zapobiegających możliwości zanieczyszczenia zasobów wód podziemnych.**

Badania i klasyfikację wód podziemnych w sieci krajowej w ramach monitoringu diagnostycznego wykonuje Państwowy Instytut Geologiczny w Warszawie przy koordynacji i na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska. Celem monitoringu jakości wód podziemnych jest dostarczenie informacji o stanie chemicznym wód podziemnych, śledzenie jego zmian oraz sygnalizacja zagrożeń, na potrzeby zarządzania zasobami wód podziemnych i oceny skuteczności podejmowanych działań ochronnych.

Na terenie Gminy Pyskowice nie jest prowadzony monitoring wód podziemnych w ramach sieci krajowej. Najbliższy posterunek obserwacyjny wód podziemnych znajduje się na obszarze Gminy Zbrosławice – IMGW Czekanów. Z danych zebranych na tym posterunku wynika, że podwyższone stany wód podziemnych występują głównie w miesiącach roztopów wiosennych (marzec, kwiecień). Natomiast stany niżówkowe są charakterystyczne dla okresów zmniejszonych opadów jesiennych. Amplituda wahań między średnimi

¹ „Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska Gminy Pyskowice”, IMBIGS CGO Oddział Zamiejscowy w Katowicach, sierpień 2008 r.

miesięcznymi z wielolecia wynosi 77 cm. Natomiast amplituda wahań między wartościami ekstremalnymi dochodzi do 362 cm. Wahania tego poziomu zależne są od sytuacji morfologicznej i litologii podłoża; wynoszą one od 0,6 m w dolinach do ok. 2,0 m na wysoczyznach i w strefach wychodni triasu.

W 2008 roku na zlecenie Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, Państwowy Instytut Geologiczny wykonał badanie oceny jakości wód. Wody podziemne w punkcie "Zbrostawice" zostały zakwalifikowane do I klasy jakości. I klasa wód gruntowych w skali całego województwa śląskiego wyniosła wówczas 2%. Badania kontynuowano w roku 2012, w 12 punktach pomiarowych wód podziemnych w rejonie Tarnowskich Gór w związku z zanieczyszczeniem zbiornika GZW 330 zawartością trichloroetanu (TRI) i tetrachloroetanu (PER). Poziom zanieczyszczeń wód podziemnych ww. związkami chemicznymi charakteryzuje się dużą zmiennością stężeń, dlatego trudno jest określić trendy zanieczyszczeń. Z uwagi na powyższe monitoring węglowodanów chlorowanych (TRI, PER) będzie prowadzony w następnych latach celem obserwowania zmian ilości zanieczyszczeń w wodach podziemnych i określenia kierunku ich przemieszczania.

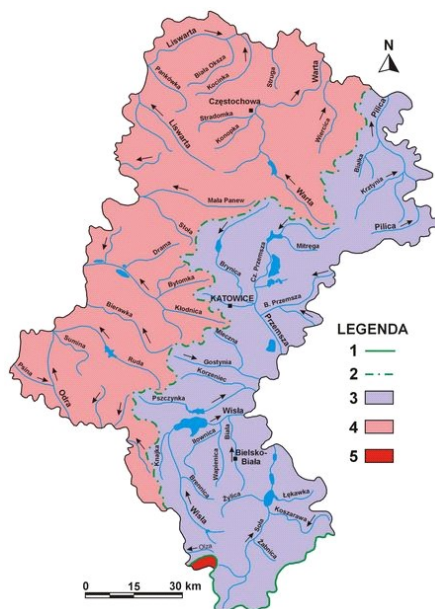
3.2. Zasoby wodne – wody powierzchniowe

Obszar objęty projektem planu przynależy do prawostronnego dorzecza Odry, zlewnia Dramy. Zgodnie z przepisami Ramowej Dyrektywy Wodnej (dyrektywy 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 roku ustanawiającej ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej) planowanie gospodarowaniem wodami odbywa się w podziale na obszary dorzeczy. Zgodnie z ustawą z dnia 18 lipca 2001 roku – Prawo wodne (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r., poz. 469 z późn. zm.) w chwili obecnej na obszarze Polski wyznaczonych jest 10 obszarów dorzeczy: Wisły, Odry, Dniestru, Dunaju, Jarftu, Łaby, Niemna, Pregoly, Świeżej i Ücker. Dla każdego obszaru dorzecza opracowuje się plan gospodarowania wodami. Plany te powinny zostać uwzględnione w dokumentach planistycznych na poziomie krajowym i regionalnym, np. w koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju, strategii rozwoju województw czy w wojewódzkich planach zagospodarowania przestrzennego. Dnia 22 lutego 2011 r. Rada Ministrów zatwierdziła, opracowany przez Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej Plan gospodarowania wodami na obszarach dorzecza Wisły, (M.P. z 2011 r., nr 49 poz. 549). Plan gospodarowania wodami stanowi jednolity instrument zarządzania gospodarką wodną na terenie państw Unii Europejskiej. Przedstawia on w myśl art. 114 Prawa wodnego m.in. aktualny stan wód w obrębie obszaru dorzecza, podsumowuje działania niezbędne do osiągnięcia tzw. dobrego stanu wód oraz posłuży jako mechanizm sprawozdawczy do opracowywania raportów dla Komisji Europejskiej. Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry określa cele środowiskowe dla wód powierzchniowych oraz obszarów chronionych, ustalonych na mocy art. 4 Ramowej Dyrektywy Wodnej. W pierwszym cyklu planowania gospodarowania wodami w Polsce, cele środowiskowe dla części wód zostały oparte głównie na wartościach granicznych poszczególnych wskaźników fizyko – chemicznych, biologicznych i hydromorfologicznych określających stan ekologiczny wód powierzchniowych oraz wskaźników chemicznych świadczących o stanie chemicznym wody, odpowiadających warunkom osiągnięcia przez te wody dobrego stanu, z uwzględnieniem kategorii wód, wg rozporządzenia w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych

części wód powierzchniowych. Odra jest drugą co do wielkości rzeką Polski. Powierzchnia jej obszaru dorzecza wynosi na terenie Polski 118 tys. km², co stanowi ok. 38% powierzchni kraju.

Geograficznie obszar dorzecza Odry położony jest w zasięgu 4 ekoregionów: Karpat, Równin Wschodnich, Równin Centralnych i Wyżyn Centralnych. Południowa część dorzecza obejmuje tereny górskie, które w kierunku północnym przechodzą w wyżyny i niziny. W strukturze użytkowania gruntów na terenie dorzecza największy udział mają tereny rolne, zajmujące 73 tys. km², tj. ok. 62% powierzchni. Lasy i ekosystemy seminaturalne stanowią ok. 38 tys. km², czyli 33% powierzchni obszaru. Tereny zantropogenizowane zajmują powierzchnię ok. 5 tys. km² (tj. 4% powierzchni), natomiast tereny wodne łącznie zajmują ok. 2 tys. km², co stanowi niecałe 2% powierzchni obszaru dorzecza.

Rysunek nr 3. Wody powierzchniowe na obszarze województwa śląskiego

Legenda:

- 1 – europejski dział wodny,
- 2 – dział wodny I rzędu między dorzeczem Wisły i dorzeczem Odry,
- 3 – obszar należący do dorzecza Wisły (zlewisko Morza Bałtyckiego),
- 4 – obszar należący do dorzecza Odry,
- 5 – obszar należący do dorzecza Dunaju (zlewisko Morza Czarnego).

Źródło: <http://przyroda.katowice.pl/pl/przyroda-nieożywiona/wody>

Obszar dorzecza obejmuje cztery regiony wodne: region wodny Górnej Odry, region wodny Środkowej Odry, region wodny Warty oraz region wodny Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego. Jednostki te różnią się od siebie warunkami występowania wód oraz hydrodynamiką ich krążenia. Całkowita długość jednolitych części wód powierzchniowych rzek na obszarze dorzecza Odry wynosi ok. 41,5 tys. km, z czego długość naturalnych to ok. 21,5 tys. km (tj. 52%), długość sztucznych części wód powierzchniowych ok. 1 tys. km (tj. 2,3%), natomiast silnie zmienionych, ok. 19 tys. km (tj. 45,7%). Odra jest najlepiej zagospodarowaną drogą wodną w Polsce. Na odcinku od Kędzierzyna Koźła do końca biegu, jest ona rzeką żeglowną.

W obszarze dorzecza Odry leży rzeka Drama – prawostronny dopływ Kłodnicy – wpływa na teren Pyskowic od wschodu na granicy z wsią Zawada. Wysokość dna rzeki wynosi tam około 216 m n.p.m. Drama uchodzi na

południowo – zachodniej granicy Gminy do Kanału Gliwickiego na wysokości ok. 194,5 m n.p.m. Koryto potoku na całej długości jest uregulowane i umocnione. W ujściowym odcinku Drama skierowana została do zbiornika przepływowego Dzierżno Małe. Następnie, po wypływie ze zbiornika i przepłynięciu odcinka ok. 1,1 km sztucznym korytem, uchodzi do Kanału Gliwickiego. Na Dramie i jej dopływach, także na pozostałych potokach Pyskowic, nie ma posterunków wodowskazowych i nie są prowadzone systematyczne pomiary stanów i przepływów wody. Dotychczas stałe obserwacje na rzece Dramie były prowadzone w Mikuszowinie tylko w okresach 1938-1942 i 1946-1957.

Dla tego okresu wyliczone charakterystyczne przepływy przyjmowały wartości: $SNQ = 0,13 \text{ m}^3/\text{s}$; $SSQ = 0,64 \text{ m}^3/\text{s}$; $SWQ = 17,20 \text{ m}^3/\text{s}$.

Sporadycznie wykonywane pomiary wykazują, iż przeciętne przepływy wody są tu stosunkowo niewielkie. Pomiary wykonane w sierpniu 2001 r. w warunkach pogodowych przeciętnych wykazały przepływy rzędu $0,51 \text{ m}^3/\text{s}$ na Dramie w Pyskowicach (w sierpniu 1987 r. $0,2 \text{ m}^3/\text{s}$), na Potoku z Łubia przy ujściu do Dramy $0,03 \text{ m}^3/\text{s}$ i Potoku Świętoszowickiego $0,15 \text{ m}^3/\text{s}$ przy ujściu do Dramy. Pomiar przepływu wykonany na potoku Pniówka przy ujściu do Dramy w 1987 r. dał wynik $0,1 \text{ m}^3/\text{s}$. Z kolei przepływy dla Dramy przy ujściu do zbiornika Dzierżno Małe obliczone metodą analogii dla 5-lecia 1991-1995 dały następujące wyniki: $SNQ = 0,16 \text{ m}^3/\text{s}$ i $SSQ = 0,72 \text{ m}^3/\text{s}$.

Na podstawie analizy danych regionalnych można stwierdzić, iż potoki Miasta Pyskowice mają, zgodnie z klasyfikacją I. Dynowskiej i A. Tlałki (1978), reżim wyrównany z wezbraniem wiosennym i bardzo słabym drugorzędym wezbraniem letnim oraz zasilaniem gruntowo – deszczowo – śnieżnym.

Zgodnie z tak wyrażonym reżimem, potoki na obszarze miasta przez cały rok zasilane są z odpływu gruntowego, natomiast podwyższone przepływy spowodowane są topnieniem śniegu wiosną lub opadami letnimi. Zasadniczą cechą reżimu rzeczno jest jego sezonowa zmienność oraz nieregularność przepływów wynikająca ze zmienności warunków hydrometeorologicznych danego roku na tle zmienności wieloletniej. Sezonową zmienność odpływu można określić wartością liczbową jako amplitudę przepływów średnich miesięcznych z wielolecia. Dla innych rzek regionu posiadających dane pomiarowe amplituda ta jest znaczna i często przekracza 100 %, co wskazuje na znaczne wahania przepływów spowodowane bieżącymi warunkami hydrometeorologicznymi. Istotnym parametrem charakteryzującym zasobność obszaru w wodę jest wskaźnik spływu jednostkowego (q). Dla zlewni porównywalnych posiadających dane pomiarowe wskaźnik ten wynosi przeciętnie $5,40 \text{ l/s z } 1 \text{ km}^2$, przy średnim przepływie $0,53 \text{ m}^3/\text{s}$. Natomiast wartości ekstremalne zawierają się w granicach od $0,07 \text{ l/s z } 1 \text{ km}^2$ (przepływ obserwowany $0,007 \text{ m}^3/\text{s}$) do $190 \text{ l/s z } 1 \text{ km}^2$ (przepływ obserwowany $18,7 \text{ m}^3/\text{s}$) – dane dla Brynic.

Wyliczone na podstawie niepełnych danych dla Dramy w Mikuszowinie spływy jednostkowe wynoszą $SNq = 1,06 \text{ l/s z } 1 \text{ km}^2$ i $SSq = 5,20 \text{ l/s z } 1 \text{ km}^2$. Są to więc wartości w pełni porównywalne ze zlewniami analogicznymi. W roku 2007 wody Potoku Dramy zgodnie z danymi WIOŚ Katowice zakwalifikowane zostały do IV klasy jakości – wody niezadowolającej jakości oraz V klasy jakości – wody złej jakości.

Tabela nr 1. Jakość wód powierzchniowych

	Klasa	Wskaźniki decydujące o klasie jakości wód
--	--------------	--

Nazwa punktu pomiarowego, lokalizacja	jakości wody w 2007		w 2007	
	Monitoring diagnost.	Monitoring operacyjny	IV klasa Rzeki, długość badana	V klasa
Drama - 3,1 km				
Drama od Grzybowickiego Potoku do zbiornika Dzierżno Małe		IV	Barwa, amoniak, azot Kjeldahla, azot ogólny, fosforany	azotany
Drama - 0,1				
Drama w obrębie zbiornika Dzierżno Małe do ujścia	V		Barwa, amoniak, azot Kjeldahla, azotany, mangan, żelazo, liczba bakterii grupy Coli typu kałowego	Tlen rozpuszczony, przewodność elektrolityczna, substancje rozpuszczone, chlorki, liczba bakterii grupy Coli

Źródło: <http://www.katowice.pios.gov.pl>

Tabela nr 2. Klasyfikacja rzek i zbiorników w punktach monitoringu wód powierzchniowych

Rzeka, punkt monitoringu	Klasyfikacja na podstawie poszczególnych oznaczeń							Klasyfikacja ogólna
	Tlen	utlenialność ChZBT ₅	Związki biogenne	Związki mineralne	Metale ciężkie	Zawiesina	Bakteriologia	
Drama – 18,4 km								
ujście do zb. Dzierżno Małe – 0,1 km	I	II	non	II	I	III	non	non
Zb. Dzierżno Duże – 0,0 km								
wypływ do Kłodnicy – 32,0 km	I	II	non	non	I	I	non	non
Zb. Dzierżno Małe – 0,0 km								
wypływ do Kłodnicy – 32,1 km	I	non	non	II	I	I	non	non

non – pozaklasowa jakość wody

Źródło: [bip.pyskowice.pl/Plan gospodarki odpadami dla miasta Pyskowice](http://bip.pyskowice.pl/Plan_gospodarki_odpadami_dla_miasta_Pyskowice)

Rzeka Drama prowadzi wody przekraczające normy stężenia fosforu ogólnego i fosforanów, co powoduje, że nie można zaliczyć jej do żadnej klasy. Miano coli typu fekalnego przekroczyło również dopuszczalne normy. Działania podjęte przez władze w kierunku poprawy stanu środowiska skupiają się w pierwszej kolejności na oczyszczaniu rzeki Dramy (Porozumienie komunalne „Czysta Drama- jako wspólne działanie gmin: Tarnowskie Góry, Zbrosławice i Pyskowice”), co pozwoli na oczyszczanie jeziora Dzierżno Małe.

4. Złoże kopalin

Na terenie gminy Pyskowice występują udokumentowane złoże kopalin, skreślone z bilansu zasobów. Należą do nich skały osadowe z Karbonu Górnego – Namuru, tj. węgle kamienne oraz pokłady czwartorzędowe, tj. surowce ilaste ceramiki budowlanej. Jedyny pokład surowców ilastych ceramiki budowlanej, sklasyfikowany

wg Nkz jako złoża glin ceramiki budowlanej i pokrewnych, w tym: glina i piasek schudzający znajduje się w obszarze pyskowskiej dzielnicy Dzierżno, jednak wydobycia złoża już zaniechano.

Na terenie gminy Pyskowice i przyległych znajduje się 26 pokładów węgla kamiennego typu 36 i 37, oraz węgla niesklasyfikowany. Powierzchnia złoża węgla kamiennego wynosi 11 730 ha, a średnia wielkość głębokości spągu wynosi 1 000,00. Złoże węgla kamiennego zostało skreślone z bilansu zasobów z dniem 31.12.2002 roku. Zgodnie z danymi zgromadzonymi w Systemie Gospodarki i Ochrony Bogactw Mineralnych MIDAS i Narodowym Archiwum Geologicznym (informacje aktualne na dzień 31.12.2016 r.) na terenie objętym opracowaniem nie występują udokumentowane złoża kopalin.

W obszarze objętym opracowaniem nie występują także złoża kopalin, tereny lub obszary górnicze.

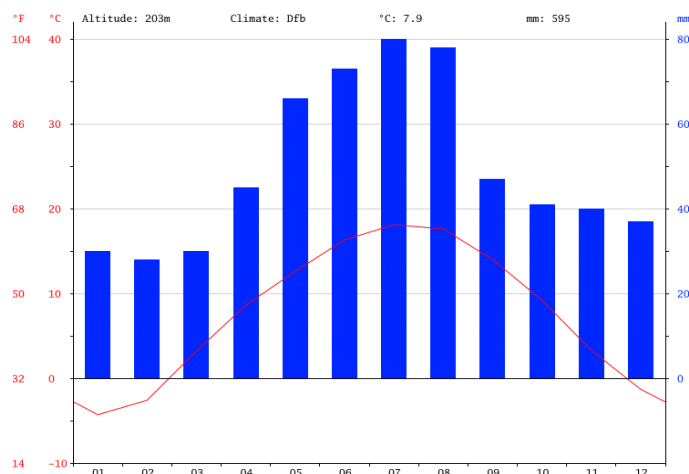
5. Klimat i warunki meteorologiczne

Uwzględniając rejonizację rolniczo – klimatyczną wg R. Gumińskiego (1948) obszar objęty opracowaniem zlokalizowany jest w środkowej części dzielnicy XV – częstochowsko – kieleckiej. Dzielnicę XV charakteryzują następujące warunki:

- 1) średnia temperatura stycznia wynosi $-3,0^{\circ}\text{C}$,
- 2) średnia temperatura lipca około $17,2^{\circ}\text{C}$,
- 3) średnia temperatura roczna $7,6-7,7^{\circ}\text{C}$,
- 4) dni z przymrozkami od 112 do 130,
- 5) dni mroźnych ok. 20 – 40,
- 6) ostatnie przymrozki wiosenne występują najczęściej w końcu kwietnia lub na początku maja,
- 7) czas zalegania pokrywy śnieżnej wynosi ok. 50 dni,
- 8) okres wegetacyjny trwa od 200 do 210 dni,
- 9) opady atmosferyczne zróżnicowane, do 800 mm/rok,
- 10) przeważają wiatry południowo – zachodnie i zachodnie.

Klimat na terenie gminy Pyskowice jest umiarkowany zimny. W mieście Pyskowice występują znaczne opady deszczu przez cały rok. Nawet w najsuchsze miesiące. Klimat w tym obszarze został sklasyfikowany jako Dfb zgodnie z systemem Köppena-Geigera.

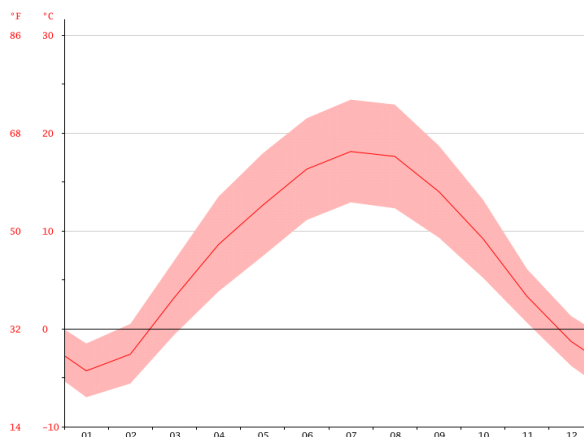
Rysunek nr 4. Wykres klimatyczny Pyskowice

Źródło: <https://pl.climate-data.org>

Średnia roczna temperatura w mieście Pyskowice wynosi 7.9 °C. Opady wahają się w granicach 600 - 800 mm rocznie. W Gminie Pyskowice średnie miesięczne usłonecznienie rzeczywiste jest najniższe w styczniu i wynosi minimum 40 godzin. Najwyższe usłonecznienie rzeczywiste jest wysokie i wynosi ponad 200 godzin. Najsuchszym miesiącem jest luty, z 28 mm deszczu. Największe opady występują w miesiącu lipcu. Lipiec w gminie Pyskowice jest najcieplejszym miesiącem roku. Średnia temperatura w miesiącu lipiec wynosi 18.1°C. Z kolei styczeń ma najniższą średnią temperaturę w ciągu roku i wynosi ona - 4.3 °C. Istnieje różnica 52 mm w opadach pomiędzy najsuchszym (luty) i najmokrzejszym miesiącem (lipiec). W trakcie roku, średnia temperatura waha się o 22.4 °C. Wiatry są słabe i bardzo słabe, głównie z południowego zachodniego.

Rysunek nr 5. Wykres temperaturowy – Pyskowice

Źródło: <https://pl.climate-data.org>

Poza czynnikami naturalnymi, ważnym czynnikiem wpływającym na kształtowanie się klimatu w Gminie Pyskowice i całego województwa śląskiego jest działalność gospodarcza człowieka. Na obszarze województwa znajdują się cztery duże Okręgi Przemysłowe: Częstochowski na północy, Górn Śląski, Rybnicki w centrum, Bielski na południu.

6. Zasoby przyrodnicze – szata roślinna i świat zwierzęcy

6.1. Flora

Szata roślinna gminy Pyskowice jest zróżnicowana ze względu na różne sposoby użytkowania terenu w poszczególnych fragmentach gminy. Istotne znaczenie mają:

- Tereny leśne — pozbawione większych walorów przyrodniczych, tym niemniej istotne z punktu widzenia potencjalnego znaczenia, jako miejsca bytowania niektórych gatunków przywiązanych do terenów leśnych.
- Tereny rolnicze — o istotnych walorach krajobrazowych, jednak pozbawione cennych zbiorowisk roślinnych z punktu widzenia występowania rzadkich i zagrożonych gatunków roślin (występują głównie zbiorowiska z klasy *Stellarietea mediae*). Ważne również ze względu na bytowanie wielu cennych gatunków ornitofauny.
- Cieki i zbiorniki wodne — generalnie są one znacznie przekształcone i nie wykazują większych walorów.

Na obszarze objętym opracowaniem planu nie występują tereny otwarte biologicznie czynne, kompleksy gruntów rolnych, jak również tereny lasów.

Zbiorowiska leśne

Lasy na terenie gminy Pyskowice, według danych zawartych w pracowaniu L. Langhamera (1990) przy końcu lat 1980 stanowiły 6,6 % całkowitej powierzchni Gminy. Lasy łęgowo-jesionowe na obszarze gminy zajmują siedlisko wilgotne, na glebach typu Fluvisole. Należądo nich gleby hydrogeniczne oraz bagienne. Zespół ma budowę jednowarstwową, gdzie warstwę drzew tworzą olsza czarna z niewielką domieszką dębu szypułkowego (*Quercus robur*), brzozy brodawkowatej (*Betula pendula*), czasami topoli osiki (*Populus tremula*). Runo jest skąpe w typowe rośliny łęgowe, występują tam gatunki nitrofilne takie jak: glistnik jaskółcze ziele (*Chelidonium majus*) i podagrycznik zwyczajny (*Aegopodium podagraria*).

Zbiorowisko to aktualnie występuje na terenie gminy w rozproszeniu, wzdłuż całej doliny Dramy, gdzie panują sprzyjające warunki. Lasy te są wybitnie zantropogenizowane. Występują one także wzdłuż doliny cieku Pniówka, na północ od zbiornika Dzierżno Małe, w zachodniej części gminy. Również we wschodniej części gminy w dolinie potoku Łubia spotkać można stosunkowo dobrze zachowane niewielkie fragmenty tego zbiorowiska. Zarośla łożowe miejscami towarzyszą zbiorowiskom łęgowym. Najczęściej spotykanymi gatunkami są tu: wierzba szara (*Salix cinerea*) i wierzba uszata (*Salix aurita*), w runie występują gatunki olsowe. Na północny-wschód od zbiornika Dzierżno Małe i na południe od Paczynki występują jedyne niewielkie fragmenty kompleksów leśnych, stanowiące las mieszany o charakterze antropogenicznym. W zbiorowisku tym dominuje głównie brzoza brodawkowata (*Betula pendula*), w domieszce spotkać można dąb szypułkowy (*Quercus robur*), dąb czerwony (*Quercus rubra*), topolę, osikę (*Populus tremula*), świerka pospolitego (*Picea abies*), modrzewia europejskiego (*Larix decidua*). Wiek niektórych drzew szacuje się na około 70 lat. Na tym terenie, wzdłużdrogi, występuje także topola biała (*Populus alba*) i robinia akacja (*Robinia pseudacacia*). Warstwę krzewów stanowią: leszczyna pospolita (*Corylus avellana*), trzmielina zwyczajna (*Euonymus europaeus*), wierzba krucha (*Salix fragilis*), dziki bez czarny (*Sambucus nigra*). W runie występuje zawilec gajowy (*Anemona nemorosa*), fiolek leśny (*Viola reichenbachiana*) oraz w dużej ilości pokrzywa zwyczajna (*Urtica dioica*).

Na terenie, w różnych częściach lasu mieszanego, obserwuje się dominację brzozy z domieszką dębu czerwonego (*Quercus rubra*), np. w północnej części. W środkowej części użytku przeważa dąb i brzoza z domieszką gatunków iglastych. Na południowo-zachodnim krańcu zbiornika Dzierżno Małe, na terenie ośrodka wypoczynkowego i w jego okolicach, obserwuje się celowe nasadzenia sztuczne. Wprowadzono tam gatunki rodzime – sosnę zwyczajną (*Pinus sylvestris*), brzozę brodawkowatą (*Betula pendula*), robinie akacjową (*Robinia pseudacacia*), dąb szypułkowy (*Quercus robur*), jak i obce – sosnę czarną (*Pinus nigra*), sosnę wejmutkę (*Pinus strobus*), dąb czerwony (*Quercus rubra*).

Zbiorowiska nieleśne

- Szuwar trzcinowy (*Phragmitetum communis*) jest zbiorowiskiem o niezwykle szerokiej amplitudzie ekologicznej oraz wielkiej ekspansywności, toteż zajmuje siedliska od ubogich (głębokie zbiorniki) do bogatych (tereny okresowo zalewane z licznymi gatunkami łąkowymi). W większości przypadków jest zbiorowiskiem określanym przez dominację trzciny pospolitej. Zbiorowisko to występuje w strefie brzegowej zbiornika Dzierżno Małe i na terasie zalewowej rzeki Dramy.
- Szuwar pałki szerokolistnej (*Typhetum latifoliae*) występuje gdzieś w oczkach wodnych oraz fragmentarycznie wzdłuż krawędzi cieków i zbiornika wodnego. Jest na ogół ubogi florystycznie, tworzy niekiedy skupienia agregacyjne jednego gatunku, które występują w zagłębieniach wypełniających się okresowo lub stale wodą.
- Szuwary wielkoturzycowe to zbiorowiska wysokich roślin bagiennych, najczęściej składające się z różnych gatunków turzyc. Zbiorowisko wysokich turzyc ze związku *Magnocaricion* posiada szeroką amplitudę ekologiczną w stosunku do warunków wodnych, a zajmuje najczęściej siedliska w obrębie płatów trzciny pospolitej. Porasta strefy litoralne zbiornika Dzierżno Małe. Wśród gatunków dominujących odnotowano turzycę zaostrzoną (*Carex gracilis*), turzycę dzióbkowatą (*Carex rostrata*) i turzycę błotną (*Carex acutiformis*).
- Zbiorowisko mozgi trzcinowatej (*Phalaridetum arundinaceae*) występuje wzdłuż brzegów wód płynących, w płatach trzciny pospolitej, w dolinie Dramy i na brzegach zbiorników wodnych. Z innych zbiorowisk związanych z takimi siedliskami występują szuwar z manną jadalną i jeżogłówką gałęziastą (*Sparganio-Glycerietum fluitantis*), który występuje wzdłuż czystych wód płynących, szuwar z manną fałdowaną (*Glycerietum plicatae*), zbiorowisko z tojeścią pospolitą (*Lysimachia vulgaris*) oraz krwawnicą pospolitą (*Lythrum salicaria*) i jaskrem rozłogowym (*Ranunculus repens*), które porasta brzegi wód.
- Łąki wilgotne. Wilgotne łąki z rzędu *Molinietalia* zajmują niewielkie obszary dolin rzecznych (Pniówka, potok z Łubia, Drama) w miejscach, w których niegdyś wykarczowano lasy łąkowe. Łąki te odznaczają się obecnością bujnej warstwy zielnej, w której rośnie ostrożeń łąkowy (*Cirsium rivulare*) i warzywny (*Cirsium oleraceum*), a ponadto knieć błotna (*Caltha palustris*), śmiałek darniowy (*Deschampsia caespitosa*), trzęślica modra (*Molinia caerulea*) i wiązówka błotna (*Filipendula ulmaria*). Należą do nich następujące zbiorowiska: z ostrożeniem warzywnym (*Cirsio-Polygonetum*), z ostrożeniem zwistym (*Cirsietum rivularis*), zespół sitowia leśnego (*Scirpetum silvatici*), zbiorowisko z sitem rozpierzchłym (*Epilobio-Juncetum effusi*), zbiorowisko

z wiązówką błotną i bodziszkiem błotnym (*Filipendulo-Geranium*) oraz zbiorowisko z wiązówką błotną i sitami (*Junco-Molinium*).

- Łąki świeże z rzędu *Arrhenatheretalia* są najważniejsze gospodarczo. Przeważają na nich miękkolistne trawy darniowe – głównie rajgras wyniosły (*Arrhenatherum elatius*), a oprócz niego inne gatunki: tymotka łąkowa (*Phleum pratense*), tomka wonna (*Anthoxanthum odoratum*), stokłosa miękka (*Bromus hordeaceus*), kostrzewa łąkowa (*Festuca pratensis*), kłosówka wełnista (*Holcus lanatus*), kłosówka miękka (*Holcus mollis*), konietlica łąkowa (*Trisetum flavescens*) oraz barwnie kwitnące byliny: chaber łąkowy (*Centaurea jacea*), krwawnik pospolity (*Achillea millefolium*), komonica zwyczajna (*Lotus corniculatus*), złocień właściwy (*Leucanthemum vulgare*), bodziszek łąkowy (*Geranium pratense*) i wiele innych. Łąki te są częstsze od wilgotnych i mniej zagrożone, ale w obrębie Pyskowic ich zróżnicowanie jest zakłócone z powodu podsiewania gatunkami innych traw i roślin motylkowych.
- Łąki suche i ciepłolubne zajmują wyniesienia. Na łące ciepłolubnej (kserotermicznej) egzystują kwitnące byliny związane z podłożem o odczynie zasadowym, wśród których odnotowano występowanie szeregu rzadkich i objętych ochroną prawną roślin m.in. goryczki krzyżowej (*Gentiana cruciata*), dziewięcisiła bezłodygowego (*Carlina acaulis*) i pierwiosnka lekarskiego (*Primula veris*).
- Zbiorowiska pól uprawnych, zrębów i ruderalne. Tereny agrocenozy są zróżnicowane na obszary upraw wielkopowierzchniowych oraz obszary o tradycyjnej strukturze rozdrobnionej. Częste i intensywne stosowanie środków ochrony roślin spowodowało niemal całkowity zanik chwastów, które zgrupowano w tzw. zbiorowiska segetalne, oddzielne dla upraw zbożowych i dla roślin okopowych (Matuszkiewicz, 1981). Grupa zbiorowisk segetalnych, czyli chwastów upraw to:
 - zbiorowisko z komosą białą (*Chenopodium album*) i rdestem kolankowatym (*Polygonum nodosum*), stanowiące zbiór chwastów upraw okopowych,
 - zbiorowisko z chabrem bławatkiem (*Centaurea cyanus*), makiem polnym (*Papaver rhoeas*) i ostróżeczką polną (*Consolida regalis*), stanowiące grupę chwastów upraw zbożowych,
 - zbiorowiska porębowe, będące wstępnym etapem procesu wtórnej regeneracji lasu.
- Azotolubne zbiorowiska okazałych bylin i pnączy występują na siedliskach ruderalnych i nad brzegami wód. Zbiorowisko wrotycza i bylicy pospolitej (*Tanacetum-Artemisium*) to wysokie byliny rosnące na miedzach i przydrożach śródpolnych, które mają duże zapotrzebowanie na związki azotowe. Są to najpospolitsze zbiorowiska na terenie miasta. Wielkopowierzchniowe płaty tego zespołu spotkać można w okolicy wiaduktu kolejowego nad Dramą.
- Zbiorowisko z ostrożeniem lancetowym i polnym (*Cirsium lanceola-Cirsium arvense*) zajmuje obszary nieużytków.
- Zbiorowiska z trzcinnikiem piaszkowym (*Calamagrostis epigejos*), nawłocią kanadyjską (*Solidago canadensis*)

i nawłocią późną (*Solidago gigantea*) odznaczają się dużą ekspansywnością. Rośliny te jednakowo dobrze czują się w zdegradowanych siedliskach suchych, jak i wilgotnych. Zajmują często wielkie powierzchnie, eliminując przy tym inne gatunki łąkowe (Sendek 1981, 1984).

- Zbiorowisko jeżyny fałdowanej porasta brzegi lasów, obwałowania zbiornika Dzierżno Małe, przydroża i towarzyszy rzadkim śródpolnym zakrzewieniom. Zbiorowisko to świadczy o zaburzeniach siedliskowych w danym regionie.

Na terenie miasta prawie nie występują zbiorowiska śródpolne wielogatunkowych zarośli (*Pruno-Crataegetum*). Jedyne kilka kęp można spotkać na północno-wschodnim krańcu miasta, w okolicy Sroczej Góry. Najczęstsze ich postaci mieszczą się w ramach wielogatunkowych z udziałem tarniny (*Prunus spinosa*), głogu (*Crataegus*), leszczyny (*Corylus avellana*), grabu (*Carpinus betulus*) oraz szeregu innych gatunków leśnych, zarówno drzewiastych, jak i zielnych.

Zadrzewienia śródpolne, zwane remizami, są charakterystycznym elementem tradycyjnej agrocenozy. Ogólnie rzecz biorąc, są to małe fragmenty leśne widoczne pomiędzy użytkami rolnymi, które mogą być pozostałościami po większych kompleksach leśnych (zwłaszcza grądach) lub mogą powstać wtórnie na drodze naturalnej sukcesji na miedzach lub w miejscach, na których niegdyś istniał las grądowy. Mogą tworzyć zadrzewienia kępowe lub powierzchniowe (tzw. wyspy leśne), względnie rzędowe (np. wzdłuż dróg).

Współcześnie zadrzewienia śródpolne rozwijają się na terenach nieużytków porolnych.

Rośliny rzadkie i chronione

Na obszarze Pyskowic występują rośliny objęte całkowitą i częściową ochroną gatunkową. Gatunki objęte ochroną całkowitą stanowią 2 % wszystkich odnotowanych gatunków i są to: barwinek pospolity (*Vinca minor*); bluszcz pospolity (*Hedera helix*), cis pospolity (*Taxus baccata*), goryczka krzyżowa (*Gentiana cruciata*), kruszczyk szerokolistny (*Epipactis latifolia*), lilia złotogłów (*Lilium martagon*), skrzyp olbrzymi (*Equisetum telmateia*), storczyk szerokolistny (*Dactylorhiza majalis*) oraz wawrzynek wilczełyko (*Daphne mezereum*).

Gatunki objęte ochroną częściową stanowią 1,2 % ogółu flory, a wśród nich odnotowano: kalinę koralową (*Viburnum opulus*), konwalię majową (*Convallaria majalis*), przyłuszczkę pospolitą (*Hepatica nobilis*), kopytnika pospolitego (*Asarum europaeum*), kruszynę pospolitą (*Frangula alnus*), marzankę wonną (*Asperula odorata*) i pierwiosnkę lekarską (*Primula veris*), goździk kropkowany (*Dianthus deltooides*).

6.2. Fauna

Na terenie gminy wyróżnić można trzy typy siedliskowe: tereny otwarte (uprawy rolnicze, nieużytki, łąki) – dominujący, lasy oraz siedliska wodne. Szczególne znaczenie mają tu siedliska związane z zbiornikami wodnymi: Dzierżno Małe i Dzierżno Duże. Wszystkie ssaki należące do *Insectivora* są na obszarze Pyskowic prawnie chronione. Są to: jeż wschodni (*Erinaceus europeus*), kret (*Talpa europea*), ryjówka aksamitna (*Sorex araneus*) i ryjówka malutka (*Sorex minutus*). Większość przedstawicieli *Rodentia* na obszarze badań jest związanych z siedliskami otwartymi np. zając szarak (*Lepus europaeus*), nornica ruda (*Myodes glareolus*), polnik zwyczajny (*Microtus arvalis*), mysz polna (*Apodemus agrarius*) i mysz zaroślowa (*Apodemus sylvaticus*). Z innych ssaków można tu spotkać także sarnę (*Capreolus capreolus*). Z płazów zostały stwierdzone: traszka zwyczajna (*Lissotriton vulgaris*), ropucha szara (*Bufo bufo*), żaba jeziorowa (*Pelophylax lessonae*), żaba wodna (*Pelophylax esculentus*), żaba trawna (*Rana temporaria*), żaba moczarowa (*Rana arvalis*). Gatunki te związane są przede wszystkim z terenami podmokłymi, wodami i oczkami wodnymi. Gady są reprezentowane przez

pospolicie występujące jaszczurki (zwinka (*Lacerta agilis*), żyworodna (*Zootoca vivipara*)) oraz jadowitą żmiją zygzakowatą (*Vipera berus*).

Na terenie gminy Pyskowice znajdują się zbiorniki wodne – Dzierżno Duże, Kanał Gliwicki, które są ostojami ptaków. Jak dotąd opracowano wiele zestawień i kryteriów wyboru ostoi ptaków w skali Europy, Polski, Śląska i Górnego Śląska, jednak wciąż liczne fragmenty województwa nadal pozostają niezbadane pod kątem występowania tam ptaków, w tym także gatunków zagrożonych. Starsze dane wymagają zweryfikowania i możliwe, że wyłonią się nowe obszary zasługujące na uznanie ich za ostoje ptaków o znaczeniu regionalnym. W typowaniu ostoi kierowano się definicją M. Gromadzkiego: *"Ostoja ptaków jest przestrzenią, wyróżniającą się spośród otoczenia tym, że jest ona wykorzystywana przez szczególnie cenne gatunki ptaków, lub że jest to przestrzeń szczególnie przez ptaki zasiedlona. Bogactwo awifauny stanowi zwykle wskaźnik, że ostoja jest obszarem o bardzo wysokiej bioróżnorodności"*.

Proponowane kryteria wyboru ostoi ptaków o znaczeniu regionalnym, w skali województwa śląskiego:

- A - w ostoi obejmującej zwarty i jednolity obszar o powierzchni >100 ha gniazduje regularnie co najmniej jeden gatunek z Polskiej czerwonej księgi zwierząt,
- B - w ostoi regularnie gromadzi się co najmniej 5 000 niełęgowych ptaków wodnych lub 100 ptaków siewkowych,
- C - w ostoi, w okresie zimowym gromadzi się ponad 1 000 ptaków wodno-błotnych.

Kwalifikacja ostoi poddana była również ocenie zdroworozsądkowej. Przykładowo regularnie w okresie zimowym gromadzi się kilka tysięcy mew na wysypisku śmieci w Gliwicach. Mewy te odpoczywają i nocują na Zbiorniku Dzierżno i Zbiorniku Rybnickim i to te zbiorniki są ostojami dla tych ptaków, a nie wysypisko śmieci.

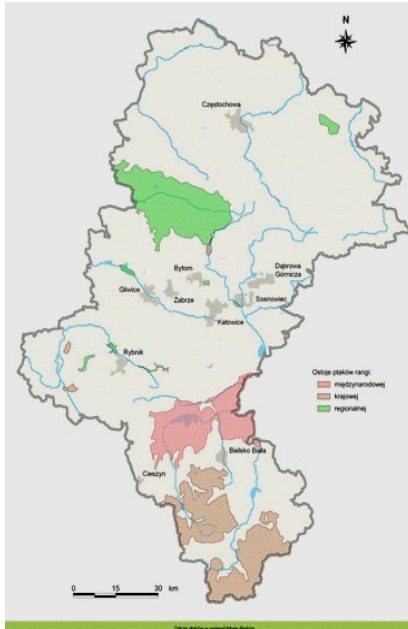
Aby w pełni ocenić wartość i znaczenie poszczególnych obszarów i zakwalifikować je jako ostoje o znaczeniu regionalnym, należy dysponować pełnymi i aktualnymi danymi o występowaniu tam ptaków głównie lęgowych, ale także przelotnych i zimujących. Rozmieszczenie i granice wytypowanych ostoi przedstawiono na poniższej mapie.

Zbiornik Dzierżno Duże oraz część Kanału Gliwickiego przy śluźce Dzierżno stanowi ostoję ptaków o znaczeniu regionalnym (oznaczone na rys. nr 6 kolorem zielonym), w skali województwa śląskiego wg kryteriów B i C. Ostoja ta jest, obok Zbiornika Rybnickiego, najważniejszym w województwie miejscem zimowania ptaków wodnych. Obecna forma ochrony prawnej – brak ochrony.

Od roku 2002, w kilku miejscach na brzegach zbiornika wydobywany jest muł węglowy, co powoduje niszczenie miejsc bytowania ptaków i ich płożenie. Inne zagrożenia dla ptaków w tej ostoi, to:

- udostępnienie zbiornika do polowań na ptaki wodne
- oraz rozwój masowej rekreacji na zbiorniku.

Rysunek nr 6. Rozmieszczenie ostoi ptaków w województwie śląskim

Źródło: <http://przyroda.katowice.pl/pl/ochrona-przyrody/ostoje-przyrody-ozywionej/119-ostoje-ptakow>

7. Zasoby kulturowe i zabytki

Na obszarze objętym planem występuje zabytek nieruchomy w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (tekst jednolity: Dz. U. z 2014 r. poz. 1446 z późn. zm.). Plan obejmuje się ochroną konserwatorską budynek dawnej gospody, z początku XX w., ul. Sikorskiego 92, oznaczony na rysunku planu, ujęty w Gminnej Ewidencji Zabytków przyjętej Zarządzeniem Nr RZ.0050.245.2015 Burmistrza Miasta Pyskowice z dnia 13 grudnia 2015 r., dla którego ustalono: nakaz ochrony: linii zabudowy, skali i formy obiektu, geometrii dachu, kształtu i rozmieszczenia otworów okiennych i drzwiowych; ustalono: zakaz nadbudowy budynku; dopuszczono: prace remontowo – renowacyjnych obiektu, w tym termomodernizację i wymianę stolarki drzwiowej i okiennej (z zachowaniem wewnętrznych podziałów), poszycia dachu, przebudowy i rozbudowy budynku.

Zdjęcie nr 3. Budynek przy ul. Sikorskiego 92

Źródło: <http://www.google.pl/maps/>

8. Jakość powietrza

Badanie i ocena jakości powietrza jest realizowana w oparciu o przepisy art. 85-95 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku – Prawo ochrony środowiska (tekst jedn. Dz. U. z 2017 r. poz.519). Powyższe przepisy wraz z rozporządzeniami Ministra Środowiska: z dnia 13 września 2012 r. w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu (Dz. U. z 2012 r. poz. 1032) i z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2012 r. poz. 1031) definiują system monitoringu powietrza, określają zakres i sposób badania jakości powietrza, określają minimalną liczbę stacji oraz metody i kryteria oceny.

Stosownie do art. 85 ustawy Prawo ochrony środowiska ochrona powietrza polega na zapewnieniu jak najlepszej jego jakości, w szczególności przez utrzymanie poziomów substancji w powietrzu poniżej dopuszczalnych dla nich poziomów lub co najmniej na tych poziomach oraz zmniejszanie poziomów substancji w powietrzu co najmniej do dopuszczalnych, gdy nie są one dotrzymane.

Zanieczyszczeniem powietrza atmosferycznego nazywamy wprowadzenie substancji stałych, ciekłych i gazowych w ilościach, które mogą ujemnie wpłynąć na zdrowie człowieka, klimat, przyrodę żywą, wody, gleby lub spowodować inne szkody w środowisku. Różnorodne skutki wynikające z obecności zanieczyszczeń związane są z rodzajem szkodliwości oraz ich stężeniem. Wprowadzone do atmosfery zanieczyszczenia najogólniej dzielimy na pyły i gazy. Pyły podobnie jak para wodna, wpływają głównie na zmianę właściwości fizycznych powietrza. Chemiczne zmiany natomiast powodowane są przez gazy. Należy pamiętać, że o ile redukcja zanieczyszczeń pyłowych została na świecie w zasadzie opanowana, o tyle redukcja gazów wciąż jest nierozwiązywalnym problemem. Podstawową masę zanieczyszczeń emitowanych do atmosfery stanowi dwutlenek węgla CO₂, powstający w trakcie wszelkiego typu procesów spalania paliw. Jako taki nie jest gazem toksycznym, jednakże jego wzrost stężenia w powietrzu przyczynia się w ok. 55% do efektu cieplarnianego.

Dwutlenek siarki SO₂ emitowany w wyniku spalania paliw zawierających siarkę – spalania węgla kamiennego i brunatnego głównie w procesach energetycznych. Jest związkiem szkodliwym dla organizmów żywych. W powietrzu SO₂ ulega dalszemu utlenianiu do SO₃, który reagując z wodą daje kwas siarkowy będący bezpośrednią przyczyną kwaśnych deszczy. Zmniejszenie emisji SO₂ uzyskuje się przez zmniejszenie zużycia paliw, nowe techniki spalania, odsiarczanie paliw lub odsiarczanie spalin.

Dwutlenek azotu NO₂, jest jednym z głównych zanieczyszczeń motoryzacyjnych; tlenki azotu, po utlenieniu w obecności pary wodnej, mają udział w tworzeniu kwaśnych deszczy i ich niszczącym działaniu.

W warunkach wysokiego stężenia tego gazu w atmosferze, przy słonecznej pogodzie dochodzi pod wpływem energii światła słonecznego do przemian chemicznych i powstawania związków azotu z węglowodorami.

W połączeniu z gazowymi węglowodorami tworzą w określonych warunkach atmosferycznych zjawisko smogu.

Tlenek węgla CO powstaje w wyniku procesu niepełnego spalania węgla, głównie w niskosprawnych kotłach i paleniskach węglowych. Jego źródłem są również spaliny samochodowe. Jest gazem toksycznym, ale jego istotne oddziaływanie jest lokalne. W przyrodzie nie odgrywa większej roli, gdyż szybko utlenia się do dwutlenku węgla. Powstawanie zanieczyszczeń pyłowych wiąże się nierozdzielnie ze wszystkimi procesami produkcyjnymi i procesami spalania. Szczególnie duże ilości pyłów powstają przy spalaniu paliw stałych.

Ilość i charakterystyka pyłów, jakie powstają w procesie spalania paliw stałych zależy od rodzaju paliwa

i warunków spalania. Ponadto "pyłotwórcze" są także procesy metalurgiczne oraz produkcja materiałów budowlanych, a zwłaszcza produkcja cementu.

Do zanieczyszczeń pyłowych zaliczane są pyły: ze spalania paliw, cementowo – wapiennicze i materiałów ogniotrwałych, krzemowe, nawozów sztucznych, węglowo – grafitowe i sadza, węgla brunatnego, środków powierzchniowo – czynnych i polimerów oraz szczególnie niebezpieczne zanieczyszczenia pyłowe takie jak: chrom, rtęć, ołów, kadm, arsen, cynk, mangan i in. Do pyłów szczególnie toksycznych należą także węglowodory aromatyczne (w tym rakotwórczy benzopiren). O stopniu szkodliwości pyłów decyduje ich stężenie w atmosferze, skład chemiczny i mineralogiczny. Z pyłów mineralogicznych najbardziej szkodliwy jest kwarc. W działaniu na organizmy żywe obserwuje się występowanie zjawiska synergizmu, tj. działania skojarzonego, wywołującego efekt większy niż ten, który powinien wynikać z sumy efektów poszczególnych składników. Na stopień oddziaływania mają również wpływać warunki klimatyczne takie jak: temperatura, nasłonecznienie, wilgotność powietrza, prędkość wiatru. Oprócz szkodliwego oddziaływania na środowisko naturalne i zdrowie ludzi emisje zanieczyszczeń powodują straty gospodarcze.

System Oceny Jakości Powietrza w województwie śląskim jest na bieżąco modernizowany do potrzeb wynikających z procesu dostosowawczego do wymagań UE, zmieniającego się prawa polskiego i oczekiwań związanych z zarządzaniem jakością powietrza. W ramach monitoringu powietrza wykonywane są, analizowane

i gromadzone dane dotyczące poziomów stężeń wybranych zanieczyszczeń powietrza w strefach województwa śląskiego. Na podstawie otrzymanych pomiarów dokonuje się oceny poziomów substancji w powietrzu ze względu na ochronę zdrowia ludzi oraz ochronę roślin. Priorytetowymi obszarami dla monitoringu powietrza są strefy potencjalnych przekroczeń dopuszczalnych poziomów stężeń zanieczyszczeń.

Badania stężeń zanieczyszczeń w powietrzu prowadzi się dla następujących substancji: tlenek węgla (CO), tlenki azotu (NO₂), dwutlenek siarki (SO₂), ozon (O₃), pyły zawieszone (PM₁₀, PM_{2,5}), benzen (C₆H₆), benzoapiren (B(a)P), ołów (Pb), arsen (As), kadm (Cd), nikiel (Ni), rtęć (Hg).

W gminie Pyskowice nie występują punkty pomiarowe w ramach „Systemu Monitoringu jakości powietrza w województwie śląskim”, prowadzonego przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach. Najbliższy gminy Pyskowice punkt pomiarowy znajduje się w Gliwicach, przy ul. Mewy 43 (Kod stacji: SIGliwiGliw_mewy, Kod międzynarodowy: PL0238A), gdzie wyniki pomiarów stężenia wybranych substancji w powietrzu, wg stanu na marzec 2017 r. przedstawiają się następująco:

Tabela nr 3. Stężenia wybranych substancji dla punktu pomiarowego jakości powietrza w Gliwicach, ul. Mewy

SUBSTANCJA	WARTOŚĆ [µG/M ³]	STAN /OCENA
O ₃	4.69	bardzo dobry
NO ₂	59.26	dobry
SO ₂	8.4	bardzo dobry
PM 10	140.57	zły
PM 2.5	126.45	bardzo zły

Źródło: <http://powietrze.katowice.wios.gov.pl/>

Jakość powietrza atmosferycznego na terenie gminy Pyskowice kształtowana jest przez emisję pyłów i gazów, których źródłem są głównie:

- emisja niska,
- emisja nieorganizowana,
- procesy energetyczne i przemysłowe (których źródła znajdują się poza obszarem gminy).

Dla celów oceny jakości powietrza w gminie Pyskowice założono, że stopień zanieczyszczenia powietrza kształtuje się na poziomie odniesionym do powiatu gliwickiego. Jedynym bezpośrednim problemem gminy Pyskowice jest „niska emisja”, która wpływa na lokalne pogorszenie się jakości powietrza, dlatego gmina jest w posiadaniu Programu Ograniczenia Niskiej Emisji.

Obecnie zdecydowano o ponownym wykonaniu ankietyzacji na terenie gminy oraz aktualizacji Programu, która obejmuje: zakres prac – dodano inwestycje związane z pracami termoizolacyjnymi oraz poszerzony wachlarz inwestycji z zakresu odnawialnych źródeł energii (OZE), terminu i planowanych kosztów ich wykonania. Aktualnie Gmina Pyskowice udziela dofinansowań modernizacji systemów grzewczych dla indywidualnych odbiorców zgodnie z Regulaminem przyznawania dotacji ekologicznych przyjętym Uchwałą nr XLI/327/2014 przez Radę Miejską w Pyskowicach - w ramach środków z budżetu gminy.

Źródła tzw. „emisji niskiej” stanowią w gminie indywidualne domowe systemy grzewcze opalane zazwyczaj paliwami stałymi zwłaszcza węglem kamiennym, który jest głównym nośnikiem energii cieplnej na terenie gminy Pyskowice. Charakterystyczną cechą indywidualnych palenisk węglowych jest ich niska sprawność oraz niepełny proces spalania powodujący nadmierną emisję zanieczyszczeń. Ponadto niewielka wysokość emitorów powoduje koncentrację zanieczyszczeń w bezpośrednim otoczeniu miejsc przebywania ludzi.

Odpowiedzią na problemy związane z niską emisją jest opracowany na rzecz gminy „Program Ograniczenia Niskiej Emisji”. Opisano działania konieczne do realizacji na terenie gminy polegające przede wszystkim na wymianie urządzeń kotłowych starej konstrukcji i niskiej sprawności na urządzenia nowe o wysokiej sprawności. Źródłami emisji nieorganizowanej na terenie gminy Pyskowice są naturalne procesy pylenia oraz procesy wypalenia traw i ściernisk.

Gmina Pyskowice położona jest w uprzemysłowionym i zurbanizowanym regionie w Polsce. Stopień zanieczyszczenia atmosfery na obszarze gminy związany jest głównie z negatywnym wpływem z terenów aglomeracji miejskiej Gliwice. Trasy komunikacyjne stanowią liniowe źródła emisji zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego. Zanieczyszczenia powietrza tworzą produkty spalania benzyn, olejów napędowych oraz w znacznie mniejszym stopniu gazu LPG. Do zanieczyszczeń atmosfery pochodzących z komunikacji samochodowej zalicza się również pyły powstające podczas zużywania się nawierzchni jezdni oraz podzespołów pojazdów (opony, klocki hamulcowe), które także mają udział w ogólnym bilansie zanieczyszczeń powietrza pochodzących z transportu samochodowego. Wpływ na wielkość emisji z transportu powierzchniowego mają również stan jezdni i stan techniczny pojazdów, rodzaj spalanego paliwa oraz płynność ruchu.

W obszarze objętym opracowaniem, docelowe zagospodarowanie i użytkowanie terenu będzie potencjalnym źródłem zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego, w związku z projektowanym przeznaczeniem terenów (P, U/P, U) oraz zaopatrzeniem nowoprojektowanych obiektów w ciepło. Wpływ źródeł grzewczych na stan sanitarny powietrza zależy przede wszystkim od technicznych parametrów zastosowanych urządzeń grzewczych (sprawność energetyczna, warunki spalania oraz warunki wprowadzania emisji zanieczyszczeń – parametry emitora) oraz zastosowanego rodzaju paliwa. Dla ochrony jakości powietrza konieczna jest instalacja nowoczesnych systemów grzewczych o korzystnej dla środowiska charakterystyce energetyczno – emisyjnej. Nowoprojektowana zabudowa będzie ponadto źródłem emisji zanieczyszczeń powodowanej konieczną obsługą komunikacyjną. Wielkość emisji niezorganizowanej ze źródeł motoryzacyjnych zależy w głównej mierze od natężenia ruchu, jego struktury oraz czasu emisji. W obszarze opracowania, na chwilę obecną, najbardziej znaczącym źródłem kształującym stan sanitarny powietrza jest droga dojazdowa 1 KDD (ul. Magazynowa) pełniąca funkcję komunikacji lokalnej oraz tranzytowej, z udziałem pojazdów klasy ciężkiej (obsługa komunikacyjna istniejących terenów komercyjnych). Docelowo funkcję obsługi komunikacyjnej terenów zlokalizowanych po zachodniej stronie ulicy Magazynowej ma przejąć nowo projektowana droga 3 KDD. Natężenie ruchu w związku z obsługą komunikacyjną terenów zabudowy mieszkaniowej oraz mieszkaniowo – usługowej (istniejącej: 1 M-U – w obszarze planu oraz zlokalizowanej po wschodniej stronie ulicy Magazynowej) jest stosunkowo niewielkie (usługi lokalizowane w obszarze zabudowy mieszkaniowej wykluczają realizację inwestycji znacznie intensyfikujących ruch komunikacyjny), a jego wpływ na stan sanitarny powietrza pomijalnie mały. Uciążliwości powodowane konieczną obsługą komunikacyjną pojawiać się mogą przede wszystkim na styku terenów o różnych funkcjach i różnych wymaganiach w zakresie warunków sanitarnych, tj. przede wszystkim sąsiedztwa terenów usługowo – produkcyjnych i terenów zabudowy mieszkaniowej (ul. Magazynowa). W przypadku terenów, na których prowadzona będzie działalność usługowa lub wytwórcza szczególną uwagę należy zwrócić na projekt zagospodarowania terenu a przede wszystkim wewnętrznego układu komunikacyjnego (dróg wewnętrznych, parkingów) tak, aby źródła uciążliwości były maksymalnie odsunięte od sąsiadujących terenów mieszkaniowych (wykorzystanie obiektów kubaturowych jako naturalnych ekranów oraz przede wszystkim założenia zieleni o charakterze izolacyjnym). W przypadku terenów układu komunikacyjnego należy stosować izolację w postaci np. zieleni ochronnej, a także wprowadzić rozwiązania zwiększające płynność ruchu. Zaproponowane rozwiązania prawdopodobnie wydatnie przyczynią się do zmniejszenia emisji zanieczyszczeń do atmosfery w analizowanym obszarze.

9. Hałas

Hałasem przyjęto określać wszelkie niepożądane, nieprzyjemne, dokuczliwe, uciążliwe lub szkodliwe dźwięki oddziałujące na narząd słuchu i inne zmysły oraz części organizmu człowieka. Hałas stanowi zbiór dźwięków o różnych częstotliwościach i różnych wartościach ciśnienia akustycznego. Można przyjąć, że obecnie hałas jest oddziaływaniem najbardziej uciążliwym dla ludzi zamieszkałych w środowisku aglomeracji miejskiej. Ze względu na charakter oddziaływania hałasu na organizm człowieka, wyróżnia się hałas uciążliwy niewywołujący trwałych skutków w organizmie oraz hałas szkodliwy wywołujący trwałe skutki lub powodujący

określone ryzyko ich wystąpienia. Wyróżnia się również, np.: hałas aerodynamiczny, powstający w wyniku przepływu powietrza lub innego gazu oraz hałas mechaniczny, powstający wskutek tarcia i zderzeń ciał stałych, w tym głównie części maszyn. Stosowany jest także podział ze względu na środowisko, w którym hałas występuje. Hałas w przemyśle, zwany jest hałasem przemysłowym, hałas w pomieszczeniach mieszkalnych, miejscach użyteczności publicznej i terenach wypoczynkowych - hałasem komunalnym, a w środkach komunikacji – hałasem komunikacyjnym. Z przeprowadzanych badań wynika, że organizm człowieka potrafi kumulować i utrwaląć skutki obciążenia hałasem, który działa destrukcyjnie zarówno na narządy słuchu, jak i na zdrowie fizyczne i sferę psychiczną. Dokuczliwość hałasu znacząco rośnie powyżej poziomu 60 dB w porze dziennej i 50dB w porze nocnej. Jednym ze źródeł hałasu na terenie objętym opracowaniem jest hałas przemysłowy. Hałas przemysłowy stanowi zagrożenie o charakterze lokalnym i występuje na terenach, które sąsiadują z zabudową mieszkaniową jednorodzinną.

System lokalizacji nowych inwestycji oraz potrzeba sporządzania ocen oddziaływania na środowisko, kontrole i egzekucja nałożonych kar pozwalają na znaczne ograniczenie tych uciążliwości. Dla źródeł hałasu przemysłowego, ze względu na ich niewielki rozmiar, istnieją możliwości techniczne ograniczenia emisji hałasu do środowiska przez stosowanie tłumików akustycznych, obudów poszczególnych urządzeń czy zwiększenie izolacji akustycznej ścian pomieszczeń, w których znajdują się maszyny wytwarzające hałas.

Klimat akustyczny analizowanego obszaru, jest kształtowany przede wszystkim przez hałas komunikacyjny towarzyszący ruchowi drogowemu. Na poziom hałasu komunikacyjnego mają wpływ czynniki związane z ruchem pojazdów oraz z parametrami dróg. Do najważniejszych z nich należą: natężenie ruchu związane bezpośrednio ze znaczeniem drogi w układzie komunikacyjnym, struktura ruchu, czyli udział pojazdów osobowych i ciężarowych, średnia prędkość pojazdów i ich stan techniczny, płynność ruchu, rodzaj i stan nawierzchni. Zgodnie z informacjami zawartymi w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Pyskowice na lata 2016-2020 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2024” poziomy dźwięku środków komunikacji drogowej na terenie gminy Pyskowice przekraczają dopuszczalne poziomy hałasu w pomiarach przeprowadzonych w 2008 roku (ostatnie badanie) zarówno dla pory dnia jak i pory nocy na poziomie od 5,1 do 16,0 dB dla pory dnia oraz od 2,4 do 17,6 dB dla pory nocy.

10. Promieniowanie elektromagnetyczne

Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* w art. 121 reguluje zasady ochrony przed polami elektromagnetycznymi, celem zapewnienia jak najlepszego stanu środowiska. W związku z tym wymagane jest:

- utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych poniżej dopuszczalnych lub co najmniej na tych poziomach,
- zmniejszanie poziomów pól elektromagnetycznych co najmniej do dopuszczalnych, gdy nie są one dotrzymane.

Zgodnie z art. 123 ustawy oceny poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku i obserwacji zmian dokonuje się w ramach państwowego monitoringu środowiska. Okresowe badania poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku leżą w gestii Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska.

W rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów określono:

- dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych w środowisku, zróżnicowane dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową oraz miejsc dostępnych dla ludności;
- zakresy częstotliwości pól elektromagnetycznych, dla których określa się parametry fizyczne charakteryzujące oddziaływanie pól elektromagnetycznych na środowisko;
- metody sprawdzania dotrzymania dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych oraz
- metody wyznaczania dotrzymania dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych.

Najpowszechniej występującymi instalacjami emitującymi pole elektromagnetyczne są linie elektroenergetyczne oraz instalacje radiokomunikacyjne, takie jak stacje bazowe telefonii komórkowej oraz stacje radiowe i telewizyjne, a ponadto medyczne urządzenia diagnostyczne i terapeutyczne, urządzenia przemysłowe i gospodarstwa domowego oraz systemy przesyłowe energii elektrycznej.

Na terenie Gminy Pyskowice wyznaczona jest strefa fal radiowych na wysokości 40 metrów npm na kierunku północny wschód, północny zachód od masztu przy budynku poczty. Jest to jedyna dokumentacja stworzona na terenie Gminy dotycząca oddziaływania promieniowania niejonizującego.

W gminie Pyskowice nie były prowadzone pomiary promieniowania elektromagnetycznego. W granicach obszaru objętego opracowaniem występują budowle, urządzenia, instalacje, czy sieci, mogące być źródłem promieniowania elektromagnetycznego.

11. Obszary chronione na mocy przepisów ustawy o ochronie przyrody i dyrektyw unijnych

11.1 Obszary NATURA 2000

Sieć obszarów Natura 2000 to program ochrony zasobów przyrodniczych wdrażany przez wszystkie państwa członkowskie Unii Europejskiej. Jest to narzędzie zrównoważonego rozwoju, minimalizujące zagrożenia jakie niesie ze sobą postęp cywilizacji, wiążący się z intensywnym przekształcaniem ekosystemów. Program ma na celu ochronę, zachowanie oraz odtwarzanie najcenniejszych, rzadkich siedlisk przyrodniczych oraz gatunków zwierząt i roślin, a co za tym idzie zapewnienie człowiekowi dobrych warunków życia i rozwoju. Podstawą prawną tworzenia sieci jest Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (Dz. U. UE L z dnia 26 stycznia 2010 r.), Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory oraz ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jedn. Dz. U. z 2016 r., poz. 2134 ze zm.).

Sieć obszarów Natura 2000 obejmuje:

- obszary specjalnej ochrony ptaków (OSOP),
- specjalne obszary ochrony siedlisk (SOOS),
- obszary mające znaczenie dla Wspólnoty (projektowane specjalne obszary ochrony siedlisk).

Sieć obszarów Natura 2000 łączy w sobie cechy obszarowej formy ochrony przyrody jak również ochrony gatunkowej. Ochronie podlegają tylko konkretne siedliska przyrodnicze oraz gatunki roślin i zwierząt, ze względu na które obszar został powołany, a nie cały obszar w swoich granicach. Celem programu jest:

- zachowanie, utrzymanie właściwego stanu ochrony gatunku lub siedliska przyrodniczego;
- zachowanie integralności obszaru, czyli spójności czynników strukturalnych i funkcjonalnych, które warunkują trwanie populacji gatunków i siedlisk przyrodniczych;
- zachowanie spójność sieci – powiązania między obszarami i ich roli jako korytarzy ekologicznych umożliwiających migrację roślin i zwierząt.

Zgodnie z art. 33 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t. jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 2134 ze zm.) zabronione jest podejmowanie działań mogących, osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru, w tym:

- pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar;
- wpłynąć negatywnie na gatunki;
- pogorszyć integralność obszaru lub jego powiązania z innymi obszarami.

Przepis ten stosuje się także do proponowanych obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty. Każde przedsięwzięcie, działanie, które może znacząco oddziaływać na obszar Natura 2000, a które nie jest bezpośrednio związane z ochroną obszaru, lub nie wynika z tej ochrony, wymaga przeprowadzenia odpowiedniej oceny oddziaływania na podstawie ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 ze zm.).

Projekt planu miejscowego nie jest bezpośrednio związany z żadnym z obszarów Natura 2000, nie obejmuje ich terenów, nie zawiera też działań ustanowionych wyłącznie w celu zarządzania obszarami Natura 2000.

Najbliższy taki obszar znajduje się na terenie gminy Tarnowskie Góry. Jest to specjalny obszar ochrony o kodzie PLH 240003 nazwany „Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie”. Obszar został zatwierdzony przez Komisję Europejską jako OZW 13 listopada 2007r i zajmuje wyrobiska po eksploatacji rud metali ciężkich. Podziemia uważa się za drugie co do wielkości w Polsce zimowisko nietoperzy, które liczy co najmniej kilkanaście tysięcy osobników. Obiekt jest zasiedlany przez nietoperze również w porze letniej. Stwierdzono tu 8 gatunków nietoperzy, w tym jeden z gatunków – Nocek Duży – umieszczony jest w załączniku I Dyrektywy Siedliskowej. Znajdują się tu ważne dla Europy typy siedlisk przyrodniczych:

- jaskinie nieudostępnione do zwiedzania,
- żyzne buczyny,
- łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jezionowe.

Przedstawiciele fauny istotni z punktu widzenia dziedzictwa przyrodniczego dla EU to poza nietoperzami:

- Dzięcioł Czarny (ptak),

– Traszka Grzebieniasta (płaz).

Zgodnie z zaleceniami Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Pyskowice (2004), w obrębie najcenniejszych przyrodniczo fragmentów Gminy, wskazanym jest powołanie obszarowych form ochrony przyrody:

- 1) Zespół przyrodniczo-krajobrazowy „Las Mikoszowina” dla ochrony naturalnych fragmentów lasów oraz licznych gatunków chronionych.
- 2) Zespół przyrodniczo-krajobrazowy „Las Dzierżno” dla ochrony naturalnych fragmentów lasów oraz licznych gatunków chronionych.
- 3) Zespół przyrodniczo-krajobrazowy „Łąki nad rzeką Drama” ‘
- 4) Obszar chronionego krajobrazu „Dzierżno Małe” dla ochrony naturalnych fragmentów lasów w kompleksie z agrocenozami.

Ponadto, zgodnie z ustaleniami Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Pyskowice (2014) do ochrony wskazano m. in. następujące tereny:

- 1) Las Dzierżno,
- 2) Dolina Potoku Pniowskiego.
- 3) Zadrzewienia wzdłuż ulicy Piaskowej (utrzymanie istniejącego drzewostanu),
- 4) Pola uprawne (proponowana forma ochrony: rezerwa pod zainwestowanie z ograniczeniami wynikającymi z wartości krajobrazowych),
- 5) Łąki nad rzeką Drama (ochrona części pozostałych po uwzględnieniu przebiegu projektowanego ciągu komunikacyjnego).

Wyżej wyodrębnione tereny przyrodniczo cenne, o skrajnie różnej wielkości i charakterze, stanowią dla miasta ważne tereny otwarte o łącznej powierzchni miasta ok. 35 %. Należy działać na rzecz zachowania tych terenów uwzględniając ich obecność w projektowaniu zagospodarowania przestrzennego miasta i sukcesywnie zabezpieczyć je prawnie jako obszary krajobrazu chronionego, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe i użytki ekologiczne.

11.2 Korytarze ekologiczne

Korytarze ekologiczne stanowią, zgodnie z zapisami ustawy o ochronie przyrody, obszary umożliwiające migrację roślin, zwierząt lub grzybów. Funkcją korytarzy wykorzystywanych przez kręgowce jest zapewnienie tym zwierzętom możliwości wędrówek dobowych i sezonowych oraz dyspersji młodych osobników. Przemieszczanie się zwierząt (w celu znalezienia pożywienia, schronienia i partnera do rozrodu, kolonizacji nowych obszarów oraz unikania konkurentów, drapieżników i niekorzystnych zdarzeń losowych) jest ich koniecznością życiową, służącą zachowaniu zdrowych i żywotnych populacji.

Zagospodarowywanie przestrzeni przez człowieka powoduje przekształcenia pierwotnego rozmieszczenia siedlisk na ich fragmentację, izolację lub likwidację. Jednym z antropogenicznych czynników najsilniej oddziałujących na populacje zwierząt jest system transportu. Środki transportu i szlaki komunikacyjne wraz z towarzyszącą im infrastrukturą tworzą różnorodne bariery utrudniające lub uniemożliwiające przemieszczanie

się zwierząt zarówno w obrębie lądowych korytarzy, jak również wodnych i powietrznych korytarzy ekologicznych.

Obszar województwa śląskiego charakteryzuje się dużym zróżnicowaniem rzeźby terenu oraz różnorodnością siedlisk przyrodniczych, co zapewnia miejsca życia dla wielu różnych grup zwierząt. Jednocześnie coraz większa przestrzeń jest zagospodarowywana przez ludzi w wyniku postępującej zabudowy zarówno w dużych miastach, jak i w małych miasteczkach i wsiach oraz wskutek rozwoju połączeń komunikacyjnych w granicach poszczególnych jednostek administracyjnych i pomiędzy nimi. Obecnie województwo śląskie stanowi mozaikę terenów o dużych walorach przyrodniczych i stref silnie zurbanizowanych. Sieć krajowych korytarzy ekologicznych, których głównym celem jest integracja obszarów chronionych, w tym sieci Natura 2000, obejmuje duże kompleksy leśne i bagienne oraz doliny rzeczne i inne pasy krajobrazu, umożliwiające łączność populacji zwierząt i roślin na obszarze Polski i terenach sąsiednich.

Wyróżniamy 3 rodzaje korytarzy ekologicznych:

- lądowe,
- wodne,
- powietrzne.

Siedliska lądowe stanowią miejsca występowania ssaków, gadów i płazów oraz ptaków. Największe bogactwo gatunków zasiedla kompleksy leśne, dlatego te siedliska powinny być szczególnie chronione. Rozmieszczenie **korytarzy lądowych**, zidentyfikowanych w oparciu o wymagania przestrzenne dużych ssaków drapieżnych i kopytnych, odzwierciedla lokalizację kompleksów leśnych w województwie śląskim. Najistotniejsze zagrożenia dla funkcjonowania lądowych korytarzy ekologicznych to:

- system transportu tworzący liniowe bariery migracyjne,
- zabudowa terenów przyrodniczo cennych,
- negatywny wpływ obecności ludzi na zwierzęta.

Transport drogowy i szynowy stanowi najpoważniejsze zagrożenie dla fauny. Niekorzystny wpływ ma zarówno budowa nowych dróg i linii kolejowych oraz intensyfikacja ruchu na istniejących już szlakach komunikacyjnych, zwłaszcza przebiegających przez kompleksy leśne. Ruch samochodowy i kolejowy bezpośrednio negatywnie oddziałuje na zwierzęta, powodując ich śmiertelność i płoszenie. Śmiertelność na drogach dotyczy w głównej mierze ssaków oraz płazów i gadów. Ptaki również giną w wyniku kolizji z pojazdami, kiedy szukają pożywienia na nawierzchni dróg, lądują na mokrym asfalcie, który postrzegają jako taflę wody, a także gdy przelatują nisko nad drogą. Doliny rzeczne stanowią korytarze migracyjne licznej grupy zwierząt kręgowych. W toni wodnej aktywnie przemieszczają się ryby, natomiast ssaki, płazy, gady i ptaki korzystają z cieków i ich nadbrzeży. Rzeki zasiedlone przez wskaźnikowe gatunki ryb dwuśrodowiskowych (diadromicznych) i daleko wędrujących, jednośrodowiskowych (potadromicznych) stanowią korytarze ichtiologiczne województwa śląskiego. Korytarze ornitologiczne w województwie śląskim obejmują doliny rzek i łączą różnego typu zbiorniki wodne, w tym: Pławniowice, Dzierżno Duże i Małe, Kanał Gliwicki.

Zagrożeniem dla wodnych korytarzy ekologicznych jest przerwanie biologicznej ciągłości cieków wskutek zabudowy hydrotechnicznej (stopnie, jazy, zapory) pozbawionej urządzeń służących migracji ryb (przeplawki,

bystrza, obejścia). Pułapką dla płazów, nierzadko śmiertelną, są wysokie i strome betonowe brzegi cieków i zbiorników, z których zwierzęta te nie mogą wyjść na ląd. Nieprzyjazne ptakom i ssakom jest wykaszanie roślinności wodnej oraz usuwanie nadbrzeżnych zarośli i zadrzewień.

Kręgowce zdolne do aktywnego lotu – ptaki i nietoperze – wymagają zabezpieczenia ich korytarzy ekologicznych w przestrzeni powietrznej. Na terenie województwa śląskiego zidentyfikowano korytarze ornitologiczne, stanowiące połączenia wzdłuż rzek, pomiędzy zbiornikami wodnymi i kompleksami leśnymi. Rozwój tras drogowych i kolejowych, podobnie jak urbanizacja i zabudowa hydrotechniczna wód powierzchniowych, oddziałuje na populacje ptaków poprzez przekształcenia ich siedlisk. Ptaki nisko przelatujące pomiędzy obszarami rozdzielonymi drogą lub linią kolejową giną często w wyniku kolizji z jadącymi samochodami lub pociągami. Do stacjonarnych elementów infrastruktury transportowej powodujących śmiertelność ptaków należą przezroczyste ekrany akustyczne przy drogach oraz elektryczne przewody trakcyjne. Dochodzi również do kolizji ptaków z samolotami. Dlatego też, w przypadku niskich przelotów samolotów nad miejscami koncentracji ptaków przyjmuje się pułap 500 m, jako minimalny w celu uniknięcia płoszenia ptaków, aby nie podrywały się do lotu powodując zagrożenie kolizją.

Z uwagi na lokalizację obszaru objętego planem w terenie zurbanizowanym, przemysłowym, można założyć iż w jego granicach nie występują obszary z korytarzami ekologicznymi, niemniej jednak nie można wykluczyć lokalizacji korytarzy powietrznych.

11.3 Pomniki przyrody

Uchwałą rady Miejskiej w Pyskowicach z dnia 20 października 2010 roku (NR LII392/10) Pomnikami przyrody ustanowiono twory o wyjątkowych walorach przyrodniczych, wyróżniających się cechami osobniczymi, rozmiarem i wiekiem. Pomnikami przyrody ustanowiono takie gatunki drzew jak: jesion wyniosły, dąb czerwony, dąb szypułkowy, platan klonolistny, wiąz szypułkowy, kasztanowiec pospolity.

Projekt planu miejscowego nie jest bezpośrednio związany z obszarem występowania pomników przyrody objętych ochroną.

12. Obszary chronione na mocy przepisów ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych

12.1. Grunty leśne. Lasy

Tereny lasów podlegają ochronie na mocy ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (tekst jedn. Dz. U. 2015 r., poz. 909 ze zm.). Jako grunty leśne określa się grunty, które: są określone jako lasy

w przepisach o lasach, zostały zrekultywowane dla potrzeb gospodarki leśnej oraz lokują się pod drogami dojazdowymi do gruntów leśnych. Zgodnie z art. 3 ust. 2 ustawy ochrona gruntów leśnych polega na:

- ograniczaniu przeznaczania ich na cele nieleśne lub nierolnicze,
- zapobieganiu procesom degradacji i dewastacji gruntów leśnych oraz szkodom w drzewostanach i produkcji leśnej, powstającym wskutek działalności nieleśnej i ruchów masowych ziemi,
- przywracaniu wartości użytkowej gruntom, które utraciły charakter gruntów leśnych wskutek działalności nieleśnej,
- poprawianiu ich wartości użytkowej oraz zapobieganiu obniżania ich produktywności,
- ograniczaniu zmian naturalnego ukształtowania powierzchni ziemi.

Lasem w rozumieniu ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (tekst jedn. Dz. U. 2015 r., poz. 2100 ze zm.) jest grunt:

- 1) zwartej powierzchni co najmniej 0,10 ha, pokryty roślinnością leśną (uprawami leśnymi) – drzewami i krzewami oraz runem leśnym – lub przejściowo jej pozbawiony:
 - a) przeznaczony do produkcji leśnej lub ,
 - b) stanowiący rezerwat przyrody lub wchodzący w skład parku narodowego albo,
 - c) wpisany do rejestru zabytków;
- 2) związany z gospodarką leśną, zajęty pod wykorzystywane dla potrzeb gospodarki leśnej: budynki i budowle, urządzenia melioracji wodnych, linie podziału przestrzennego lasu, drogi leśne, tereny pod liniami energetycznymi, szkółki leśne, miejsca składowania drewna, a także wykorzystywany na parkingi leśne i urządzenia turystyczne. Gmina Pyskowice jest terenem o niskiej lesistości (4,8%), co obrazuje niniejsza tabela.

Tabela nr 4. Powierzchnia gruntów leśnych i lasów

Powierzchnia gruntów leśnych		Powierzchnia lasów	
<i>wg GUS, stan na 2015 r.</i>			
Powierzchnia gruntów leśnych publicznych ogółem	92,28 ha	Lasy publiczne ogółem	92,24 ha
Powierzchnia gruntów leśnych publicznych Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych	13,65 ha	Lasy publiczne Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych	87,24 ha
		Lasy publiczne gminne	5,0 ha
Powierzchnia gruntów leśnych prywatnych, w tym:	56,47 ha	Lasy prywatne ogółem	56,47 ha
Grunty leśne ogółem	148,75 ha	Lasy ogółem	148,71 ha

Źródło: <http://stat.gov.pl>

Ogólna powierzchnia lasów na terenie Gminy Pyskowice wynosi około 149 ha, z czego niemal 93% stanowią lasy niepaństwowe. Charakterystyczną cechą jest zupełny brak większych kompleksów leśnych (o powierzchni powyżej 100 ha), a istniejące rozproszone enklawy leśne występują głównie w zachodniej, południowej i wschodniej części Gminy (Las Mikoszownia, Las Dzierżno). Wskaźnik lesistości Gminy Pyskowice jest niemal siedmiokrotnie niższy od średniej dla powiatu gliwickiego i zdecydowanie wskazuje na konieczność realizacji nowych zalesień i zadrzewień w najbliższej przyszłości.

W granicach obszaru objętego zmianą planu miejscowego nie występują tereny lasów w rozumieniu

ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (tekst jedn. Dz. U. 2017 r., poz. 788).

12.2. Grunty rolne. Gleby

Tereny gruntów rolnych podlegają ochronie na mocy ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (tekst jedn. Dz. U. 2017 r., poz. 1161).

Gruntami rolnymi, w rozumieniu ustawy, są m.in. grunty: określone w ewidencji gruntów jako użytki rolne, pod stawami rybnymi i innymi zbiornikami wodnymi – służącymi wyłącznie dla potrzeb rolnictwa, grunty parków wiejskich oraz pod zadrzewieniami i zakrzewieniami śródpolnymi, rodzinnymi ogrodów działkowych i ogrodów botanicznych, torfowisk i oczek wodnych, grunty zrehabilitowane dla potrzeb rolnictwa i in.

Zgodnie z art. 3 ust. 1 ustawy **ochrona gruntów rolnych** polega na:

- ograniczaniu przeznaczania ich na cele nierolnicze lub nieleśne,
- zapobieganiu procesom degradacji i dewastacji gruntów rolnych oraz szkodom w produkcji rolniczej, powstającym wskutek działalności nierolniczej i ruchów masowych ziemi,
- rekultywacji i zagospodarowaniu gruntów na cele rolnicze,
- zachowaniu torfowisk i oczek wodnych jako naturalnych zbiorników wodnych,
- ograniczaniu zmian naturalnego ukształtowania powierzchni ziemi.

Zgodnie z danymi „Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska Gminy Pyskowice” z 2008 roku powierzchnia ewidencyjna gruntów rolnych gminy Pyskowice wynosi 3208 ha, z czego około 57,3 % (1837 ha) powierzchni stanowią użytki rolne. Pozostała część zajęta jest głównie przez lasy i grunty zadrzewione 7,8 % (252 ha), tereny pod wodami 10,6 % (340 ha), nieużytki 3,8 % (121ha) i tereny pozostałe związane z działalnością przemysłową, budownictwem oraz infrastrukturą drogową i kolejową.

Pokrywa glebowa na terenie gminy Pyskowice związana jest ściśle z budową geologiczną oraz rzeźbą terenu. Powszechność występowania utworów czwartorzędowych na powierzchni obszaru gminy spowodowała, że występujące tu typy gleb związane są głównie z tymi utworami, a ich zróżnicowanie zależne jest przede wszystkim od warunków wilgotnościowych. Z tego też względu na terenach wyżej położonych zbudowanych z glin pylastych, piasków i żwirów glacialnych na suchym podłożu wykształciły się gleby bielcowe i pseudobielcowe. Zwarte ich płaty występują niemal na całym obszarze gminy. Natomiast na utworach bardziej gliniastych i przy płytszym zaleganiu wody gruntowej wykształciły się gleby brunatne wylugowane. Zwarte powierzchnie tych gleb występują na wysoczyznach w południowo-wschodniej części gminy i na skłonie wzgórz nad potokiem Pniowskim w północno-zachodniej części gminy. Nieznaczne powierzchnie na obszarze gminy Pyskowice zajmują czarne ziemie zdegradowane. Wykształciły się one w miejscach obniżen z płytkim poziomem wód gruntowych i pod lasami na utworach piaszczysto-gliniastych. Gleby te pierwotnie wykształciły się pod lasami, co spowodowało ich zakwaszenie i wylugowanie węglanów. Na obszarze gminy występują one zwartymi płatami pod użytkami zielonymi, w miejscach o podwyższonym zawilgoceniu oraz w obrębie wilgotnych den dolinnych. Stąd ich rozmieszczenie nawiązuje do układu dolin. W dolinie rzeki Dramy występują typowe dla dolin rzecznych mady. Tak duża ich ilość także świadczy o intensywnej denudacji obszaru i akumulacji наносów mineralnych w dnach dolin rzecznych. Na terenie gminy brak gleb pochodzenia

organicznego; tj. mułowo-torfowych i torfowych, pomimo występowania na tym obszarze szerokiej doliny Dramy. Jest to spowodowane prawdopodobnie silną denudacją na obszarze zlewni Dramy i wzmożoną akumulacją osadów w spłaszczonym ujściowym odcinku rzeki, a także obniżeniem poziomu wód gruntowych w obrębie doliny na skutek zabiegów melioracyjnych. Kompleksy przydatności rolniczej (glebowe) w gminie Pyskowice to głównie: dobry żytni, dobry pszenney, żytni słaby i pszenney wadliwy.

Na terenie opracowania nie występują grunty rolne zdefiniowane w ustawie o ochronie gruntów rolnych i leśnych (tekst jedn. Dz. U. 2017 r., poz. 1161 ze zm.).

13. Obszary zagrożone powodzią i ochrona przeciwpowodziowa

Powodzie mogą być wynikiem normalnych zjawisk przyrodniczych, którym człowiek nie może zapobiec albo wynikiem działalności człowieka poprzez zakłócenie normalnych zjawisk przyrodniczych, a także wynikiem awarii technicznych urządzeń. Główną przyczyną powodzi jest większy opad wody w stosunku do możliwości infiltracyjnych gleby w jednostce czasu.

Obszary zagrożenia powodziowego, o których mowa w art. 88d ust. 2 ustawy Prawo wodne obejmują:

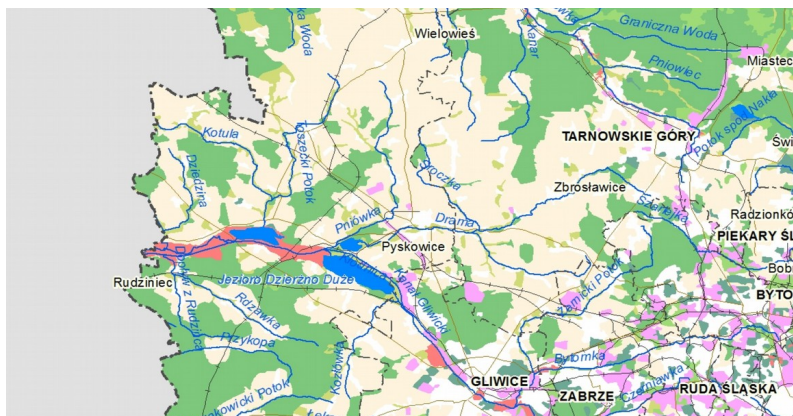
- 1) obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat;
- 2) obszary szczególnego zagrożenia powodzią (zgodnie z art. 9 ust. 1 pkt 6c ustawy Prawo wodne):
 - a) obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat,
 - b) obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat,
- 3) obszary między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym lub naturalnym wysokim brzegiem, w którym wbudowano trasę wału przeciwpowodziowego, a także wyspy i przymuliska, o których mowa w art. 18, stanowiące działki ewidencyjne;
- 4) obszary obejmujące tereny narażone na zalanie w przypadku: zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego oraz zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwsztormowego.

Zgodnie z art. 15 ust. 2 pkt 7 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego gminy określa się obszary szczególnego zagrożenia powodzią.

Na terenie Pyskowic zagrożenie powodziowe stwarza rzeka Drama. Tereny narażone na niebezpieczeństwo powodzi w Pyskowicach objęte są strefą Q1% wyznaczoną przez Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gliwicach. Zasięg zalania powodziowego o prawdopodobieństwie wystąpienia 1% (przepływ 20-22 m³/s) obejmuje większy obszar niż tereny, które ucierpiały w powodzi z 1997r. kiedy to przepływ wynosił 16,0 m³/s. Z uwagi na to, iż w Pyskowicach znajduje się zbiornik wodny Dzierżno Małe, sytuacja hydrologiczna na obszarze miasta znajduje się pod dużym bezpośrednim wpływem sytuacji występującej na zbiorniku. Dotyczy o przede wszystkim stanów wody w zbiorniku.

Zgodnie ze Wstępną Oceną Ryzyka Powodziowego w województwie śląskim, opracowanej przez Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej, na terenie gminy Pyskowice znajdują się obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi oraz obszary, na których wystąpienie powodzi jest prawdopodobne. Koncentrują się one wzdłuż Kanału Gliwickiego i zbiornika Dzierżno Duże.

Rysunek nr 8. Mapa Wstępnej Oceny Ryzyka Powodziowego w woj. śląskim

Źródło: <http://www.kzgw.gov.pl/pl/Wstepna-ocena-ryzyka-powodziowego.html>

Do działań zmierzających do ograniczenia i likwidacji zagrożenia powodziowego, należą:

- 1) wyłączenie z zabudowy terenów zlokalizowanych na dnach dolin rzecznych, gdyż stanowią one:
 - ważny element ekosystemu,
 - drogi migracji gatunków,
 - drogi spływu wód opadowych, także powodziowych,
 - obszar posiadający niekorzystne warunki topoklimatyczne,
 - tereny o zmiennym poziomie wód gruntowych utrudniającym budownictwo;
- 2) nielocalizowanie zabudowy kubaturowej w zasięgu zalewów powodziowych i podtopień ze względu na:
 - powstawanie szkód w czasie podwyższonych stanów wód,
 - zawilgocenia i zagrzybienia budynków;
- 3) uwzględnienie w projektach budowlanych przepustów, mostów i nasypów przegradzających doliny rzeki i potoków zapieniających swobodny spływ wód,
- 4) utrzymanie koryt rzek oraz zbiorników retencyjnych, urządzeń melioracyjnych w dobrym stanie technicznym.

W granicach obszarów objętych zmianą planu miejscowego nie występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią.

14. OBSZARY ZAGROŻONE OSUWANIEM SIĘ MAS ZIEMNYCH

Jedną z najważniejszych kwestii geologicznych odnośnie zagospodarowania przestrzennego gminy są zagadnienia osuwiskowe. Państwowy Instytut Geologiczny w ramach realizacji Projektu SOPO przygotował wstępne informacje dotyczące problematyki ruchów masowych na obszarze Polski Pozakarpackiej. Na mapach poszczególnych województw zostały przedstawione zasięgi obszarów predysponowanych do występowania ruchów masowych oraz dotychczas udokumentowane osuwiska, badane na przestrzeni ostatnich 30-40 lat. W ten sposób zostały wskazane rejony, gdzie nie wyklucza się możliwości rozwoju ruchów masowych.

W granicach obszaru objętego projektem planu miejscowego nie występują obszary osuwiskowe i/lub obszary zagrożone osuwaniem się mas ziemnych.

IV. UWARUNKOWANIA EKOFIZJOGRAFICZNE

Wskazania ekofizjograficzne formułowane dla potrzeb przyszłych zmian w planach zagospodarowania przestrzennego, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 września 2002 r. w sprawie opracowań ekofizjograficznych, (Dz.U.2002. Nr 155, poz.1298), uwzględniają:

- 1) określenie przydatności poszczególnych terenów dla rozwoju różnych funkcji użytkowych (mieszkaniowej, przemysłowej, wypoczynkowo – rekreacyjnej, rolniczej, leśnej itp.),
- 2) wskazanie terenów, których użytkowanie i zagospodarowanie, z uwagi na cechy zasobów środowiska i ich rolę w strukturze przyrodniczej obszaru, powinno być podporządkowane potrzebom zapewnienia prawidłowego funkcjonowania środowiska i zachowania różnorodności biologicznej,
- 3) określenie ograniczeń wynikających z konieczności ochrony zasobów środowiska lub występowania uciążliwości i zagrożeń środowiska oraz wskazanie obszarów, na których ograniczenia te występują.

Uwarunkowania ekofizjograficzne dla potrzeb zmian w przedmiotowym planie zagospodarowania przestrzennego zostały zawarte w rozdziale 7 opracowania pn. „Warunki ekofizjograficzne miasta Pyskowice” z 2012 r. Wskazania ekofizjograficzne formułowane dla potrzeb przyszłych zmian w planach zagospodarowania przestrzennego, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 września 2002 r. w sprawie opracowań ekofizjograficznych, uwzględniają:

- 1) określenie przydatności poszczególnych terenów dla rozwoju różnych funkcji użytkowych (mieszkaniowej, przemysłowej, wypoczynkowo – rekreacyjnej, rolniczej, leśnej itp.);
- 2) wskazanie terenów, których użytkowanie i zagospodarowanie, z uwagi na cechy zasobów środowiska i ich rolę w strukturze przyrodniczej obszaru, powinno być podporządkowane potrzebom zapewnienia prawidłowego funkcjonowania środowiska i zachowania różnorodności biologicznej;
- 3) określenie ograniczeń wynikających z konieczności ochrony zasobów środowiska lub występowania uciążliwości i zagrożeń środowiska oraz wskazanie obszarów, na których ograniczenia te występują.

Przeprowadzona analiza ekofizjograficzna obszaru wskazuje na uwzględnienie następujących wytycznych:

- Obecnie prawne ograniczenia w zabudowie (od bezwzględnego zakazu po utrudnienia) występują w obszarach:
 - terenów leśnych;
 - stref ochrony od linii energetycznych.
- Zabudowę należy realizować poprzez umiarkowane dogęszczanie zabudowy w już istniejących terenach zabudowy lub w bezpośrednim jej sąsiedztwie, z zachowaniem planowych luk w zabudowie, umożliwiających komunikowanie się biocenozy i umożliwiających utrzymanie drożności pasmowych elementów struktury ekologicznej gminy (korytarze ekologiczne). Należy eliminować rozpraszanie zabudowy na tereny otwarte.
- Zabudowa powinna być lokalizowana głównie w obszarach wierzchowinowych, z pozostawieniem bez zabudowy linii spływu wód opadowych i roztopowych do dolin rzecznych.
- Ze względu na uwarunkowania naturalne, ograniczenia w zabudowie występują:

- na terenach pozadolinnych, na których poziom wody gruntowej jest płytki (1-2 m p.p.t.); w przypadku gminy Pyskowice z uwagi na dużą zmienność uwarunkowań gruntowo – wodnych wynikających z budowy geologicznej (grunty polodowcowe) należy zalecić każdorazowe rozpoznanie warunków gruntowo – wodnych przed rozpoczęciem inwestycji;
- na terenach leśnych i w strefie ochrony ekotonalnej lasu;
- w dnach i w wylotach suchych dolin; doliny te mogą prowadzić wodę w okresach intensywnych opadów deszczu.
- Czynnikiem sprzyjającym rozwojowi funkcji gospodarczych w gminie jest niewielka odległość od dużych aglomeracji miejskich, jako potencjalnego rynku zbytu lub zakupu komponentów. Jednak większość możliwych do realizacji usług pokrywa bieżące potrzeby lokalnej społeczności.
- Do rozwoju funkcji gospodarczych predysponowane są:
 - nieużytki i użytki rolne o najniższych klasach bonitacyjnych, z wyłączeniem gruntów organicznych, wyższe klasy bonitacyjne mogą być przeznaczane pod zabudowę na powiększenie istniejących terenów zabudowy przemysłowej lub usługowej;
 - tereny, w których wody gruntowe zalegają głębiej niż 2 m pod powierzchnią z uwzględnieniem wahań poziomu w wieloleciu, uzależnionym od wielkości zasilania atmosferycznego (w dolinach rzek $\pm 1,5-2$ m);
 - tereny poza dnami dolin i wylotami suchych dolin (linie spływu wód opadowych i roztopowych);
 - tereny poza obszarami zabudowy mieszkaniowej, w przypadku przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko i zdrowie ludzi lub szczególnie uciążliwych,
 - tereny poza systemem przyrodniczym gminy.
- Do prawidłowego spełniania funkcji przeznaczonych w planie konieczna jest zbiorcza lub zakładowa (w przypadku przemysłu i produkcji) sieć wodociągowa, kanalizacyjna, sanitarna i deszczowa, oczyszczalnia ścieków, sieć gazowa, drogowa, telefoniczna oraz zorganizowany odbiór wytwarzanych i segregowanych w miejscu wytwarzania odpadów komunalnych, lub przemysłowych.
- Indywidualne systemy zaopatrzenia w wodę oraz gromadzenia ścieków dopuszczalne są jedynie w przypadku zabudowy rozproszonej i kolonijnej.
- Na terenie gminy Pyskowice możliwa jest realizacja indywidualnych systemów oczyszczania ścieków komunalnych polegających na rozsączaniu pod warunkiem wcześniejszego rozpoznania warunków gruntowo – wodnych (warunkiem koniecznym jest występowanie warstw izolujących od podłoża węglanowego).
- W terenach przeznaczonych pod rozwój funkcji przemysłowych konieczne jest wykluczenie funkcji mieszkaniowej, ze względu na możliwość znaczącego oddziaływania na środowisko i zdrowie ludzi.

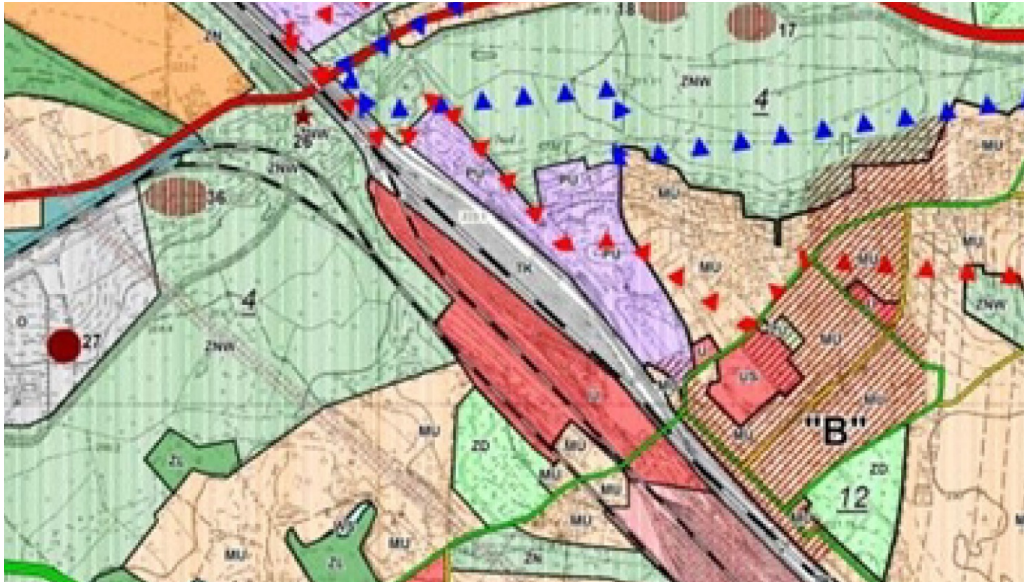
V. USTALENIA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY PYSKOWICE

Dla terenu objętego opracowaniem obowiązuje Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Pyskowice zgodnie z uchwałą Nr XLI/325/2014 Rady Miejskiej w Pyskowicach z dnia 26 marca 2014 roku.

Wśród ustaleń „Studium” dla terenów objętych niniejszym opracowaniem, należy wyróżnić następujące zapisy:

- Zagospodarowanie terenów przeznaczone pod zainwestowanie i inwestycje nie narusza w sposób istotny strategicznych kierunków rozwoju miasta oraz instrumentów realizacji polityki rozwoju przestrzennego miasta.
- Nowe tereny usługowo – produkcyjne i produkcyjno – usługowe (przy udziale zieleni towarzyszącej tej zabudowie) – nie będą oddziaływały negatywnie na otaczające środowisko. Tereny usługowo – produkcyjne lokalizowane są przy ciągach komunikacyjnych. Utrzymuje się bez zmian istniejący układ dróg: Magazynowej i Ogrodowej oraz projektuje się drogę dojazdową 3 KDD – do celów obsługi komunikacyjnej terenów inwestycyjnych.
- Dla osiągnięcia istotnej poprawy w zakresie ochrony środowiska wymagane są działania dotyczące modernizacji zakładów przemysłowych, przebudowy i rozbudowy źródeł zaopatrzenia w ciepło oraz zasadniczej rozbudowy wewnętrznego układu komunikacyjnego. Jednym z elementów poprawy warunków środowiska naturalnego będzie również ograniczenie uciążliwości hałasu powodowanego przez komunikację i przemysł. Działalność w tym zakresie powinna polegać na eliminowaniu ruchu tranzytowego z ulicy Magazynowej, zastosowaniu ekranów i zieleni izolacyjnej oraz modernizacji zakładów położonych w sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowo – usługowej.
- Zaopatrzenie w infrastrukturę techniczną:
 - zaopatrzenie w wodę: poprzez wykorzystanie istniejącego systemu na terenie miasta Pyskowice, z uwzględnieniem jego modernizacji i rozbudowy;
 - odprowadzanie i oczyszczanie ścieków: poprzez odprowadzanie ścieków do przepompowni, zlokalizowanej na terenie dawnej oczyszczalni ścieków, a następnie tłoczone na oczyszczalnię ścieków w Gliwicach;
 - zaopatrzenie w energię elektryczną: przy utrzymaniu GPZ (ul. Zaolszany, poza granicami terenu objętego planem), poprzez wykorzystanie istniejących linii 110 kV, 20kV i w miarę zaistniałej potrzeby budowę nowych stacji transformatorowych;
 - zaopatrzenie w gaz: poprzez gazociągi średniego ciśnienia z istniejącej stacji zlokalizowanej w Gliwicach;
 - zaopatrzenie w ciepło: poprzez kotłownię miejską oraz urządzenia lokalne,
 - telekomunikacja: utrzymanie istniejących stacji przesyłowych sieci wzdłuż dróg powiatowych i gminnych oraz realizacja nowych usług i sieci telekomunikacyjnych jako inwestycji celu publicznego;
 - dopuszczono realizację sieci i urządzeń infrastruktury technicznej w pasach drogowych i na terenach przylegających do tych pasów w uzgodnieniu z administratorem drogi.

Rysunek Nr 9. Obszar objęty projektem planu w kontekście Studium

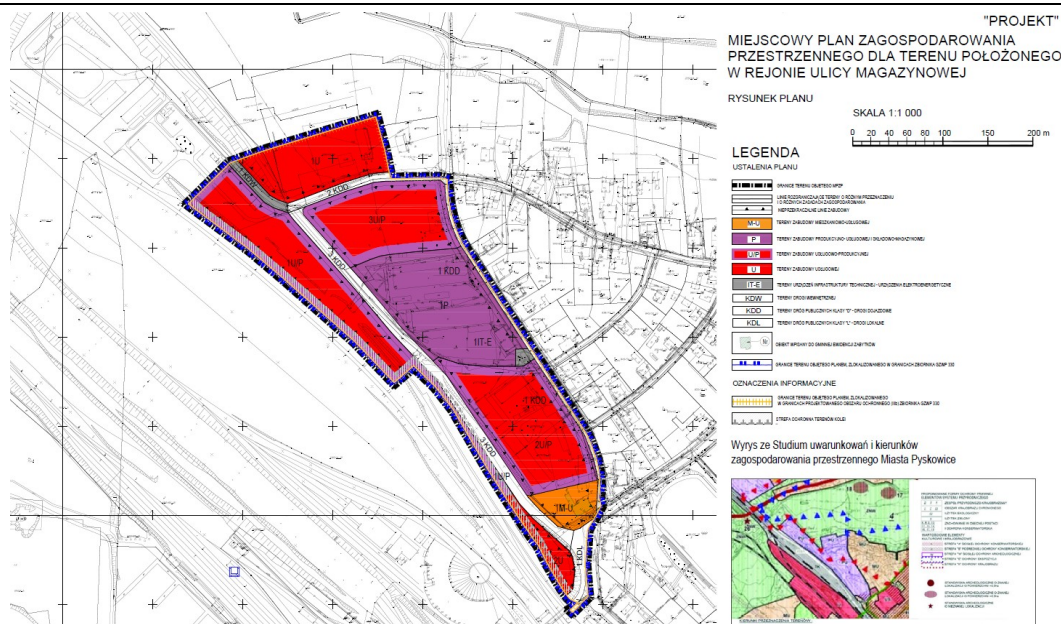

<http://bip.pyskowice.pl>

VI. USTALENIA PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

1. Przeznaczenie terenów objętych projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

Rysunek Nr 10. Rysunek projektu mpzp dla terenu położonego po zachodniej stronie ulicy Magazynowej w Pyskowicach

Źródło: Opracowanie własne.

W ustaleniach projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w rejonie ul. Młyńskiej w Pyskowicach określono następujące tereny o różnym przeznaczeniu oraz zróżnicowanych warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, w tym:

- **Tereny zabudowy mieszkaniowo - usługowej**, oznaczone na rysunku planu symbolami **1 M-U**, dla których w ramach **przeznaczenia podstawowego** ustalono: zabudowę mieszkaniową jednorodziną, zabudowę z zakresu usług podstawowych i rzemiosła oraz obiekty i urządzenia niezbędne dla jej obsługi, w tym: miejsca parkingowe, dojścia, dojazdy, garaże wolnostojące oraz wbudowane, z dopuszczeniem w podpiwniczeniu, urządzenia infrastruktury technicznej; **Przeznaczenie dopuszczalne** obejmuje: budynki gospodarcze i magazynowe, zieleń urządzoną. Dla terenów M-U ustalono **wskaźniki**: **minimalny wskaźnik intensywności zabudowy**: mieszkaniowej jednorodzinnej: 0,01; maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy: 0,6; **minimalny wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej**: 25% pow. działki; **maksymalny wskaźnik powierzchni zabudowy**: 50% pow. działki. Określono **maksymalną wysokość zabudowy**: maksymalna wysokość budynków mieszkalnych i usługowych: do wysokości 8,5 m, z dopuszczeniem podpiwniczenia; pozostałych budynków: do wysokości 4,5 m; maksymalna wysokość obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej: do 15,0 m; urządzenia infrastruktury telekomunikacyjnej – wyłącznie jako wbudowane w budynkach lub urządzeniach wolnostojących o zminimalizowanych gabarytach. Dla terenów M-U ustalono zakazy: lokalizacji tymczasowych obiektów handlowo – usługowych (kiosków, baraków; lokalizacji zakładów rzemieślniczych o profilu produkcyjnym, lokalizacji stacji paliw, myjni samochodowych, warsztatów, lakierni i serwisów samochodowych).
- **Tereny zabudowy usługowej**, oznaczone na rysunku planu symbolami **1-2 U**, dla których w ramach **przeznaczenia podstawowego** ustalono: zabudowę usługową z zakresu: handlu, gastronomii, administracji i bankowości, doradztwa, usług prawnych, biur projektowych, ochrony zdrowia, np. przychodnie i gabinety lekarskie (z wyłączeniem szpitali i domów pomocy społecznej), edukacji, kultury,

- sportu oraz obiekty i urządzenia niezbędne dla jej obsługi, w tym: miejsca parkingowe, dojścia, dojazdy, garaże wolnostojące oraz wbudowane, z dopuszczeniem w podpiwniczeniu, budynki magazynowe, urządzenia infrastruktury technicznej. **Przeznaczenie dopuszczalne** obejmuje działalność rzemieślniczą, lokale mieszkalne wbudowane w obiekty usługowe, ciągi komunikacji pieszej i rowerowej, zieleni urządzonej. Dla terenów 1 – 2 U ustalono **wskaźniki: minimalny wskaźnik intensywności zabudowy:** mieszkaniowej jednorodzinnej: 0,01; maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy: 1,0; **minimalny wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej:** 20% powierzchni działki; **maksymalny wskaźnik powierzchni zabudowy:** 60% powierzchni działki. Określono **maksymalną wysokość zabudowy:** budynków usługowych: do wysokości 12,0 m, z dopuszczeniem podpiwniczenia, budynków magazynowych: do wys. 9,0 m, budynków garażowych: do wys. 6,0 m; obiektów urządzeń infrastruktury technicznej, w tym związanej z telekomunikacją: do 15,0 m. Ustalono się zakaz lokalizacji: zabudowy mieszkaniowej, tymczasowych obiektów handlowo – usługowych (kiosków, baraków).
- **Tereny zabudowy usługowo - przemysłowej**, oznaczone na rysunku planu symbolami **1-3 UIP**, dla których w ramach **przeznaczenia podstawowego** ustalono: zabudowę usługową, w tym z zakresu usług podstawowych i rzemiosła oraz obiekty i urządzenia niezbędne dla jej obsługi, w tym: miejsca parkingowe, dojścia, dojazdy, garaże wolnostojące oraz wbudowane, z dopuszczeniem w podpiwniczeniu, budynki magazynowe, urządzenia i obiekty infrastruktury technicznej. **Przeznaczenie dopuszczalne** obejmuje zabudowę produkcyjną i składowo – magazynową, obiekty stanowiące zaplecze administracyjne i socjalno – sanitarne, lokale mieszkalne wbudowane w obiekty usługowe, zieleni urządzonej. Dla terenów 1 – 3 U/P ustalono **wskaźniki: minimalny wskaźnik intensywności zabudowy:** mieszkaniowej jednorodzinnej: 0,01; maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy: 1,5; **minimalny wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej:** 20 % powierzchni działki; **maksymalny wskaźnik powierzchni zabudowy:** 70% powierzchni działki. Określono **maksymalną wysokość zabudowy:** budynków usługowych i produkcyjnych: do wysokości 12,0 m, z dopuszczeniem podpiwniczenia, budynków magazynowych i składowych: do wys. 9,0 m, pozostałych budynków: do wys. 6,0 m; obiektów urządzeń infrastruktury technicznej, w tym związanej z telekomunikacją: do 25,0 m. Ustalono się zakaz lokalizacji: zabudowy mieszkaniowej i wbudowanych lokali mieszkalnych oraz tymczasowych obiektów handlowo – usługowych (kiosków, baraków).
 - **Tereny zabudowy produkcyjnej, produkcyjno – usługowej i składowo – magazynowej**, oznaczone na rysunku planu symbolem **1 P**, dla których w ramach **przeznaczenia podstawowego** ustalono: zabudowę produkcyjną, składowo – magazynową oraz obiekty i urządzenia niezbędne dla jej obsługi, w tym: miejsca parkingowe, dojścia, dojazdy, garaże wolnostojące oraz wbudowane, urządzenia i obiekty infrastruktury technicznej. **Przeznaczenie dopuszczalne** obejmuje: zabudowę usługową z zakresu handlu detalicznego i hurtowego, obiekty stanowiące zaplecze administracyjne i socjalno – sanitarne, bazy spedycyjne i transportowe, zieleni urządzonej. Dla terenu 1 P ustalono **wskaźniki: minimalny wskaźnik intensywności zabudowy:** mieszkaniowej jednorodzinnej: 0,01; maksymalny wskaźnik intensywności

zabudowy: 2,0; **minimalny wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej:** 15% powierzchni działki; **maksymalny wskaźnik powierzchni zabudowy:** 70% powierzchni działki. Określono **maksymalną wysokość zabudowy:** budynków produkcyjnych: do wysokości 15,0 m – ze względów technologicznych dopuszcza się zwiększenie wysokości do 25,0 m; budynków garażowych: do 9,0 m; pozostałych budynków (magazynowe, składowe, usługowe, biurowe, administracyjne i socjalne): do wys.12,0 m; maksymalna wysokość zabudowy obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej do 25,0 m oraz do 30,0 m dla obiektów i urządzeń telekomunikacyjnych. Ustalono zakaz lokalizacji: zabudowy mieszkaniowej oraz wbudowanych lokali mieszkalnych.

- **Tereny urządzeń infrastruktury technicznej – urządzenia elektroenergetyczne**, oznaczone na rysunku planu symbolem **1 IT-E**, dla których w ramach **przeznaczenia podstawowego** ustalono: tereny urządzeń zaopatrzenia w energię elektryczną, wolnostojące i wbudowane stacje transformatorowe 20/04 kV. **Przeznaczenie dopuszczalne** obejmuje dojazdy, dojścia, miejsca parkingowe, urządzenia infrastruktury technicznej związane z zagospodarowaniem i obsługą terenu. Dla terenu **1 IT-E** ustalono warunki zagospodarowania terenów i kształtowania zabudowy: utrzymuje się istniejący stan zabudowy i zagospodarowania terenu; dopuszcza się przebudowę i rozbudowę oraz realizację nowo projektowanych urządzeń i obiektów zaopatrzenia w energię elektryczną; nakaz wyposażenia terenu w zieleń ochronną i izolacyjną; nakaz ogrodzenia terenu; maksymalna wysokość obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej: 25,0 m.
- **Tereny układu drogowego i urządzeń komunikacyjnych:**
 - tereny drogi publicznej klasy lokalnej: **1 KDL**,
 - tereny dróg publicznych klasy dojazdowej: **1 – 3 KDD**;
 - tereny drogi wewnętrznej: **1 KDW**.

Dla terenów komunikacji w ramach przeznaczenia podstawowego ustalono lokalizację ulic z wyposażeniem dostosowanym do klasy i funkcji ulicy, niezbędną infrastrukturę techniczną. Jako przeznaczenie dopuszczalne ustalono: miejsca postojowe dla samochodów osobowych, parkingi, zieleń izolacyjna i towarzysząca, w postaci dekoracyjnych drzew i krzewów, odpornych na zanieczyszczenia komunikacyjne, sieci infrastruktury technicznej, przepusty wodne.

2. Ustalenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego określające zasady ochrony środowiska i przyrody.

Ustalenia w zakresie ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu sformułowano, celem:

- 1) spełnienia wymagań ochrony środowiska,
- 2) zachowania proporcji między zabudowaną i niezabudowaną częścią działki lub terenu,
- 3) utrzymania i ochrony przestrzeni o wartościowym krajobrazie oraz zapewnienia integracji przekształconego

- obszaru w zakresie widokowym i kompozycyjnym z terenami sąsiadującymi;
- 4) zapewnienia mieszkańcom i przyszłym użytkownikom odpowiednich standardów życia w zakresie dostępności do infrastruktury technicznej i komunikacyjnej.
- **W całym obszarze objętym opracowaniem plan ustala:**
 - 1) zakazy:
 - a) lokalizacji zakładów stwarzających ryzyko wystąpienia poważnych awarii przemysłowych,
 - b) lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko na całym obszarze objętym planem, za wyjątkiem przedsięwzięć z zakresu infrastruktury technicznej i liniowej oraz dróg,
 - c) lokalizacji przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko na terenach wyznaczonych liniami rozgraniczającymi i oznaczonych symbolami 1 U, 2U, 2 U/P i 1 M-U,
 - d) lokalizacji usług i działalności gospodarczej stwarzających uciążliwości dla sąsiednich nieruchomości, związanych z emisją zanieczyszczeń powietrza, hałasu, wibracji, pola elektromagnetycznego i przekraczających wartości dopuszczalne,
 - e) lokalizacji składowisk odpadów, spalarni odpadów oraz działalności związanej z wytwarzaniem, magazynowaniem, odzyskiem, unieszkodliwianiem odpadów i gospodarowaniem odpadami;
 - 2) dopuszczenia:
 - a) realizacji przedsięwzięć z zakresu infrastruktury technicznej i liniowej oraz dróg,
 - b) lokalizacji przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko na terenach wyznaczonych liniami rozgraniczającymi i oznaczonych symbolami 1U/P, 3 U/P i 1P;
 - 3) utrzymanie istniejących, w dniu wejścia w życie planu, przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, działających w oparciu o wydane pozwolenia i decyzje.
 - **W zakresie ochrony gruntów i wód plan ustala:**
 - 1) nakazy:
 - a) zachowania ciągłości systemu melioracyjnego, w tym prowadzenia działań inwestycyjnych na obszarze zdrenowanym w sposób niepowodujący przerwania drenażu i zniszczenia urządzeń melioracyjnych,
 - b) stosowania szczelnych urządzeń do odprowadzania wód opadowych, wyposażonych w separatory związków ropopochodnych wraz z osadnikami dla miejsc postojowych, parkingów, placów i garaży,
 - c) nakaz stosowania zasad odprowadzania ścieków, wód opadowych i roztopowych zgodnie z ustaleniami planu;
 - 2) zakaz zmiany warunków spływu wód powierzchniowych w obrębie poszczególnych działek ze szkodą dla gruntów sąsiednich.
 - **W zakresie ochrony wód podziemnych plan ustala:**

Cały obszar objęty planem jest zlokalizowany w zasięgu głównego zbiornika wód podziemnych GZWP nr 330 – Gliwice. W ramach ochrony strefy wód podziemnych ustala się zakazy:

 - 1) wprowadzania ścieków bezpośrednio do wód podziemnych, wód oraz ziemi;

- 2) realizacji inwestycji stwarzających zagrożenia dla czystości wód podziemnych ze względu na wytwarzane ścieki odpady oraz emitowane pyły i gazy;
 - 3) realizacji inwestycji mogących pogorszyć stan środowiska wodnego.
- **W zakresie ochrony powietrza atmosferycznego plan ustala:**
 - 1) nakaz zaopatrzenia w ciepło w oparciu o własne i lokalne źródła energii;
 - 2) dopuszczenie stosowania zdalaczych systemów grzewczych;
 - 3) dopuszczenie termomodernizacji budynków na całym obszarze objętym planem.
 - **W zakresie ochrony przed polami elektromagnetycznymi plan ustala:**
 - 1) poziom pól elektromagnetycznych w środowisku nie może przekraczać dopuszczalnych wartości określonych w przepisach ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tekst jedn. Dz. U.Z 2016 r., poz. 672 z późn. zm.);
 - 2) dla terenów o przeznaczeniu M-U obowiązują dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych jak dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową.
 - **W zakresie gospodarki odpadami plan ustala:**

Nakaz realizacji miejsc do gromadzenia odpadów stałych, jako:

 - 1) osłoniętych od strony przestrzeni publicznych;
 - 2) zabezpieczonych przed infiltracją wód opadowych.
 - **W zakresie ochrony przed hałasem plan ustala:**
 - 1) poziom hałasu przenikającego do środowiska nie może przekraczać dopuszczalnych wartości określonych w przepisach ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tekst jedn. Dz. U. Z 2016 r., poz. Z 672 z późn. zm.);
 - 2) na podstawie przepisów ustawy określonej w pkt 1) tereny o określonym w planie przeznaczeniu przyporządkowuje się do poszczególnych rodzajów terenów, zróżnicowanych pod względem dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, określonych wskaźnikami hałasu L_{DWN} , L_N , $L_{Aeq D}$ i $L_{Aeq N}$;
 - 3) tereny o przeznaczeniu M-U – odpowiadają terenom zabudowy mieszkaniowo – usługowej;
 - 4) dla pozostałych terenów dopuszczalnego poziomu hałasu nie ustala się.
 - **W zakresie ochrony terenów zieleni i wartości krajobrazowych ustala się:** nakaz utrzymania, ochrony, uzupełnienia lub wymiany zdegradowanego drzewostanu oraz innych elementów zieleni.
 - **W zakresie zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej plan ustala:**
 - **Zaopatrzenie w wodę:**
 - zaopatrzenie w wodę dla celów bytowych, usługowych oraz ochrony przeciwpożarowej w oparciu o sieć wodociągową oraz z lokalnych ujęć wody;

- dopuszcza się sukcesywną rozbudowę i modernizację istniejącej sieci wodociągowej (w tym wymianę sieci wodociągowej znajdującej się w złym stanie technicznym);
- pokrycie zapotrzebowania w wodę w zakresie ochrony przeciwpożarowej zgodnie z przepisami ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów; nowo projektowane przewody wodociągowe wyposażać w hydranty zewnętrzne zgodnie z obowiązującymi przepisami i normami w zakresie ochrony przeciwpożarowej;
- nakaz podłączenia terenów przemysłowych do miejskiego systemu wodociągowego;
- przy budowie, rozbudowie i przebudowie elementów sieci wodociągowych nakazuje się konieczność uwzględnienia zabezpieczenia w wodę do celów przeciwpożarowych, zgodnie z wymaganiami obowiązujących przepisów w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych;
- dopuszcza się lokalizację zbiorników retencyjnych dla potrzeb ochrony przeciwpożarowej;
- **Zaopatrzenie w energię elektroenergetyczną:**
 - utrzymuje się istniejący zbiorczy system zaopatrzenia w energię elektryczną;
 - utrzymuje się istniejący przebieg linii elektroenergetycznych:
 - a) linii kablowych średniego napięcia [SN] - 20 kV,
 - b) linii napowietrznych niskiego napięcia [nN],
 - c) linii napowietrznych oświetlenia ulicznego niskiego napięcia [nN],
 - d) stację transformatorową SN/nN P 148,wraz z dopuszczeniem rozbudowy, przebudowy lub przełożenia, stosownie do potrzeb;
 - dopuszcza się budowę i rozbudowę nowo projektowanych linii napowietrznych, linii napowietrznych izolowanych, linii kablowych oraz stacji transformatorowych;
 - dopuszcza się budowę stacji transformatorowych SN/nN w wykonaniu kontenerowym, słupowym, bądź wbudowanych;
 - dopuszcza się możliwość przebudowy urządzeń i linii elektroenergetycznych, wraz z ich przełożeniem, kolidujących z projektowaną zabudową.
- **Zaopatrzenie w systemy odprowadzania ścieków – kanalizacja sanitarna i deszczowa:**
 - utrzymuje się indywidualne systemy kanalizacji odprowadzania i oczyszczania ścieków, wraz z możliwością rozbudowy i modernizacji;
 - utrzymuje się istniejący, zbiorczy system kanalizacji sanitarnej i deszczowej, wraz z możliwością rozbudowy i modernizacji, z odprowadzeniem ścieków do istniejącej zbiorczej miejskiej oczyszczalni ścieków sanitarnych w Gliwicach (poza granicami opracowania);
 - ustala się budowę nowych zbiorczych kolektorów sanitarnych i przepompowni ścieków, a także budowę i rozbudowę przyłączy sieci kanalizacyjnej, wraz z możliwością rozbudowy i modernizacji;

- nakaz podłączenia wszystkich terenów przeznaczonych pod zabudowę do miejskiego systemu kanalizacyjnego;
 - nakaz realizacji kanalizacji deszczowej, przy zachowaniu ustaleń planu;
 - dopuszcza się, do czasu realizacji kanalizacji deszczowej, odprowadzenie wód deszczowych do gruntu i rozsączanie ich za pomocą drenażu na powierzchni działki lub do zbiorników na wodę deszczową, zlokalizowanych na terenie działki, albo odprowadzenie do rowów melioracyjnych;
 - dopuszcza się retencjonowanie wód opadowych w zbiornikach na wodę deszczową zlokalizowanych w obrębie działek inwestora oraz stosowanie retencji kanałowej, przy jednoczesnym podłączeniu do kanalizacji deszczowej;
 - dopuszcza się kanalizowanie okresowych miejsc spływu wód opadowych;
 - nakazuje się prowadzenie nowych kolektorów i sieci kanalizacyjnych w liniach rozgraniczających dróg, w szczególnie uzasadnionych przypadkach prowadzenie ich poza terenami przeznaczonymi pod trasy układu komunikacyjnego.
- **Zaopatrzenie w gaz:**
 - utrzymuje się istniejącą sieć gazową zlokalizowaną w obrębie ulic Magazynowej, Ogrodowej, Generała Wł. Sikorskiego i Wolności, wraz z możliwością rozbudowy i modernizacji;
 - zaopatrzenie w gaz poprzez budowę przyłączy do istniejącej sieci gazowej oraz realizację nowych odcinków sieci gazowej na nowo projektowanych terenach przeznaczonych pod zabudowę;
 - dopuszcza się budowę nowych sieci gazowych w strefie kontrolowanej istniejących gazociągów;
 - nakazy:
 - a) budowa, przebudowa i rozbudowa sieci gazowej wyłącznie jako podziemnej,
 - b) budowa i rozbudowa sieci gazowej, w dostosowaniu do nowego zagospodarowania terenu w powiązaniu z układem komunikacyjnym, w ciągu którego wskazuje się lokalizację tych sieci.
- **Zaopatrzenia w ciepło:**
 - zaopatrzenie w energię cieplną poprzez:
 - a) indywidualne i lokalne systemy zaopatrzenia w energię cieplną,
 - b) zbiorczy system zaopatrzenia w energię cieplną;
 - dopuszcza się budowę magistrali cieplnej, a także ułożenie sieci c.o.;
 - dla zabudowy istniejącej ustala się modernizację i wymiany istniejących systemów grzewczych oraz sukcesywną wymianę przestarzałych źródeł ciepła na nowoczesne i proekologiczne.
- **Zaopatrzenie w systemy telekomunikacji:**
 - utrzymuje się istniejące sieci teletechniczne, wraz z możliwością rozbudowy i modernizacji;
 - na terenach zabudowy mieszkaniowo – usługowej M-U dopuszcza się realizację infrastruktury telekomunikacyjnej wyłącznie o nieznacznym oddziaływaniu w rozumieniu art. 2 ust. 4 ustawy z dnia

7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (tekst jedn. Dz.U. z 2016, poz. 1537 z późn. zm.);

- prowadzenie sieci telekomunikacyjnych w kanalizacji teletechnicznej, bądź w postaci kabli podziemnych i innych dostępnych rozwiązań, z wykluczeniem linii napowietrznych;
- nakazuje się prowadzenie sieci linii telekomunikacyjnych w liniach rozgraniczających dróg; w szczególnie uzasadnionych przypadkach dopuszcza się ich prowadzenie poza terenami przeznaczonymi pod trasy układu komunikacyjnego, poza granicami linii rozgraniczających dróg i ulic;
- dopuszcza się budowę i rozbudowę telekomunikacyjnych linii i sieci radiowych, wraz z niezbędnymi obiektami i antenami linii radiowych, stacji bazowych telefonii komórkowej i linii radiowych łączących te stacje.

▪ **W zakresie zasad ochrony i kształtowania ład przestrzennego plan ustala:**

Ustala się zasady ochrony i kształtowania ład przestrzennego z uwzględnieniem następujących wymogów:

- 1) realizację zagospodarowania terenów i kształtowania zabudowy według ustalonych w planie wskaźników i parametrów;
- 2) lokalizowanie zabudowy zgodnie z wyznaczonymi w planie nieprzekraczalnymi liniami zabudowy, przy uwzględnieniu ustaleń szczegółowych planu;
- 3) dopuszcza się budowę obiektów w granicy działki, o ile ustalenia szczegółowe nie stanowią inaczej;
- 4) dopuszcza się przebudowę, rozbudowę, nadbudowę i odbudowę istniejącej zabudowy oraz zmianę sposobu użytkowania, przy zachowaniu zasad kształtowania zabudowy oraz wskaźników zagospodarowania ustalonych dla terenu;
- 5) zakazuje się lokalizacji na elewacjach frontowych budynków wyrzutni powietrza, klimatyzatorów i in. urządzeń technicznych wystających poza lico budynku, z dopuszczeniem lokalizacji skrzynek przyłączy gazu i prądu;
- 6) dostosowanie zabudowy i zagospodarowania terenu dla potrzeb osób niepełnosprawnych poprzez: sytuowanie ławek, koszy na śmieci, itp. w sposób umożliwiający poruszanie się osób niepełnosprawnych i zapewniający przejazd dla wózka inwalidzkiego.

VII. KIERUNKI I PRZEWIDYWANA INTENSYWNOŚĆ NIEPOŻĄDANYCH PRZEKSZTAŁCEŃ I DEGRADACJI ŚRODOWISKA PRZY DOTYCHCZASOWYM UŻYTKOWANIU I ZAGOSPODAROWANIU OBSZARU, W SYTUACJI BRAKU PLANU – WARIANT „0”.

Obszar objęty projektem planu posiada obowiązujący miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego. W związku z licznymi wnioskami inwestorów, jak też z modyfikacją polityki przestrzennej gminy Pyskowice przystąpiono do realizacji zmiany planu.

Przedmiotowy obszar charakteryzuje się znaczącym zurbanizowaniem. Zabudowa koncentruje się wzdłuż ulic Magazynowej i Ogrodowej, zdecydowaną część obszaru stanowią tereny przemysłowe i składowo – magazynowe. Zasadnicza różnica pomiędzy obecnym kształtem przestrzeni, a przewidzianym w nowym projekcie planu polega na uporządkowaniu i rozdzieleniu funkcji produkcyjnych i usługowych, przy jednoczesnym zapewnieniu należytej obsługi komunikacyjnej terenów.

Wariant „0” – „braku planu” – docelowo może wpłynąć niekorzystnie na rozwój terenów inwestycyjnych i sąsiednich – mieszkaniowych (poza granicami opracowania). Na chwilę obecną teren objęty planem, jak też tereny okolicznej zabudowy mieszkaniowej są skomunikowane jedynie za pośrednictwem ulicy Magazynowej, co rodzi duże konflikty przestrzenne i społeczne. Projekt planu zakłada uzupełniający układ komunikacyjny obszaru (3 KDD), którego celem jest przejęcie obsługi komunikacyjnej i docelowe wyeliminowanie transportu ciężkiego z ulicy Magazynowej. Docelowo brak nowego planu może wpłynąć niekorzystnie na ochronę historycznych układów urbanistycznych, obniżyć wartość przyrodniczą obszaru, jak również zakłócić przestrzeń krajobrazową w zakresie widokowym i kompozycyjnym.

Reasumując, konieczne jest wprowadzenie regulacji planistycznych na analizowanym obszarze. Z uwagi na kierunki w polityce przestrzennej gminy, polegające m.in. na stopniowym rozwoju terenów mieszkaniowych, przy jednoczesnej ochronie walorów przyrodniczo – krajobrazowych i historycznych, uchwalenie planu miejscowego jest jak najbardziej pożądane. Wprowadzenie zabezpieczeń w zakresie planowania przestrzennego pozwoli na stworzenie optymalnego układu funkcjonalno – przestrzennego, jak też zminimalizowanie ewentualnych konfliktów i zagrożeń środowiskowych. Prawdopodobnie konsekwencją niewprowadzenia nowego planu będzie nieuchronne nawarstwianie się konfliktów społecznych i zagrożeń środowiskowych, wynikających z braku należytej obsługi komunikacyjnej obszaru oraz bezpośredniego przenikania się dwóch funkcji – inwestycyjnej i mieszkaniowej.

VIII. IDENTYFIKACJA ODDZIAŁYWAŃ ZWIĄZANYCH Z PLANOWANYMI FUNKCJAMI OBSZARU

Czynnik	Tereny, których dot. oddziaływanie	Technologia, możliwość wystąpienia oddziaływania	Prognozowane oddziaływanie i jego natężenie
Emisja zanieczyszczeń powietrza z systemów grzewczych	Tereny zabudowy	Wystąpi w stopniu nieznacznym. <ul style="list-style-type: none"> • Ustala się zaopatrzenie w ciepło w oparciu o własne i lokalne źródła energii. • Dopuszcza się stosowania zdalaczynnych systemów grzewczych. • Dopuszcza się termomodernizację budynków na całym obszarze objętym planem. 	Nie wystąpią istotne zmiany. W dłuższej perspektywie możliwe ograniczenie niskiej emisji.
Emisja zanieczyszczeń powietrza z pojazdów samochodowych	Tereny komunikacji samochodowej	Wystąpi	Mogą wystąpić znaczące oddziaływania

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
DLA TERENU POŁOŻONEGO PO ZACHODNIEJ STRONIE ULICY MAGAZYNOWEJ W PYSKOWICACH**

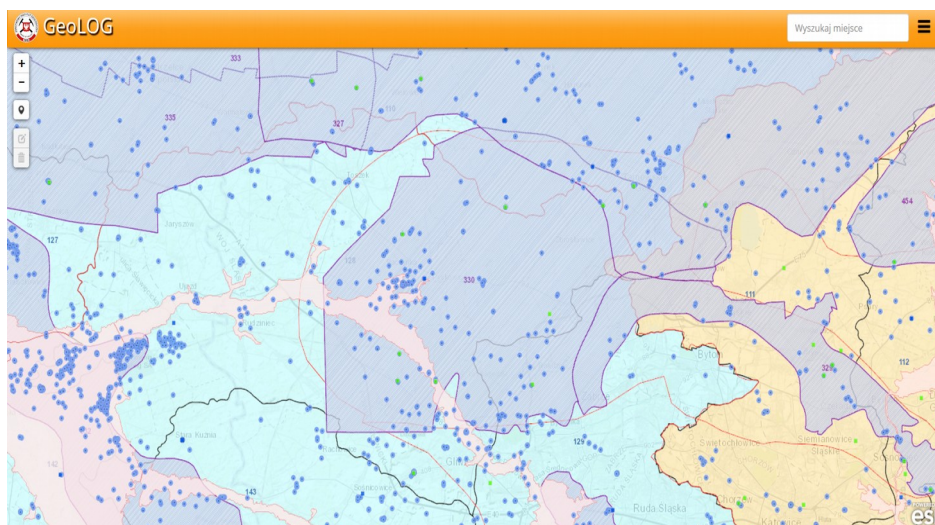
Emisja hałasu komunikacyjnego	Tereny komunikacji samochodowej	Wystąpi	Mogą wystąpić znaczące oddziaływania
Hałas związany z lokowanymi funkcjami	Tereny zabudowy	Wystąpi	Możliwe zwiększenie oddziaływania
Wpływ na klimat lokalny	Tereny zabudowy	Wystąpi w stopniu nieznacznym	Możliwe nieznaczące zwiększenie oddziaływania
Przekształcenie krajobrazu	Obszary zainwestowania	Wystąpi	Mogą wystąpić znaczące oddziaływania
Przekształcenie walorów widokowych	Tereny zabudowy	Wystąpi	W znacznym zakresie ograniczenie pola widoku zabudową
Przekształcenie stosunków wodno – gruntowych	Obszary zainwestowania	Nie wystąpi. <ul style="list-style-type: none"> • Ścieki odprowadzane do kanalizacji miejskiej lub do wysoko-sprawnych urządzeń do oczyszczania ścieków (oczyszczalnie indywidualne, grupowe) • Dopuszcza się stosowanie bez-odpływowych zbiorników na nieczystości płynne. 	Wskutek wzrostu współczynnika odpływu (utwardzenie powierzchni)
Zanieczyszczenia wód na skutek zrzutu ścieków	Obszary zainwestowania	Nie wystąpi. <ul style="list-style-type: none"> • Ścieki odprowadzane do kanalizacji miejskiej lub do wysoko-sprawnych urządzeń do oczyszczania ścieków (oczyszczalnie indywidualne, grupowe) • Dopuszcza się stosowanie bez-odpływowych zbiorników na nieczystości płynne. 	Zależnie od sprawności kanalizacji miejskiej i urządzeń do oczyszczania ścieków
Ograniczenie infiltracji wód opadowych do gruntu	Dachy, powierzchnie utwardzone	Wystąpi	Możliwe zwiększenie oddziaływania
Likwidacja powierzchni biologicznie czynnej	Nowe tereny inwestycyjne	Wystąpi	W granicach określonych ustaleniami planu
Powstawanie odpadów komunalnych	Tereny zainwestowane	Wystąpi	Zależnie od sprawności miejskiego systemu gospodarki odpadami
Powstawanie odpadów niebezpiecznych	Tereny zainwestowane	Nie wystąpi	Nie wystąpi

IX. PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU PLANU NA KOMPONENTY ŚRODOWISKA

1. Wody powierzchniowe i podziemne

Teren objęty opracowaniem zlokalizowany jest w zasięgu głównego zbiornika wód podziemnych GZWP nr 330 – „Gliwice”. Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 18 lipca 2001 *Prawo wodne (art. 59 ust. 1)* na obszarach ochronnych zbiorników wód śródlądowych, zarówno powierzchniowych jak i podziemnych, obowiązują zakazy, nakazy i ograniczenia w zakresie użytkowania gruntów lub korzystania z wody, w celu ochrony tych zasobów przed degradacją.

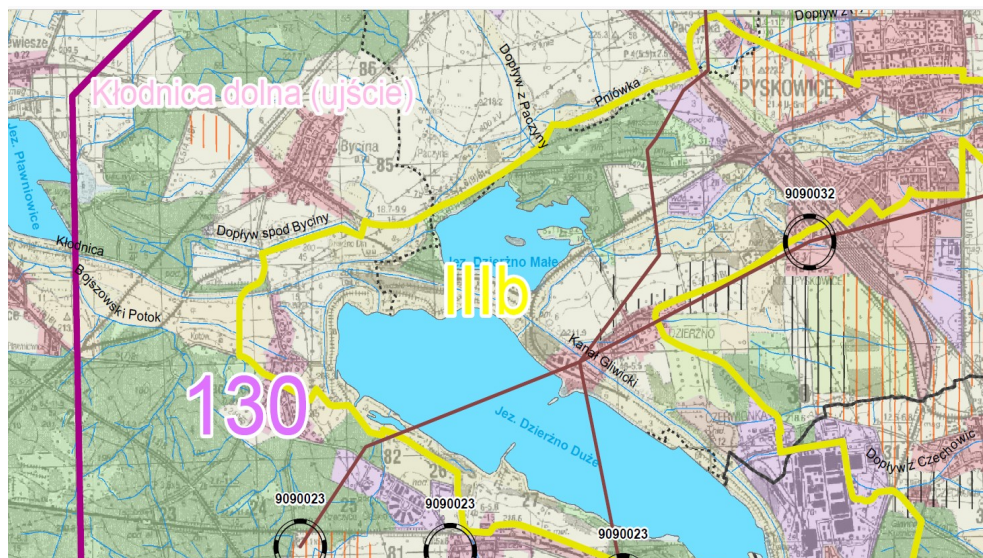
Rysunek Nr 11. Mapa hydrogeologiczna - Zbiornik GZWP 330

Źródło: <https://www.pgi.gov.pl>

Zgodnie z art. 59 ust. 2 ustawy na obszarach ochronnych można zabronić wznoszenia obiektów budowlanych oraz wykonywania robót lub innych czynności, które mogą spowodować trwałe zanieczyszczenie gruntów lub wód, a w szczególności lokalizowania inwestycji zaliczonych do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Obszary ochronne ustanawia dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej, w drodze aktu prawa miejscowego, na podstawie planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza (art. 60 ustawy). W 2006 r. Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy opracował „Dokumentację hydrogeologiczną zbiornika wód podziemnych GLIWICE GZWP Nr 330”. W 2011 r. dokonano jej reambulacji, gdzie sformułowano „Dodatek do dokumentacji hydrogeologicznej określającej warunki hydrogeologiczne dla ustanowienia obszaru ochronnego zbiornika wód podziemnych GLIWICE GZWP Nr 330”. Na tej podstawie dyrektorzy Regionalnych Zarządów Gospodarki Wodnej mogą w trybie aktów prawa miejscowego ustanawiać formalnie obszary ochronne głównych zbiorników wód podziemnych. W oparciu o ww. „Dodatek do dokumentacji...” w prognozie wskazuje się granice projektowanych obszarów ochronnych zbiornika GZWP nr 330 (tj. obszar IIIb).

Rysunek 12. Mapa projektowanego obszaru ochronnego IIIb zbiornika GZWP 330 Gliwice

źródło: KZGW

W chwili obecnej brak jest obszarów ochronnych zbiorników wód śródlądowych ustanowionych przez właściwego Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej, tym niemniej ochrona istniejących zasobów wodnych wymaga wykluczenia lokalizacji inwestycji stanowiących zagrożenie dla środowiska gruntowo – wodnego oraz wprowadzania nieoczyszczonych ścieków do wód powierzchniowych lub gruntu. Realizacja ustaleń miejscowego planu wywierać będzie wpływ na środowisko wodne przede wszystkim w zakresie:

- lokalnych zmian stosunków wodnych – zmniejszenia retencji gruntowej na skutek wprowadzenia zabudowy i utwardzonych nawierzchni z jednoczesnym wzrostem wód odprowadzanych kanalizacją oraz
- obniżenia zwierciadła wód gruntowych na skutek prowadzenia koniecznych prac ziemnych i budowlanych,
- możliwości zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych w wyniku wprowadzonych potencjalnych źródeł zanieczyszczeń.

W wyniku zabudowy części terenów oraz rozbudowy sieci wodociągowych i kanalizacyjnych wzrasta poziomu drenażu, jak również dochodzi do obniżenia infiltracji i retencyjności terenu. Realizacja ustaleń planu powoduje zainwestowanie bezpośrednio do max. 6,5 ha terenu, który pozbawiony zostanie naturalnego zasilania. Wody opadowe z połaci dachowych i terenów utwardzonych odprowadzane będą systemami infrastruktury miejskiej albo rozsączone w gruncie, pod warunkiem, że nie spowoduje to podtapiania nieruchomości sąsiadujących.

Wody deszczowe z połaci dachowych traktowane są jako wody czyste, niewymagające stosowania jakichkolwiek urządzeń podczyszczających. Natomiast charakterystycznymi wskaźnikami zanieczyszczenia ścieków deszczowych z terenów komunikacji jest zawiesina i substancje ropopochodne; stężenie zanieczyszczeń jest w głównej mierze uzależnione od natężenia ruchu. Korzystnym rozwiązaniem w aspekcie bilansu wodnego terenu oraz reżimu odbiorników jest stosowanie nawierzchni przepuszczalnych i odprowadzanie wód opadowych na tereny zielone lub ich czasowe magazynowanie a następnie wykorzystanie dla pielęgnacji terenów zieleni.

W przypadku terenów inwestycyjnych – sposób odprowadzania wód deszczowych zależy będzie od specyfiki przedsięwzięcia i natężenia koniecznej obsługi komunikacyjnej. W przypadku terenów potencjalnie narażonych

na zanieczyszczenie (np. budynki produkcyjne, składowo – magazynowe, garaże, parkingi) konieczne jest stosowanie nawierzchni nieprzepuszczalnych, wyprofilowanych w sposób umożliwiający przejście całości spływu oraz zastosowanie ewentualnie urządzeń podczyszczających (osadnik, separator substancji ropopochodnych). Warunki techniczne przyłącza, w tym konieczność stosowania urządzeń podczyszczających będą przedmiotem umowy inwestora z administratorem sieci.

Ustalenia projektu planu wprowadzają jednoznaczne regulacje w zakresie gospodarki ściekowej – sanitarnej i deszczowej. Wymagania względem terenów przeznaczonych do zainwestowania w zakresie wyposażenia ich w kanalizację sanitarną i deszczową, jak również ustalenia dot. modernizacji i rozbudowy istniejących systemów przyczynią się do uregulowania gospodarki wodno – ściekowej na analizowanym obszarze, poprzez ograniczenie zagrożenia zanieczyszczenia wód powierzchniowych oraz podskórnych przez ścieki.

Ścieki wprowadzane do wód lub ziemi muszą spełniać wymagania określone przepisami ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (Dz.U. z 2017 r., poz. 1121 ze zm.), w tym rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 18 listopada 2014 r. w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (Dz.U. z 2014 r. poz. 1800 ze zm.). Obiekty budowlane oraz instalacje, których użytkowanie jest związane z wprowadzaniem ścieków do wód lub do ziemi muszą odpowiadać wymogom, o których mowa w art. 76 ustawy z dnia z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2017 r., poz. 519 ze zm.)

Skutki realizacji ustaleń planu dla jakości wód podskórnych i podziemnych nie będą znaczące. Istotne dla lokalnych zasobów wód podziemnych mogą okazać się natomiast skutki ograniczenia infiltracji wód opadowych do gruntu, wynikające z pokrycia powierzchni terenu zabudową i nawierzchniami szczelnymi. Prawdopodobny ubytek zasilania zasobów wód podziemnych będzie jednak mniejszy niż wynika to z bezwzględnego arealu powierzchni uszczelnionych, dzięki dopuszczeniu w ustaleniach planu odprowadzania wód deszczowych do gruntu, rowów melioracyjnych, względnie do wód powierzchniowych, jak również dopuszczenie kanalizowania okresowych miejsc spływu wód opadowych. Wody opadowe będą mogły wówczas częściowo infiltrować bezpośrednio do gruntu.

Szczególne znaczenie dla ochrony stosunków wodnych terenu ma zapewnienie efektywnie funkcjonujących terenów zieleni regulujących obieg wody poprzez retencję gruntową i utrzymujących równowagę wodną w glebie oraz pełniących funkcję ochronną (filtr biologiczny) jakości wód powierzchniowych i podziemnych.

2. Gleby

Zgodnie z ustawą o *ochronie gruntów rolnych i leśnych* z dnia 18 grudnia 2008 r. (tekst jedn.: Dz. U z 2017 r., poz. 1161 ze zm.), jej przepisy dotyczące ograniczania przeznaczania gruntów na cele nierolnicze i nieleśne, w tym uzyskiwanie zgody na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne nie mają zastosowania do gruntów rolnych położonych w granicach administracyjnych miast, a tym samym również

do analizowanego obszaru.

Realizacja ustaleń przedmiotowego projektu planu na powierzchnię ziemi zaznaczy się głównie w fazie zagospodarowywania terenów dla nowo projektowanych funkcji i wynikać będzie z koniecznych prac ziemnych dla potrzeb posadowienia nowo projektowanej zabudowy, realizacji terenów komunikacji oraz wyposażenia terenów w niezbędną infrastrukturę techniczną. Wpływ na ukształtowanie powierzchni będzie nieznaczny, o miejscowym zasięgu, ale nieodwracalnym charakterze – projektowana zabudowa w większości wymagać będzie jedynie prac mikroniwelacyjnych.

Wpływ realizacji ustaleń planu na pokrywą glebową będzie wynikiem konieczności zdjęcia wierzchniej warstwy gleby w granicach projektowanych prac ziemnych i budowlanych, zniekształcenia profilu oraz zmiany właściwości fizykochemicznych gruntów w otoczeniu. Możliwe jest przesuszenie lub zawodnienie gleb, spowodowane zakłóceniem stosunków wodnych w wyniku niewłaściwego prowadzenia prac ziemnych. Nowo projektowane oraz istniejące, adaptowane tereny zabudowy, wraz z układem komunikacyjnym obejmują obszar o łącznej powierzchni ok. 8,6 ha terenu (zabudowa M-U, U, U/P, P i drogi KDL, KDD, KDW).

3. Klimat

Realizacja ustaleń miejscowego planu wydaje się mieć niewielki wpływ na klimat obszaru opracowania, jak również na lokalne warunki klimatyczne. Nieznaczny wpływ o miejscowym zasięgu wystąpi w obszarach wskazanych pod zainwestowanie, a zwłaszcza pod tereny usługowo – produkcyjne. W najbliższym sąsiedztwie zabudowy i dużych powierzchni o utwardzonej nawierzchni (drogi, parkingi) należy oczekiwać wzrostu średnich temperatur i spadku wilgotności powietrza.

Kształtowaniu właściwych warunków przewietrzania terenu, szczególnie w związku z wprowadzeniem źródeł niskiej emisji zanieczyszczeń pyłowo – gazowych służyć będą tereny zieleni towarzyszącej zabudowie, poprzez dynamizowanie ruchów pionowych powietrza. Efektywnie funkcjonujące tereny zieleni pozwolą również na regenerację powietrza, pełniąc funkcję biologicznego filtra. Podsumowując, nie należy oczekiwać znacząco niekorzystnych zmian mikro- i mezo klimatu analizowanego obszaru.

4. Powietrze atmosferyczne

Najbardziej prawdopodobnym zagrożeniem dla jakości powietrza atmosferycznego na analizowanym obszarze jest ruch kołowy w obrębie układu komunikacyjnego. Wielkość emisji niezorganizowanej ze źródeł motoryzacyjnych zależy w głównej mierze od natężenia ruchu, jego struktury oraz czasu emisji. Nowo projektowane przeznaczenie terenów dla celów inwestycyjnych i ich docelowe użytkowanie będzie potencjalnym źródłem zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego w związku z zaopatrywaniem nowo projektowanych obiektów w ciepło oraz potrzebą obsługi komunikacyjnej obszaru.

Wpływ źródeł grzewczych na stan sanitarny powietrza zależy przede wszystkim od technicznych parametrów zastosowanych urządzeń grzewczych (sprawność energetyczna, warunki spalania oraz warunki wprowadzania emisji zanieczyszczeń – parametry emitora) oraz zastosowanego rodzaju paliwa. Ustalenia projektu planu wprowadzają regulacje mające na celu ochronę jakości powietrza atmosferycznego. Ustalono

zaopatrzenie w ciepło w oparciu o indywidualne, lokalne i zbiorcze systemy zaopatrzenia w energię cieplną; dla zabudowy istniejącej ustalono modernizację i wymiany istniejących systemów grzewczych oraz sukcesywną wymianę przestarzałych źródeł ciepła na nowoczesne i proekologiczne.

Oczekuje się, że wprowadzenie nowych rozwiązań komunikacyjnych, jak również modernizacja istniejących (np. poszerzenia pasów ruchu, wprowadzenie nawierzchni asfaltowych, zieleni izolacyjnej) ograniczy niekorzystny wpływ ruchu kołowego na środowisko.

Pogorszenie się standardów powietrza atmosferycznego w wyniku dyspozycji pod nową zabudowę należy określić jako nieznaczne. Nowe przepisy i standardy z zakresu ochrony środowiska, jak też obecnie stosowane rozwiązania techniczne w zakresie systemów energetycznych i zmniejszająca się energochłonność budynków mają wymierne skutki w zakresie sukcesywnego ograniczania negatywnego wpływu inwestycji na jakość powietrza atmosferycznego, wynikającego z niskiej emisji.

W efekcie można się spodziewać utrzymania sumarycznego zapotrzebowania na energię i związanej z tym emisji zanieczyszczeń do atmosfery, w wyniku równoważenia wzrostu zapotrzebowania na energię w wyniku zabudowy nowych terenów inwestycyjnych, poprzez termomodernizację istniejącej zabudowy i modernizację istniejących instalacji.

5. Klimat akustyczny

Zmiany klimatu akustycznego na przedmiotowym terenie należy rozpatrywać w kontekście art. 113 i 114 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska. Zgodnie z art. 113 ust. 1 w projekcie planu określa się zróżnicowane dopuszczalne poziomy hałasu powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu, określone wskaźnikami hałasu $L_{Aeq D}$ i $L_{Aeq N}$ (wskaźniki mające zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska, w odniesieniu do jednej doby) oraz L_D i L_N (wskaźniki mające zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem) dla następujących rodzajów terenów przeznaczonych: pod tereny ogrodów działkowych ZD, dla których obowiązują poziomy hałasu jak dla terenów przeznaczonych na cele rekreacyjno – wypoczynkowe.

Stosownie do przepisów rozporządzenia Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (tekst jednolity: Dz.U. z 2014 r. poz. 112) dopuszczalne wartości hałasu w środowisku [dB] należy przyjąć następująco:

- 1) hałas powodowany przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne / wskaźniki $L_{Aeq D}$ i $L_{Aeq N}$:

Dla terenów M-U:

- drogi, będące źródłem hałasu:
 - przedział czasu odniesienia równy 16 godzinom: $L_{Aeq D} - 65$ dB
 - przedział czasu odniesienia równy 8 godzinom: $L_{Aeq N} - 56$ dB
- pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu:
 - przedział czasu odniesienia równy 8 najmniej korzystnym godzinom dnia kolejno po sobie

następującym: $L_{Aeq D}$ - **55 dB**

- przedział czasu odniesienia równy 1 najmniej korzystnej godzinie nocy: $L_{Aeq N}$ - **45 dB**.

2) hałas powodowany przez linie elektroenergetyczne / wskaźniki $L_{Aeq D}$ i $L_{Aeq N}$:

Dla terenów M-U:

- przedział czasu odniesienia równy 16 godzinom: $L_{Aeq D}$ – **60 dB**
- przedział czasu odniesienia równy 8 godzinom: $L_{Aeq N}$ – **50 dB**

3) hałas powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne / wskaźniki L_{DWN} i L_N :

Dla terenów M-U:

- drogi, będące źródłem hałasu:
 - przedział czasu odniesienia równy wszystkim dobom w roku: L_{DWN} – **68 dB**
 - przedział czasu odniesienia równy wszystkim porom nocy: L_N – **59 dB**
- pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu:
 - przedział czasu odniesienia równy wszystkim dobom w roku: L_{DWN} – **55 dB**
 - przedział czasu odniesienia równy wszystkim porom nocy: L_N – **45 dB**

4) hałas powodowany przez linie elektroenergetyczne / wskaźniki L_{DWN} i L_N :

Dla terenów M-U:

- przedział czasu odniesienia równy wszystkim dobom w roku: L_{DWN} – **50 dB**
- przedział czasu odniesienia równy wszystkim porom nocy: L_N – **45 dB**

Stosownie do przepisów rozporządzenia Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (tekst jednolity: Dz.U. z 2014 r. poz. 112) dla terenów inwestycyjnych (U, U/P, P) dopuszczalnych wartości hałasu w środowisku [dB] nie ustala się. Nowoprojektowane tereny zabudowy mogą wpłynąć zauważalnie na zmianę warunków akustycznych. Skutki płynące z podwyższenia skali emisji akustycznej będą odwracalne, miejscowe oraz krótkotrwałe (lokalny ruch pojazdów).

Realizacja działalności inwestycyjnej projektowanej na przedmiotowym obszarze może wpłynąć na warunki akustyczne, gdyż przewidziane przeznaczenie terenu będzie się wiązało z emisją hałasu, zwłaszcza w obszarze intensywnej obsługi komunikacyjnej, gdzie podwyższenie poziomu hałasu w środowisku jest wysoce prawdopodobne.

Projekt planu przewiduje dyspozycje przestrzenne, mające na celu minimalizację emisji hałasu komunikacyjnego. Ustalenie nieprzekraczalnych linii zabudowy, obsady zielenią izolacyjną i towarzyszącą w postaci dekoracyjnych drzew i krzewów, odpornych na zanieczyszczenia komunikacyjne, z pewnością przyczynią się do zminimalizowania wpływu uciążliwości układu komunikacyjnego dla sąsiednich terenów.

6. Promieniowanie elektromagnetyczne niejonizujące

Źródła promieniowania elektromagnetycznego niejonizującego mogą być naturalne lub antropogeniczne. Naturalne środowisko elektromagnetyczne jest skutkiem procesów zachodzących na Ziemi (wyładowania elektromagnetyczne w atmosferze ziemskiej) lub na Słońcu (promieniowanie elektromagnetyczne Słońca, a także w kosmosie (promieniowanie kosmiczne). Sztuczne środowisko elektromagnetyczne składa się z pól wytwarzanych celowo lub jako produkt uboczny wynikający ze stosowania niektórych urządzeń. Sztuczne źródła promieniowania wysokiej częstotliwości stosowane są m.in. w telekomunikacji, radiolokacji, lecznictwie, diagnostyce i wytwarzają źródła lokalne o wartościach znacznie przewyższających tło naturalne.

Realizacja ustaleń miejscowego planu może być źródłem promieniowania elektromagnetycznego, uwarunkowanego dalszym rozwojem infrastruktury technicznej w zakresie napowietrznych linii i urządzeń elektroenergetycznych oraz dopuszczalną lokalizacją urządzeń radiokomunikacyjnych, w tym stacji bazowych telefonii komórkowej.

Zakres ochrony przed polami elektromagnetycznymi zawarto w przepisach ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku *Prawo ochrony środowiska (Dział VI Ochrona przed polami elektromagnetycznymi)* oraz w rozporządzeniu wykonawczym z dnia 30 października 2003 r. w sprawie *dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów* (Dz. U. Nr 192, poz. 1883), które wyróżnia dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych w środowisku, zróżnicowane dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową oraz miejsc dostępnych dla ludności. Są one zależne od częstotliwości i rodzaju pracy źródeł. Zestawiono je w poniższych tabelach.

Tabela 5. Zakres częstotliwości pól elektromagnetycznych, dla których określa się parametry fizyczne charakteryzujące oddziaływanie pól elektromagnetycznych na środowisko, dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową oraz dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych, charakteryzowane przez dopuszczalne wartości parametrów fizycznych, dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową

Parametr fizyczny Zakres częstotliwości pola elektromagnetycznego	Składowa elektryczna	Składowa magnetyczna	Gęstość mocy
50 Hz	1kV/m	60 A/m	-

Tabela 6. Zakres częstotliwości pól elektromagnetycznych, dla których określa się parametry fizyczne charakteryzujące oddziaływanie pól elektromagnetycznych na środowisko, dla miejsc dostępnych dla ludności oraz dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych, charakteryzowane przez dopuszczalne wartości parametrów fizycznych, dla miejsc dostępnych dla ludności

Zakres częstotliwości pola elektromagnetycznego	Parametr fizyczny	Składowa elektryczna	Składowa magnetyczna	Gęstość mocy
1.	0 Hz	10 kV/m	2500 A/m	-
2.	0 - 0,5 Hz	-	2500 A/m	-
3.	0,5 - 50 Hz	10 kV/m	60 A/m	-
4.	0,05 - 1 kHz	-	3/f A/m	-
5.	0,001 - 3 MHz	20 V/m	3 A/m	-

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
DLA TERENU POŁOŻONEGO PO ZACHODNIEJ STRONIE ULICY MAGAZYNOWEJ W PYSKOWICACH**

6.	3 - 300 MHz	7 V/m	-	-
7.	300 MHz - 300 GHz	7 V/m	-	0,1 W/m ²

Zgodnie z ustaleniami planu na całym obszarze objętym planem obowiązuje zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, a na terenach mieszkaniowo – usługowych M-U oraz inwestycyjnych: 1 U, 2U i 2 U/P ustalono zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Ponadto na terenach M-U dopuszczono realizację infrastruktury telekomunikacyjnej wyłącznie o nieznacznym oddziaływaniu w rozumieniu art. 2 ust. 4 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (tekst jedn. Dz.U. z 2016, poz. 1537 z późn. zm.). Jednocześnie plan dopuszcza na całym obszarze realizację inwestycji celu publicznego z zakresu infrastruktury technicznej i liniowej oraz drogowej. Tym samym projekt planu dopuszcza na części terenów lokalizację instalacji radiokomunikacyjnych, radionawigacyjnych i radiolokacyjnych, z wyłączeniem radiolinii, emitujących pola elektromagnetyczne o częstotliwościach od 0,03 MHz do 300 000 MHz, w których równoważna moc promieniowana izotropowo wyznaczona dla pojedynczej anteny wynosi od 15 W do 10 000 W, zgodnie z zapisami rozporządzenia z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U.2016. poz. 71). Na etapie lokalizacji oraz budowy tego rodzaju obiektów inwestor jest lub może być zobowiązany przez odpowiedni organ ochrony środowiska do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko.

Oddanie do użytkowania stacji bazowej wymaga uzyskania pozwolenia na emitowanie pól elektromagnetycznych do środowiska, na podstawie przeprowadzonych wstępnych pomiarów wielkości emisji z instalacji. Poziomy pól elektromagnetycznych nie może przekraczać wartości dopuszczalnych określonych w obowiązujących przepisach szczególnych, przy czym dla terenów oznaczonych symbolem M-U obowiązują poziomy pól elektromagnetycznych jak dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową (tabela nr 5). Mając na względzie istniejące regulacje prawne, wymagające zachowania odpowiednich stref bezpieczeństwa, w których przekroczone są natężenia pola elektromagnetycznego bezpieczne dla stałego pobytu ludzi, można przewidywać, że promieniowanie elektromagnetyczne pochodzące od sieci i urządzeń dopuszczonych planem nie będzie w istotny sposób oddziaływać na środowisko naturalne oraz zdrowie ludzi.

7. Odpady

Z dniem 1 stycznia 2012 r., t.j. od momentu wejścia w życie nowelizacji ustawy o odpadach, przestały obowiązywać gminne plany gospodarki odpadami. Pozostały wyłącznie Krajowy Plan Gospodarki Odpadami oraz Wojewódzkie Plany Gospodarki Odpadami.

Do końca 2011 r. gospodarka odpadami gminy Pyskowice odbywała się w oparciu o „Aktualizację Planu Gospodarki Odpadami dla Miasta Pyskowice” z 2009 r. Zgodnie z tym dokumentem w gminie rozwijano system selektywnego zbierania odpadów, którego celem było przyczynienie się do poprawy stanu czystości powierzchni ziemi i wyeliminowania przenikania zanieczyszczeń do gruntu, w tym do pokrywy glebowej.

W nowych regulacjach pozostała niezmienną rolą Krajowego Planu Gospodarki Odpadami, jako dokumentu realizującego politykę ekologiczną państwa i jego nadrzędna rola dla wojewódzkich planów gospodarki odpadami. Wojewódzkie plany gospodarki odpadami muszą być zbieżne z KPGO i uwzględniać odpady wytworzone na obszarze, dla którego tworzony jest plan oraz przywożonych na ten obszar obejmujących odpady komunalne, odpady ulegające biodegradacji, odpady opakowaniowe i odpady niebezpieczne.

Stosownie do przepisów znowelizowanej ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tekst jednolity: Dz. U. z 20173 r., poz. 1289) utrzymanie czystości i porządku w gminach należy do obowiązkowych zadań własnych gminy. Do kompetencji Gminy Pyskowice należy zapewnienie czystości i porządku na swoim terenie oraz tworzenie warunków niezbędnych do ich utrzymania. Zasady utrzymania czystości i porządku w Pyskowicach reguluje Uchwała nr VI/38/2015 Rady Miejskiej w Pyskowicach z dnia 26 marca 2015 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Pyskowice.

Mając na względzie strukturę funkcjonalną terenów, wyznaczoną w projekcie planu zagospodarowania przestrzennego, odpady wytwarzane będą na obszarze przeznaczonym pod zainwestowanie budowlane. Odpady komunalne będą pochodzić z terenów mieszkaniowo – usługowych oraz inwestycyjnych. Gospodarowanie odpadami odbywa się w oparciu o zorganizowany zbiorczy system gospodarki odpadami. Można założyć, że przyjęty w gminie system zbierania, gromadzenia, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów spowoduje zauważalną poprawę ekologicznych warunków życia jego mieszkańców i wpłynie korzystnie na stan środowiska.

8. Zasoby przyrodnicze

Ustalenia miejscowego planu, z uwagi na obecne zainwestowanie i zagospodarowanie terenu, nie wpłyną na uszczuplenie terenów biologicznie czynnych, jak również nie spowodują trwałego wykluczenia części gruntów rolnych, pod nowoprojektowaną zabudowę oraz komunikację i utwardzenie terenu. Ustalenia planu wprowadzają ograniczenia w zakresie dopuszczalnej powierzchni zabudowy oraz wymaganej, minimalnej powierzchni biologicznie czynnej.

Wpływ zabudowy części terenu na warunki przyrodnicze dotyczy przede wszystkim:

- zmian w lokalnym obiegu wody – zmniejszenie zasilania przez pokrycie terenu materiałami nieprzepuszczalnymi, odprowadzanie wód kanalizacją,
- dodatkowej dostawy energii ze źródeł sztucznych (wypromieniowywanie ciepła z budynków w sezonie grzewczym) oraz
- wprowadzenia źródeł uciążliwości – emisja zanieczyszczeń pyłowo – gazowych, powstawanie ścieków socjalno – bytowych i potencjalnie zanieczyszczonych wód opadowych.

Zasięg i natężenie tych oddziaływań będzie nieznaczące; podstawowym warunkiem ograniczania niekorzystnego wpływu będą odpowiednie rozwiązania infrastrukturalne szczególnie w zakresie gospodarki ściekowej i gospodarki odpadami.

9. Krajobraz

Realizacja ustaleń planu wpłynie w niewielkim stopniu na fragmentację środowiska w obszarze opracowania. Celem ochrony walorów krajobrazowych obszaru należy dbać o utrzymanie ładu przestrzennego w zakresie rozplanowania układu komunikacyjnego, linii zabudowy, kompozycji zieleni i zagospodarowania terenu. Nowo projektowane obiekty usługowe, produkcyjne i składowo – magazynowe winny się charakteryzować dbałością o estetykę zabudowy (rozwiązania w zakresie brył obiektów i detalu architektonicznego, materiały wykończeniowe, kolorystyka).

X. ZAGROŻENIA ZWIĄZANE Z USTALENIAMI PLANU

Zaproponowane ustalenia planu minimalizują negatywne oddziaływanie na środowisko obszaru. Źródłem ewentualnych zagrożeń może być niepełna realizacja ustaleń planu, wpływających na komponenty środowiska.

- Tereny komunikacji – istnieje możliwość niewprowadzenia nowych i niezmodernizowania istniejących tras komunikacyjnych oraz niewyposażenia dróg o wysokim natężeniu ruchu w bariery dźwiękochłonne oraz niewyposażenia terenów w kanalizację deszczową – nie przyczyni się do poprawy stanu środowiska oraz nie wpłynie na ograniczenie przekraczania dopuszczalnych poziomów natężenia hałasu na terenach sąsiednich.
- Tereny zabudowy mieszkaniowo – usługowej – istnieje prawdopodobieństwo długotrwałego procesu termomodernizacji budynków, wymiany i modernizacji systemów grzewczych i utrzymywanie się przekroczonych dopuszczalnych natężeń zanieczyszczeń w atmosferze wywołanych niską emisją. Pewnym zagrożeniem wydaje się mieszkanie funkcji mieszkaniowych z usługowymi na jednym terenie, bez istotnego ograniczenia rodzajowego i udziałowego tych ostatnich. Wynika to jednak z istniejącego zagospodarowania i użytkowania terenów, jak również wymogu spójności ustaleń planu z ustaleniami Studium. W przypadku zabudowy usługowej w terenach M-U istnieje możliwość użytkowania i zagospodarowania terenów w sposób niezgodny z ustaleniami planu, obciążenia ruchem komunikacyjnym, zabezpieczenia niedostatecznej ilości miejsc parkingowych oraz przekroczenia uciążliwości poza granice działek – w efekcie może to doprowadzić do uciążliwości dla terenów sąsiednich oraz konfliktów społecznych.
- Tereny usług – istnieje możliwość użytkowania i zagospodarowania terenów w sposób niezgodny z ustaleniami planu, obciążenia ruchem komunikacyjnym, zabezpieczenia niedostatecznej ilości miejsc parkingowych oraz przekroczenia uciążliwości poza granice działek – w efekcie może to doprowadzić do uciążliwości dla terenów sąsiednich oraz konfliktów społecznych.
- Tereny produkcyjne i infrastrukturalne – istnieje możliwość niewłaściwego rozplanowania zagospodarowania działek budowlanych, powodujące przekroczenie uciążliwość poza granice zajmowanej działki, jak również obciążenie ruchem komunikacyjnym.
- Zastrzeżenia może natomiast wzbudzać niedostateczna ilość terenów zielonych w stosunku do usługowych i produkcyjnych. Tereny zielone pełnią funkcję stricte buforową, jak też stanowią kanały przewietrzające miasto.

Rozdzielanie terenów jedynie trasami komunikacyjnymi może powodować imisję uciążliwości na sąsiadujące tereny mieszkaniowe, zlokalizowane poza granicami planu. Ustalenia planu wprowadzają nakazy wyposażenia terenów produkcyjnych i infrastruktury w zieleń ochronną i izolacyjną, jednak z uwagi na indywidualne zagospodarowanie terenów nie jest to w pełni uwzględnione na rysunku planu. Nowoprojektowane zainwestowanie terenów, zwłaszcza produkcyjnych, może przyczynić się do pogorszenia stanu jakości środowiska, niemniej jednak jeśli inwestorzy ograniczą oddziaływanie inwestycji do granic swojej nieruchomości to można założyć, że efekt skumulowany nie będzie znaczący.

Reasumując, ewentualne zagrożenia dla środowiska wynikłe z realizacji ustaleń planu w zakresie kształtowania

i porządkowania ładu przestrzennego, wyznaczenia znacznej ilości terenów pod zabudowę, wyposażenia obszaru w infrastrukturę komunikacyjną i liniową – mogą przede wszystkim wynikać z niepełnego wdrożenia planu miejscowego oraz braku rozwiązań systemowych w tym zakresie. Zazwyczaj bowiem najczęstszymi przyczynami braku efektów lub wręcz pogorszenia się stanu istniejącego są:

- niewłaściwe proporcje ustalania powierzchni zabudowy do powierzchni biologicznie czynnej
- narastające dysproporcja między przyrostem substancji budowlanej, zwłaszcza mieszkaniowej a poziomem wyposażenia obszaru w infrastrukturę komunikacyjną i kanalizacyjną,
- dowolna interpretacja ustaleń planu w polityce realizacyjnej, prowadząca w efekcie do chaosu przestrzennego obszaru,
- brak realizacji ustaleń odnoszących się do kształtowania terenów otwartych i zielonych,
- dopuszczenie do zaśmiecenia terenów, będącego efektem nieudolnego systemu gospodarki odpadami.

Zainwestowanie nowych terenów, w tym przekształcenie terenów rolnych w inwestycyjne, wiąże się z ubytkiem powierzchni biologicznie czynnej, jak również zmianą gospodarki ściekowej, wzrostem emisji zanieczyszczeń i hałasu, jak również wytwarzanych odpadów. Stąd szczególna rola samorządu lokalnego w konsekwentnej egzekucji przepisów obowiązującego prawa, w tym lokalnego, jakim jest plan zagospodarowania przestrzennego. Pełna realizacja ustaleń planu, która będzie jednocześnie uwzględniać zarówno nakazy, jak i zakazy, jak też ogólne zasady zabudowy i zagospodarowania terenów, zminimalizuje ewentualne zagrożenia środowiska, które prowadziłyby do zagrożenia zdrowia i życia mieszkańców.

XI. PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W MIEJSCOWYM PLANIE ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Projekt planu uwzględnia rozwiązania mające na celu zmniejszenie, ograniczenie a nawet wyeliminowanie negatywnych oddziaływań na środowisko, związanych z docelową realizacją jego ustaleń. Zasady zabudowy i zagospodarowania terenów przyjęte w planie, a także racjonalna eksploatacja, promująca użytkowanie terenów bezpiecznych nie tylko pod względem ekonomicznym, ale i ekologicznym – pozwoli na minimalizację negatywnych oddziaływań na środowisko i ochrony jego zasobów.

Przedmiotowy projekt planu miejscowego jest zgodny z uwarunkowaniami i kierunkami ekofizjograficznymi obszaru oraz z kierunkami rozwoju określonymi w Zmianie Studium Kierunków Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego gminy Pyskowice. Dla całego obszaru wprowadzono zapisy minimalizujące emisję zanieczyszczeń do atmosfery oraz rozwiązania przestrzenne ograniczające szkodliwe oddziaływanie akustyczne na środowisko życia ludzi, wprowadzono również znaczące regulacje w zakresie gospodarki wodno – ściekowej i ochrony wód. Mając na względzie fakt, iż plan miejscowy, jako narzędzie polityki przestrzennej, wymaga wdrażania w powiązaniu z przepisami odrębnymi służącymi ochronie środowiska – można przyjąć, że racjonalna realizacja planu przyczyni się do zrównoważonego korzystania ze środowiska, pozwalając na utrzymanie jego funkcjonowania na nie pogorszonym poziomie. W związku z powyższym nie wydaje się celowe przedstawianie rozwiązań alternatywnych.

XII. TRANSGRANICZNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO

Realizacja ustaleń miejscowego planu nie będzie powodować transgranicznych oddziaływań na środowisko.

XIII. PROGNOZOWANY WPŁYW USTALEŃ PLANU NA RYZYKO WYSTĄPIENIA POWAŻNYCH AWARII

Określenie „poważnej awarii” wprowadzone zostało ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 roku – Prawo ochrony środowiska. Zgodnie z definicją ustawową przez poważną awarię rozumie się *„zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem”*.

Kryteria charakteryzujące poważne awarie precyzuje rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 grudnia 2002 roku w sprawie poważnych awarii objętych obowiązkiem zgłoszenia do Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, i tak o poważnej awarii mówimy o ile spełnia jedno z następujących kryteriów:

- były następstwem pożaru, eksplozji lub uwolnienia w trakcie procesu przemysłowego co najmniej 5% ilości jednej z substancji niebezpiecznych decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o dużym ryzyku wystąpienia awarii;
- były następstwem pożaru, eksplozji lub uwolnienia w trakcie procesu magazynowania lub transportu dowolnej ilości co najmniej jednej z substancji niebezpiecznych wymienionych w rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 9 kwietnia 2002 roku, jeżeli powodują m.in. co najmniej jeden z następujących rodzajów skutków w środowisku:
 - trwałe uszkodzenie lub zniszczenie środowiska, o powierzchni co najmniej 1 ha, z zastrzeżeniem poniższych punktów,

- trwałe uszkodzenie lub zniszczenie obiektu poddanego pod ochronę, na podstawie przepisów o ochronie przyrody, w drodze uznania za pomnik przyrody lub stanowisko dokumentacyjne,
- trwałe uszkodzenie lub zniszczenie jednego lub kilku elementów przyrodniczych środowiska, bez względu na wielkość uszkodzonej lub zniszczonej powierzchni, na obszarze poddanym pod ochronę na podst. przepisów o ochronie przyrody, stanowiącym park narodowy, rezerwat przyrody, park krajobrazowy, obszar chronionego krajobrazu, użytek ekologiczny lub zespół przyrodniczo – krajobrazowy,
- zanieczyszczenie cieków naturalnych lub kanałów, na długości co najmniej 5 km,
- zanieczyszczenie poziomów wodonośnych wód podziemnych na obszarze ich zalegania, o powierzchni co najmniej 1 ha.

Planowane użytkowanie terenu w związku z przeznaczoną w planie funkcją przemysłową może powodować ryzyko wystąpienia poważnej awarii.

XIV. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU

Na terenie objętym opracowaniem oraz w bezpośrednim jego sąsiedztwie nie występują obszary oraz obiekty podlegające ochronie prawnej, a zwłaszcza obszary NATURA 2000.

Projekt miejscowego planu wprowadza szereg ustaleń ograniczających potencjalny niekorzystny wpływ projektowanych terenów na środowisko. Do najistotniejszych rozwiązań należą przede wszystkim:

- 1) ograniczenia w zakresie lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko,
- 2) zakaz lokalizacji inwestycji powodujących przekroczenie standardów jakości środowiska,
- 3) ochrona zbiornika GZWP 330,
- 4) wszelkie działania inwestycyjne, w tym: realizacja obiektów budowlanych, sieci i urządzeń infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, ich przebudowa i remonty, wymagają zapewnienia zachowania ciągłości systemu melioracyjnego;
- 5) nakaz prowadzenia działań inwestycyjnych na obszarze zdrenowanym w sposób niepowodujący trwałego przerwania drenażu i zniszczenia urządzeń melioracyjnych;
- 6) nakaz budowy i rozbudowy sieci kanalizacji sanitarnej i deszczowej, w tym rozwój systemu kanalizacji deszczowej w sposób zapewniający podczyszczenie wód opadowych z terenów komunikacji i nawierzchni utwardzonych – zgodnie z obowiązującymi przepisami w tym zakresie;

- 7) ze względu na ochronę powietrza atmosferycznego, ustalono nakaz zaopatrzenia w ciepło w oparciu o własne i lokalne źródła energii;
- 8) w zakresie ochrony przed hałasem ustalono nakaz dotrzymania dopuszczalnych poziomów hałasu dla poszczególnych rodzajów terenu, określonych wskaźnikami hałasu LDWN, LN, LAeq D i LAeq N;
- 9) w zakresie gospodarki odpadami w planie ustalono nakazuje się realizację miejsc do gromadzenia odpadów stałych, jako: sytuowanych w sposób estetycznie wkomponowany w otoczenie, osłoniętych od strony przestrzeni ogólnodostępnych, zabezpieczonych przed infiltracją wód opadowych.

XV. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Przyjęte metody analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu winny umożliwiać monitoring – w podstawowym zakresie, tj. w zakresie zgodności użytkowania i zagospodarowania terenów z ustaleniami miejscowego planu oraz rzeczywistej presji na środowisko.

1. Analiza zgodności użytkowania i zagospodarowania terenów z ustaleniami miejscowego planu oraz dynamiki zmian w strukturze użytkowania

W trakcie procesu realizacji ustaleń planu mogą pojawić się rozbieżności pomiędzy samymi ustaleniami planu i wynikającym z nich prognozowanym zakresem oddziaływania na środowisko, a rzeczywistym stopniem przekształcenia przestrzeni oraz, będącym jego następstwem, realnym wpływem na komponenty środowiskowe. Celowe wydaje się zatem monitorowanie realizacji skutków ustaleń planu, w celu zidentyfikowania i wykluczenia najbardziej niekorzystnych.

Z art. 32 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1073) wynika obowiązek sporządzenia okresowych ocen aktualności SUIKZP oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, co najmniej raz na kadencję rady gminy. Monitoring skutków realizacji ustaleń planu prowadzony będzie w ramach analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym, dokonywanej zgodnie z ww. art. 32 ust. 1 ustawy, przez burmistrza miasta i uwzględniającej m.in. prowadzone na bieżąco rejestry wydanych pozwoleń na budowę oraz rejestry obiektów oddanych do użytku.

Analiza zgodności użytkowania i zagospodarowania terenów z ustaleniami miejscowego planu oraz dynamiki zmian w strukturze użytkowania i zabudowy terenów prowadzona będzie w oparciu o np. wydane pozwolenia na budowę, obiekty oddane do użytkowania, przyjęte w projektach parametry zabudowy.

2. Ocena skutków realizacji planu na środowisko

Dla oceny skutków realizacji ustaleń miejscowego planu na środowisko proponuje się zastosowanie metod

pozwalających na **monitoring presji na środowisko** oraz **stanu jakości środowiska**.

Monitoring presji na środowisko powinien dotyczyć w szczególności realizacji na obszarze objętym planem przedsięwzięć mogących zawsze i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, w tym prowadzenia rejestru i analiz wydawanych decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia.

Dla oceny jakości środowiska proponuje się wykorzystanie wyników Państwowego Monitoringu Środowiska (realizowanego przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach) w zakresie stanu jakości poszczególnych komponentów środowiska oraz występujących tendencji i dynamiki zmian.

Gromadzone informacje w ramach PMŚ służą wspomaganie działań na rzecz ochrony środowiska poprzez systematyczne informowanie organów administracji i społeczeństwa o:

- jakości elementów przyrodniczych, dotrzymywaniu standardów jakości środowiska lub innych poziomów określonych przepisami oraz obszarach występowania przekroczeń tych standardów lub innych wymagań,
- występujących zmianach jakości elementów przyrodniczych, przyczynach tych zmian w tym powiązaniach przyczynowo – skutkowych występujących pomiędzy emisjami i stanem elementów przyrodniczych.

Państwowy Monitoring Środowiska (PMŚ) został utworzony ustawą z dnia 20 lipca 1991 roku o Inspekcji Ochrony Środowiska w celu zapewnienia wiarygodnych informacji o stanie środowiska. Zgodnie z art. 23 ustawy z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (Dz. U. z 2007 r. Nr 44, poz. 287, z późn. zm.) Główny Inspektor Ochrony Środowiska jest odpowiedzialny za opracowywanie wieloletnich programów Państwowego Monitoringu Środowiska obejmujących zadania wynikające z odrębnych ustaw, zobowiązań międzynarodowych oraz innych potrzeb wynikających z polityki ekologicznej państwa. Programy wojewódzkie Państwowego Monitoringu Środowiska są opracowywane przez wojewódzkie inspektoraty ochrony środowiska.

Ważnym zadaniem w cyklu PMŚ w latach 2013-2015 jest pełne wdrożenie nowego systemu gromadzenia, udostępniania i przekazywania danych i informacji o stanie środowiska wytwarzanych w ramach PMŚ, m.in. z wykorzystaniem systemu informacji geograficznej (GIS), a także wdrożenie raportowania o stanie środowiska opartego na jednolitej infrastrukturze informacji przestrzennej w Europie (INSPIRE).

"Program Państwowego Monitoringu Środowiska województwa śląskiego na lata 2013-2015" został zatwierdzony przez Głównego Inspektora Ochrony dnia 28 grudnia 2012 roku. Obejmuje badania realizowane w sieciach wojewódzkich. Zawiera zoptymalizowane programy analityczne dla poszczególnych elementów monitoringu środowiska: **powietrze, woda, hałas, pola elektromagnetyczne** i jest zgodny z Programem Państwowego Monitoringu Środowiska na lata 2013-2015.

XVI. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko dotyczy projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego po zachodniej stronie ulicy Magazynowej w Pyskowicach. Przedmiotem niniejszego opracowania jest identyfikacja i analiza prognozowanych oddziaływań na środowisko ustaleń

projektu miejscowego planu.

Podstawowym celem prognozy, opracowywanej równocześnie z projektem planu jest poszukiwanie i wskazanie możliwości rozwiązań planistycznych najkorzystniejszych dla stanu środowiska, poprzez identyfikację i ocenę najbardziej prawdopodobnych wpływów na abiotyczne, biofizyczne i zdrowotne komponenty środowiska określonego obszaru, jakie może wywołać realizacja dyspozycji przestrzennych zawartych w projekcie planu.

Prognozę opracowano zgodnie z wymogami ustawy z dnia 3 października 2008 roku *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. Nr 2016, poz. 353 z późn. zm.).

Obszar opracowania obejmuje tereny zlokalizowane w obrębie ulic Magazynowej i Ogrodowej, w Dzielnicy Pyskowice Południe, w granicach określonych na rysunku planu, o łącznej pow. ok. 8,6 ha. Teren objęty projektem planu jest w przeważającej mierze zainwestowany, obejmuje istniejącą zabudowę przemysłową i składowo – magazynową. Wzdłuż ulicy Magazynowej usytuowane są tereny produkcyjno – usługowe.

Dla terenów objętych projektem planu ustalono następujące przeznaczenia terenów:

- M-U – tereny zabudowy mieszkaniowo – usługowej o pow. 0,25 ha
- U – tereny zabudowy usługowej o pow. ok. 1,2 ha
- U/P – tereny zabudowy usługowo – produkcyjnej o pow. ok. 4,3 ha
- P – tereny zabudowy produkcyjnej, produkcyjno – usługowej i składowo – magazynowej o pow. ok. 1,54 ha
- IT-E - tereny urządzeń infrastruktury technicznej - urządzenia elektroenergetyczne o pow. 0,03 ha,

oraz tereny komunikacji o łącznej pow. 1,28 ha, w tym:

- KDD – tereny dróg publicznych klasy D – drogi dojazdowe,
- KDL – tereny drogi publicznej klasy L – droga lokalna,
- KDW – tereny drogi wewnętrznej.

Realizacja projektu planu wpłynie na racjonalny proces uzupełnienia i modernizacji istniejącej zabudowy i zagospodarowania, uwzględniający istniejące lokalne uwarunkowania kulturowe oraz środowiskowe. Projekt planu adaptuje tereny zabudowy istniejącej oraz wyznacza nowe tereny przeznaczone pod zabudowę, jak również uzupełnia i porządkuje układ komunikacyjny w zakresie jego parametrów.

Należy przyjąć, że realizacja planu w proponowanej wersji będzie miała minimalny wpływ na środowisko przyrodnicze. Stan terenów najwartościowszych walorach środowiskowych, poprzez odpowiednio dobrane przeznaczenie i zasady zagospodarowania, nie ulegnie pogorszeniu. Projekt miejscowego planu wprowadza szereg ustaleń ograniczających potencjalny niekorzystny wpływ projektowanych terenów na środowisko.

Racjonalne zagospodarowanie i zabudowę przestrzeni obszaru realizują, określone w planie, indywidualnie dla każdego terenu wskaźniki powierzchni biologicznie czynnej oraz wskaźniki intensywności i pow. zabudowy.

Zasadnicze rozwiązania projektu miejscowego planu w aspekcie potencjalnych skutków środowiskowych dotyczą projektowanych i adaptowanych terenów zabudowy mieszkaniowo – usługowej M-U, usługowej U, usługowo – produkcyjnej U/P i produkcyjnej P oraz komunikacyjnych (KDL, KDD, KDW).

Zmiany struktury funkcjonalnej, a zwłaszcza usprawnienie układu komunikacyjnego są niezbędne ze względu na

potrzeby rozwoju nie tylko analizowanego obszaru, ale i całej gminy Pyskowice, której obecna polityka przestrzenna idzie w kierunku tworzenia, obok terenów mieszkaniowych - terenów inwestycyjnych, celem zwiększenia konkurencyjności gminy w stosunku np. do sąsiednich Gliwic. Zaproponowane zwiększenie terenów przeznaczonych pod zabudowę, nie powinno spowodować istotnego pogorszenia warunków życia mieszkańców oraz wywołać negatywnych skutków dla środowiska, ładu przestrzennego oraz ekosystemu miasta. Projekt planu spełnia te wymagania, zachowując najważniejsze walory przyrodnicze, kulturowe i krajobrazowe obszaru.

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego po zachodniej stronie ulicy Magazynowej w Pyskowicach zawiera ogólne ustalenia z zakresu ochrony środowiska, w związku z czym analiza przeprowadzona w ramach niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko jest adekwatna do stopnia szczegółowości ustaleń planu.

W przypadku przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, przeprowadza się obligatoryjnie postępowanie w sprawie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, w ramach której określa się, analizuje oraz ocenia:

- bezpośredni i pośredni wpływ danego przedsięwzięcia na: środowisko oraz zdrowie i warunki życia ludzi, dobra materialne, zabytki, wzajemne oddziaływanie między tymi elementami, dostępność do złóż kopalin,
- możliwości oraz sposoby zapobiegania i zmniejszania negatywnego oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko,
- wymagany zakres monitoringu,

a także określa zakres raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko.

10. BIBLIOGRAFIA.

- „Warunki ekofizjograficzne miasta Pyskowice” z 2012 r., Przedsiębiorstwo Usługowe „GEOGRAF”, Al. Piłsudskiego 30/34
- „Prognoza oddziaływania na środowisko fragmentu Gminy Pyskowice dla Dzielnicy Pyskowice – Południe” Eco-lex, Katowice, 2010
- „Prognoza oddziaływania na środowisko fragmentu Gminy Pyskowice dla obszaru strefy komercyjnej, położonego po wschodniej stronie ulicy Gliwickiej” Eco-lex, Katowice, 2010
- „Prognoza oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Gliwice dla obszaru obejmującego dzielnice Sikornik i Trynek Gliwice”, Firma Projektowa „BOGACZ”, Gliwice 2009
- „Zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Pyskowice” uchwalonego uchwałą nr XLI/325/2014 Rady Miejskiej w Pyskowicach z dnia 26 marca 2014 r.
- „Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Pyskowice”, Instytut Mechanizacji Budownictwa i

Górnictwa skalnego, Oddział Zamiejscowy w Katowicach, Centrum Gospodarki Odpadami, Katowice 2008

- „Program gospodarki odpadami dla Gminy Pyskowice”, Instytut Mechanizacji Budownictwa i Górnictwa skalnego, Oddział Zamiejscowy w Katowicach, Centrum Gospodarki Odpadami, Katowice 2009
- „Raport Oddziaływania na Środowisko Budowy Kompostowni wraz z poszerzeniem składowiska w Pyskowicach”, EKOTEST, sp.c. Biuro Usług Technicznych, Gliwice, z 2009 r.
- *Mapa hydrograficzna*. Skala 1:50 000. Arkusz M-34-50-C (Pyskowice)
- „Geografia regionalna Polski” Jerzy Kondracki Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1998
- „Geomorfologia Polski. Tom 1. Polska Południowa Góry i Wyżyny” praca zbiorowa pod redakcją M. Klimaszewskiego, Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa 1972
- „Klimat Polski” Alojzy Woś Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1999.
- Jakubas D., Bzoma S. Czapla siwa *Ardea cinerea* i kormoran *Phalacrocorax carbo*. W: Chylarecki P., Sikora A., Cenian Z., Chodkiewicz T. (red.). Monitoring ptaków lęgowych. ss. 65–72. GIOŚ, Warszawa.
- Krzywosz T., Traczuk P. 2013. Populacja lęgowa kormorana czarnego *Phalacrocorax carbo* w Polsce w 2013 r. Komunikaty Ryba

- Strony www:

<http://www.polskadroga.pl/am/polska2025.htm>

http://www.proekologia.pl/e107_plugins/content/content.php?content.42469.2

<http://www.poznan.pl/mim/wos/news/polityka-ekologiczna-panstwa-w-latach-2009-2012-z-perspektywa-do-roku-2016,32169.html>

http://www.ekoportal.gov.pl/opencms/opencms/ekoportal/warto_wiedziec_i_odwiedzic/artykuly/strat.html

<http://www.pgi.gov.pl/>

http://slaskie.pl/planzagospodarowania/?grupa=9&dzi=1287555804&art=1288255401&id_menu=0

http://www.slaskie.pl/przest_plan/info_ppzp.htm

<http://www.slaskie.pl/pos/cz1.htm>

http://www.slaskie.pl/strona_n.php?jezyk=pl&grupa=3&dzi=1334141717&id_menu=566

http://bip.slaskie.pl/index.php?grupa=40&id=74&id_menu=54

<http://www.przyroda.katowice.pl/pl/przyroda-nieozywiona/klimat/129-klimat-obszarow-zurbanizowanych>

http://lodz.rdos.gov.pl/index.php?option=com_content&view=article&id=138:informacje-ogolne-sie-obszarow-natura-2000&catid=53:informacja-o-obszarach-natura-2000&Itemid=90

<http://www.katowice.pios.gov.pl/index.php?tekst=monitoring/pms/program>

<https://www.slaskie.pl/zdjecia/2015/08/31/1441024347.pdf>

<https://bip.slaskie.pl/dokumenty/2016/11/02/1478090442.pdf> -

http://www.bip.powiatgliwicki.finn.pl/res/serwisy/bip-spqliwice/komunikaty/_006_030_449339.pdf?version=1.0

<http://www.pyskowice.pl/gospodarka-komunalna/plan-gospodarki-niskoemisyjnej-dla-gminy-pyskowice.html>

http://bip.pyskowice.pl/res/serwisy/bip-gmpyskowice/komunikaty/_054_159306.pdf?version=1.0

http://www.prawomiejskowe.pl/FILE_REPOSITORY/19177/LegalActs/160925/Zalacznik1.pdf

http://bip.pyskowice.pl/res/serwisy/bip-gmpyskowice/komunikaty/_054_159306.pdf?version=1.0

<http://yadda.icm.edu.pl/baztech/element/bwmeta1.element.baztech-6c789bad-f776-4ddb-a004-4ece9e5c1899>
wikipedia

<http://yadda.icm.edu.pl/baztech/element/bwmeta1.element.baztech-73533590-df82-4432-909e-de274da78ce3>

Climate-Data.org

<http://www.pke-zg.home.pl/old/podstrony/programy10d1b1b.html>

<http://przyroda.katowice.pl/pl/ochrona-przyrody/ostoje-przyrody-ozywionej/119-ostoje-ptakow>

http://bip.pyskowice.pl/res/serwisy/bip-gmpyskowice/komunikaty/_054_159306.pdf?version=1.0

<http://przyroda.katowice.pl/pl/przyroda-nieozywiona/wody/149-wody>

<http://www.hydroeko.waw.pl/nasze-prace-i-klienci>

<https://geojournals.pgi.gov.pl/pg/article/viewFile/18615/14681>

<http://przyroda.katowice.pl/pl/miasta-regiony/1-województwo-slaskie>

<http://www.katowice.pios.gov.pl/monitoring/raporty/2012/raport2012.pdf>

<http://www.katowice.pios.gov.pl/monitoring/raporty/2004/7.pdf>

<http://www.gliwice.rzgw.gov.pl/index.php/regionwodny/strefy-ochronne-uj/ustanowienie-strefy-ochronnej-ujcia-wody-podziemnej>

https://www.slaskie.pl/przest_plan/ekofiz/2_char_stanu/3_char_elem/4_ostoje_ozyw/ii_4_ostoje_przyr_ozyw.pdf

https://www.slaskie.pl/przest_plan/ekofiz/2_char_stanu/3_char_elem/4_ostoje_ozyw/ii_4_ostoje_przyr_ozyw.pdf

<http://powietrze.katowice.wios.gov.pl/dane-pomiarowe/automatyczne/stacja/4/parametry/wszystkie>

<http://www.pyskowice.pl/files/pl/organizacje-pozarzadowe/pgnpyskowiceprojektpgn.pdf>

<http://www.pyskowice.pl/gospodarka-komunalna/program-ograniczenia-niskiej-emisji-dla-gminy-pyskowice.html>

<http://bip.pyskowice.pl/res/serwisy/pliki/14593403?version=1.0>

http://bip.pyskowice.pl/res/serwisy/bip-gmpyskowice/komunikaty/_054_159306.pdf?version=1.0

http://bip.pyskowice.pl/res/serwisy/bip-gmpyskowice/komunikaty/_054_159306.pdf?version=1.0

http://bip.pyskowice.pl/res/serwisy/bip-gmpyskowice/komunikaty/_040_002_147286.pdf

http://bip.pyskowice.pl/res/serwisy/bip-gmpyskowice/komunikaty/_040_002_147286.pdf

<http://bip.pyskowice.pl/res/serwisy/pliki/14593403?version=1.0>

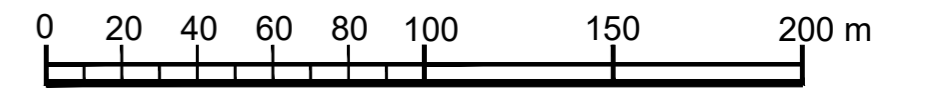
<https://slaskie.pl/zalaczniki/2013/09/26/1380196976/1380197205.pdf>

<https://slaskie.pl/zalaczniki/2013/09/26/1380196976/1380197205.pdf>

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO DLA TERENU POŁOŻONEGO PO ZACHODNIEJ STRONIE ULICY MAGAZYNOWEJ

RYSUNEK PLANU

SKALA 1:2 000

LEGENDA

OZNACZENIA GRAFICZNE BĘDĄCE
USTALENIAMI PLANU

- GRANICE TERENU OBJĘTEGO MIEJSCOWYM PLANEM ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
- LINIE ROZGRANICZAJĄCE TERENY O RÓŻNYM PRZEZNACZENIU LUB RÓŻNYCH ZASADACH ZAGOSPODAROWANIA
- NIEPRZEKACZALNE LINIE ZABUDOWY
- TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWO-USŁUGOWEJ
- TERENY ZABUDOWY USŁUGOWEJ
- TERENY ZABUDOWY USŁUGOWO-PRODUKCYJNEJ
- TERENY ZABUDOWY PRODUKCYJNEJ, PRODUKCYJNO-USŁUGOWEJ I SKŁADOWO-MAGAZYNOWEJ
- TERENY URZĄDZEŃ INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ - URZĄDZENIA ELEKTROENERGETYCZNE
- TERENY DRÓG PUBLICZNYCH KLASY "D" - DRUGI DOJAZDOWE
- TERENY DRÓG PUBLICZNEJ KLASY "L" - DROGA LOKALNA
- TERENY DRÓG WEWNĘTRZNEJ
- OBIEKT WPISANY DO GMINNEJ EWIDENCJI ZABYTKÓW WSKAZANY W PLANIE DO OBJĘCIA OCHRONĄ KONSERWATORSKĄ
- GRANICE TERENU OBJĘTEGO PLANEM, ZLOKALIZOWANEGO W GRANICACH ZBIORNIKA GZWP 330

SKUTKI REALIZACJI USTALEŃ
MIEJSCOWEGO PLANU
NA ŚRODOWISKO

NEUTRALNE -
BRAK ZMIANY ZAGOSPODAROWANIA
I UŻYTKOWANIA TERENÓW W PORÓWNIANIU
DO STANU ISTNIEJĄCEGO

- TERENY ADAPTOWANEJ ZABUDOWY

OZNACZENIA GRAFICZNE NIEBĄDĄCE
USTALENIAMI PLANU - OZNACZENIA INFORMACYJNE

- GRANICE TERENU OBJĘTEGO PLANEM, ZLOKALIZOWANEGO W GRANICACH PROJEKTOWANEGO OBSZARU OCHRONNEGO (IIIb) ZBIORNIKA GZWP 330
- STREFA OCHRONNA TERENÓW KOLEI
- TRASY KOMUNIKACYJNE
- GŁÓWNE ŹRÓDŁA PROMIENIOWANIA ELEKTROMAGNETYCZNEGO
- SIECI ELEKTROENERGETYCZNE NAPOWIETRZNE ŚREDNIEGO NAPIĘCIA 20kV

Wyrys ze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Pyskowice

